

**KONSULTACJE SPOŁECZNE
PROJEKTU UCHWAŁY RADY MIASTA
KRAKOWA W SPRAWIE REGULAMINU
BUDŻETU OBYWATELSKIEGO MIASTA
KRAKOWA ORAZ NOWEJ KONCEPCJI
WYPRACOWYWANIA PROJEKTÓW O
CHARAKTERZE OGÓLNOMIEJSKIM**

raport z konsultacji społecznych

Opracowanie

Michał A. Chrzanowski

Ewa Kryglon

Opracowanie materiałów dodatkowych

Referat ds. Partycypacji i Dialogu

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia

Urzędu Miasta Krakowa

Kraków, 06.12.2020

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	4
I. Wyniki Konsultacji	4
Uwagi i decyzje dotyczące koncepcji nowego sposobu wypracowywania projektów ogólnomiejskich	4
Czy w ogóle należy rozważać wprowadzenie głębszych zmian w BO?	5
Czy ewentualne głębsze zmiany w BO należy zaplanować na rok 2021 czy na rok 2022?	6
Jak jest oceniana formuła warsztatowego wypracowywania projektów (nie ta konkretna koncepcja, ale ogólnie)?	6
Czy warsztaty powinny być jedyną ścieżką wypracowywania projektów, czy fakultatywną?	6
Czy pierwszym obszarem, w którym zostałoby wprowadzone warsztatowe wypracowywanie projektów powinien być obszar ogólnomiejski, dzielnicowy, czy jedna wybrana dzielnica?	7
Jak oceniana jest zaprezentowana koncepcja warsztatowego wypracowywania projektów?	7
Uwagi i decyzje dotyczące Regulaminu BO i pozostałych kwestii organizacyjnych	8
Dopisano w Rozdział 4.	14
Weryfikacja i uzupełnianie projektów	14
II. Informacje o sposobie przeprowadzenia konsultacji	17
Informacje o trybie, zakresie i przebiegu konsultacji	17
Przedmiot i czas trwania konsultacji	17
Podstawa prawna	17
Informacja o komórce organizacyjnej UMK/MJO odpowiedzialnej merytorycznie za konsultacje	17
Przebieg i harmonogram konsultacji	17
Formy konsultacji	18
Informacja o przeprowadzonej akcji informacyjnej	21
Akcja informacyjna poprzez serwis internetowy Miejskiego Centrum Dialogu	21
Akcja informacyjna na Facebook i Instagram Miejskiego Centrum Dialogu	22
Newsletter do wnioskodawców i osób głosujących	23
Promocja na grupach Facebook	23
PUBLIKACJE poprzez serwis internetowy budżet obywatelski miasta krakowa	23
Akcja informacyjna na Facebook i Instagram BUDŻETU OBYWATELSKIEGO MIASTA KRAKOWA	24
III. Zebrane opinie i uwagi mieszkańców oraz NGO	25

Ankieta internetowa	25
Ocena założeń koncepcji.....	25
Propozycje zmian w koncepcji	28
Propozycje alternatywnych sposobów realizacji celów stawianych przed koncepcją	31
Pozostałe uwagi	36
Pisemne zbieranie uwag i opinii	37
Propozycja zmian grupy wnioskodawców	37
Formularz 3.....	43
Formularz 12	44
Formularz 13	45
Formularz 17	46
Warsztaty planowania partycypacyjnego	46
Istotne problemy BO	47
Rozwiązania istotnych problemów BO.....	48
Ocena konsultowanej koncepcji.....	49
Posiedzenie Rady Budżetu Obywatelskiego	51
Odpowiedzi na pytania	51
Indywidualne Rekomendacje członków RBO.....	60
Dyżur telefoniczny	64
Inne źródła	65
Uchwała RBO	65
Uchwały kierunkowe rad dzielnic.....	65
Załącznik nr 1. Zestawienie uwag dotyczących regulaminu wraz ze sposobem ich rozpatrzenia.....	66
Status uwag do regulaminu.....	66
Dopisano w Rozdział 4.	77
Weryfikacja i uzupełnianie projektów	77
Status uwag pozostałych	80

WPROWADZENIE

Niniejszy dokument stanowi podsumowanie procesu konsultacji społecznych **uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.**

Dokument składa się z trzech części:

- I. **Wyniki konsultacji** – podsumowanie zebranych uwag oraz informacja w jaki sposób wyniki konsultacji zostały uwzględnione przez UMK.
- II. **Informacje o sposobie przeprowadzenia konsultacji** – przebieg konsultacji, przebieg akcji informacyjnej oraz monitoring realizacji wymogów uchwały nr CXI/2904/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2018r.
- III. **Zebrane opinie i uwagi mieszkańców oraz NGO** – zestawienie wszystkich zebranych w procesie konsultacji uwag.

Raport został wypracowany dwuetapowo. Synteza oraz zestawienie zebranych uwag zostały przekazane UMK. Zwrotnie UMK przekazał autorom raportu sposób rozpatrzenia zebranych uwag.

I. WYNIKI KONSULTACJI

Uwagi zgłoszone w toku konsultacji społecznych podzielono w raporcie **na dwie główne grupy:**

- ✓ Uwagi dotyczące koncepcji **nowego sposobu wypracowywania projektów** ogólnomiejskich.
- ✓ Propozycje **innych zmian w budżecie obywatelskim**. W tym:
 - propozycje dotyczące zagadnień regulowanych przez Regulamin BO,
 - propozycje dotyczące zagadnień wykraczających poza Regulamin BO.

Uwagi i decyzje dotyczące koncepcji nowego sposobu wypracowywania projektów ogólnomiejskich

Zebrane podczas konsultacji uwagi dotyczące przedmiotowej koncepcji można **pogrupować na następujące zagadnienia:**

- ✓ Czy w ogóle należy rozważać wprowadzenie **głębszych zmian w BO**?
- ✓ Czy ewentualne głębsze zmiany w BO należy zaplanować **na rok 2021 czy na rok 2022?**
- ✓ Jak jest oceniana formuła warsztatowego wypracowywania projektów (nie ta konkretna koncepcja, ale ogólnie)?
- ✓ Czy warsztaty powinny **być jedyną ścieżką wypracowywania projektów**, czy fakultatywną? Czy może nie powinno być takiej ścieżki w ogóle?
- ✓ Czy pierwszym obszarem, w którym zostałyby wprowadzone warsztatowe wypracowywanie projektów powinien być obszar ogólnomiejski? Czy może dzielnicowy? A może powinna to być jedna wybrana dzielnica?
- ✓ Jak oceniana jest zaprezentowana koncepcja warsztatowego wypracowywania projektów?

Poniższe sekcje **zawierają podsumowanie uwag uczestników** konsultacji w podziale na powyższe zagadnienia. Podsumowanie obejmuje wypowiedzi uczestników ankiety internetowej, warsztatów, autorów pisemnych uwag i opinii oraz członków Rady Budżetu Obywatelskiego.

CZY W OGÓLE NALEŻY ROZWAŻAĆ WPROWADZENIE GŁĘBSZYCH ZMIAN W BO?

Znacząca część uczestników konsultacji wypowiedziała się za potrzebą wprowadzenia głębszych zmian w modelu BO.

Uczestnicy konsultacji w większości zgadzali się z celami, które przyświecały prezentowanej koncepcji. Wśród uczestników ankiety internetowej za istotne do realizacji najczęściej uznawano cele: doprowadzenie do transferu wiedzy eksperckiej między jednostkami miejskimi a wnioskodawcami jeszcze przed złożeniem propozycji zadania (80%) i podniesienie jakości składanych propozycji zadań (74%). Również pozostałe cele konsultowanej koncepcji za istotne uznawało ponad 50% uczestników ankiety.

Na pytanie czy w ogóle rozważać wprowadzenie głębszych zmian w BO wypowiedziało się 13 członków RBO, „tak” odpowiedziało 10 z nich, „nie” odpowiedziało 3. Członkowie RBO, którzy odpowiedzieli „nie” podkreślali, że choć zmiany są potrzebne, to niegłębokie i nierewolucyjne.

Podczas warsztatów pytaliśmy uczestników o najważniejsze ich zdaniem problemy BO. Uczestnicy warsztatów wskazywali szereg problemów zbieżnych z założeniami prezentowanej koncepcji: problemy z przepływem wiedzy pomiędzy urzędnikami a wnioskodawcami, z kontaktem z urzędnikami, z nawiązaniem kontaktu pomiędzy wnioskodawcami, z dużą ilością negatywnie zweryfikowanych propozycji zadań. W trakcie konsultacji, zwłaszcza w trakcie towarzyszącej konsultacjom dyskusji medialnej, pojawiły się także głosy, że obecny model BO jest dobry, że nie należy w niego ingerować, gdyż zbyt częste zmiany nie służą BO, jednak wśród uwag zebranych w trakcie konsultacji nie były to głosy dominujące.

CZY EWENTUALNE GŁĘBSZE ZMIANY W BO NALEŻY ZAPLANOWAĆ NA ROK 2021 CZY NA ROK 2022?

Uczestnicy konsultacji odpowiedzieli się za rezygnacją z wprowadzenia głębszych zmian w BO w 2021 r., za zaplanowaniem ewentualnych zmian na rok 2022r., poprzedzeniem ich pilotażem oraz dłuższymi i szerzej zakrojonymi konsultacjami społecznymi.

W trakcie konsultacji wpłynęło wiele uwag, że czas konsultacji jest zbyt krótki. Liczne były głosy, że wprowadzenie zmiany w modelu BO należy poprzedzić pilotażem nowej koncepcji oraz że należy przeprowadzić dłuższe konsultacje w tym temacie. Również Rada Budżetu Obywatelskiego podjęła uchwałę o takiej treści. Uchwały w sprawie pogłębienia i kontynuacji konsultacji koncepcji podjęły dzielnice I i XVIII. Dzielnica VII podjęła uchwałę, w której wnioskuje o przeprowadzenie pilotażu w zakresie nowej koncepcji wypracowywania projektów w Budżecie Obywatelskim.

JAK JEST OCENIANA FORMUŁA WARSZTATOWEGO WYPRACOWYWANIA PROJEKTÓW (NIE TA KONKRETNA KONCEPCJA, ALE OGÓLNIC)?

Ścieżka warsztatowa wypracowywania projektów jest oceniana jako dobra i wartościowa.

W trakcie konsultacji praktycznie nie zgłaszano uwag, negujących zasadność i zalety ścieżki warsztatowej. Także uczestnicy przeprowadzonych warsztatów wskazywali ograniczone możliwości **wspólnej pracy nad projektami** oraz jej konsekwencje, jako jeden z istotnych problemów obecnego modelu BO. Pozytywnie o warsztatach wypowiedziało się 10 członków RBO. Żaden członek nie zgłosił jednoznacznie negatywnej oceny warsztatowego wypracowywania projektów. Zgłaszano natomiast zastrzeżenia dotyczące obligatoryjności ścieżki warsztatowej i propozycji jej przeprowadzenia na poziomie ogólnomiejskim.

CZY WARSZTATY POWINNY BYĆ JEDYNĄ ŚCIEŻKĄ WYPRACOWYWANIA PROJEKTÓW, CZY FAKULTATYWNĄ?

W toku przeprowadzonych konsultacji nie udało się wypracować odpowiedzi na to pytanie. To zagadnienie powinno być przedmiotem dalszej analizy i konsultacji.

W trakcie konsultacji pojawiły się silne głosy za oboma rozwiązaniami. Przeciwnicy obligatoryjności podkreślali, że zapewnienie możliwości złożenia i poddania pod głosowanie projektu każdemu mieszkańcowi, także temu który z różnych powodów nie odnajduje się w pracy grupowej, jest bardzo ważnym elementem budżetu obywatelskiego. Zwolennicy obligatoryjności ścieżki warsztatowej podkreślali, że tylko jako obligatoryjna spełnia swoje założenia np.: dyskusję mieszkańców nad każdym projektem przed poddaniem go pod głosowanie.

Na pytanie czy warsztaty powinny być formą obligatoryjną czy fakultatywną wypowiedziało się 13 członków RBO, „za obligatoryjnością” opowiedziało się 4 z nich, „za fakultatywnością” opowiedziało się 9 osób. Natomiast wśród uczestników ankiety internetowej 56% opowiedziało się za istotnością celu jakim jest doprowadzenie do wspólnej pracy nad projektem przez mieszkańców.

CZY PIERWSZYM OBSZAREM, W KTÓRYM ZOSTAŁOBY WPROWADZONE WARSZTATOWE WYPRACOWYWANIE PROJEKTÓW POWINIEN BYĆ OBSZAR OGÓLNOGMIJSKI, DZIELNICOWY, CZY JEDNA WYBRANA DZIELNICA?

W toku przeprowadzonych konsultacji nie udało się wypracować jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie. To zagadnienie powinno być przedmiotem dalszej analizy i konsultacji.

Uczestnicy konsultacji, którzy zabrali głos w tej kwestii w większości opowiedzieli się za przeprowadzeniem warsztatowego wypracowywania projektów w pierwszej kolejności w dzielnicach. Także wśród uczestników warsztatów dominowała opinia, że warsztaty powinny być w pierwszej kolejności przeprowadzone w formie pilotażu na poziomie dzielnicowym. Na pytanie czy obszarem, na którym będą przeprowadzone warsztaty powinna być dzielnica czy całe miasto wypowiedziało się jednoznacznie 8 członków RBO, „za poziomem dzielnicowym” odpowiedziało 6 z nich, „poziomem ogólnomiejskim” odpowiedziały się 2 osoby. Zostały również podjęte uchwały w tej sprawie przez dzielnice I, VII oraz VXIII, uchwały stanowią załączniki nr 2, 3 i 4.

Z drugiej strony głosy uczestników ankiety internetowej, którzy ocenili pozytywnie proponowaną koncepcję można interpretować jako akceptację propozycji, by były one przeprowadzone najpierw dla części ogólnomiejskiej.

JAK OCENIANA JEST ZAPREZENTOWANA KONCEPCJA WARSZTATOWEGO WYPRACOWYWANIA PROJEKTÓW?

Najczęstsze uwagi w stosunku do przedstawionej koncepcji dotyczyły: propozycji wprowadzenia głębokiej zmiany po niewystarczająco długich konsultacjach, obligatoryjności ścieżki warsztatowej oraz wyboru poziomu ogólnomiejskiego dla tej ścieżki. Szczegółowe pytania dotyczyły sposobu naboru uczestników do grupy warsztatowej (zgłaszano obawy czy będzie to wybór niezależny od Prezydenta), sposobu dokonywania selekcji pomysłów i projektów pod głosowanie oraz faktu oraz decyzyjności i odpowiedzialności grupy warsztatowej.

Zaprezentowane powyżej podsumowanie uwag dotyczących konsultowanej koncepcji wraz zestawieniem wszystkich dotyczących jej uwag przekazano UMK. Urząd przekazał zwrótnie autorom raportu następujące decyzje:

Decyzja UMK

- ✓ Rezygnacja z wprowadzenia koncepcji warsztatowej jako obligatoryjnej ścieżki wypracowywania projektów ogólnomiejskich w 2021 r.
- ✓ Kontynuacja i pogłębienie konsultacji koncepcji warsztatowej jako obligatoryjnej ścieżki wypracowywania projektów ogólnomiejskich.

Uwagi i decyzje dotyczące Regulaminu BO i pozostałych kwestii organizacyjnych

Zestawienie uwag dotyczących Regulaminu BO oraz pozostałych kwestii organizacyjnych dotyczących organizacji procesu BO przedstawiono Wydziałowi Polityki Społecznej i Zdrowia UMK. Urząd przekazał zwrotnie autorom raportu informację dotyczącą sposobu rozpatrzenia uwag. Pełna lista uwag zgłoszonych do Regulaminu BO wraz ze sposobem rozpatrzenia przez UMK i uzasadnieniem znajduje się w załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu. Poniżej wyciąg z zestawienia tych uwag, które zostały uwzględnione. W tabeli zachowano oryginalne brzmienie i pisownię, zarówno uwagi zgłoszonej przez uczestnika konsultacji oraz uzasadnienia otrzymanego od UMK.

Uwaga	Decyzja UMK	Uzasadnienie decyzji
6. Uniemożliwienie wskazania w projekcie BO wykonawcy. Propozycja zmiany w regulaminie: Rozdział 4 §17 10) które określają konkretny podmiot realizujący zadanie lub wskazujący dostawcę usług, chyba że jest to Miasto bądź jego jednostka lub spółka.	Uwzględniono częściowo	Zgłoszona rekomendacja zostanie uwzględniona w treści regulaminu, ale nie w § 17, gdyż stanowiłoby to przesłankę do negatywnej weryfikacji projektu w całości.
7. Pełna jawność i transparentność rozpatrywania protestów oraz podejmowanie rekomendacji zwykłą większością głosów. Propozycje zmian w regulaminie: Rozdział 4 § 19. 1. Spotkanie, o którym mowa w ust. 3 jest otwarte dla publiczności – spotkanie jest w pełni jawne i otwarte dla publiczności, jego przebieg jest utrwalony za pomocą urządzeń rejestrujących, a nagranie niezwłocznie umieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej. § 19. 1. W przypadku odrzucenia projektu w wyniku weryfikacji Wnioskodawcy przysługuje prawo do złożenia odwołania. 2. Odwołanie wraz z uzasadnieniem składa się do Prezydenta, w nieprzekraczalnym terminie 10 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 17. 3. Prezydent niezwłocznie przekazuje odwołanie Radzie Budżetu Obywatelskiego. 4. Odwołanie jest rozpatrywane na posiedzeniu Rady Budżetu Obywatelskiego. 5. Rada Budżetu Obywatelskiego rozpatruje odwołania w terminie	Uwzględniono częściowo	ad. 1) przepis istnieje ad. 2) uwzględniono ad. 3) uwzględniono w zmodyfikowanej formie: Prezydent niezwłocznie przekazuje treść odwołania Radzie Budżetu Obywatelskiego. Ad. 4) uwzględniono z dodatkiem: Odwołanie jest rozpatrywane na posiedzeniu Rady Budżetu Obywatelskiego, które zwoływane jest niezwłocznie na wniosek Prezydenta Miasta Krakowa. Ad. 5) uwzględniono ze zmianą: Rada Budżetu Obywatelskiego rozpatruje odwołania w terminie określonym harmonogramem Budżetu Obywatelskiego z udziałem Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej oraz właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych (dopuszcza się możliwość spotkania online). Nieobecność Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej nie wstrzymuje rozpatrywania protestu. Ad. 7) nie uwzględniono - spotkanie jest w pełni jawne i otwarte Ad. 8) nie uwzględniono. Celem spotkania jest przedstawienie wszystkich okoliczności i uwarunkowań formalno-prawnych mogących mieć

określonym harmonogramem Budżetu Obywatelskiego z udziałem Wnioskodawcy (dopuszcza się możliwość spotkania online) lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej oraz właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych. Nieobecność Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej nie wstrzymuje rozpatrywania protestu. 7. W posiedzeniu, o którym mowa w ust. 5. Mają prawo zabierać głos w szczególności: radni Miasta Krakowa, przedstawiciele właściwej miejscowo Dzielnicy, przewodniczący Komisji Dialogu Obywatelskiego. 8. Podczas posiedzenia, o którym mowa w ust. 5 przedstawiciele właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych nie mogą się powoływać się na okoliczności, które nie zostały wskazane w uzasadnieniu do decyzji o odurzeniu projektu. 9. Rada Budżetu Obywatelskiego podejmuje zwykłą większością głosów decyzję o uznaniu odwołania za zasadne lub o podtrzymaniu decyzji odrzucającej projektu. Rozstrzygnięcie jest ostateczne. 10. W przypadku uznania odwołania za zasadne złożony projekt proceduje się dalej z zachowaniem przepisów wskazanych w tym zakresie. 11. Posiedzenie, o którym mowa w ust. 5 jest otwarte dla publiczności. Przebieg obrad jest utrwalony za pomocą urządzeń rejestrujących, a nagranie niezwłocznie umieszcza się Biuletynie Informacji Publicznej.		wpływ na realizację projektu. Ad. 9) uwzględniono częściowo w zakresie większości jaką podejmowana jest rekomendacja o uznaniu odwołania. Nie uwzględniono w zakresie ostateczności decyzji - organem odpowiedzialnym za funkcjonowanie Gminy jest Prezydent Miasta Krakowa, a Rada Budżetu Obywatelskiego jest w stosunku do niego ciałem opiniotwórczo-doradczym. Ad. 10) przepis istnieje Ad. 11) Nie uwzględniono. Nagranie dokonywane jest wyłącznie w celu sporządzenie protokołu.
8. Obowiązek kontraktu UMK z wnioskodawcą na etapie weryfikacji projektu. Propozycja zmiany w regulaminie: §16. 1. W razie stwierdzenia podczas weryfikacji, że złożony projekt nie zawiera istotnych informacji potrzebnych do analizy, jest niezgodny z limitami finansowymi, o których mowa w § 13 ust. 2 – 3 lub zaistniały inne przesłanki wykluczające dopuszczenie projektu do głosowania, Wnioskodawca zostanie niezwłocznie poinformowany telefonicznie i pocztą elektroniczną o konieczności dokonania uzupełnień lub	Uwzględniono częściowo	W kwestii komunikacji z Wnioskodawcą taki zapis istnieje na poziomie Regulaminu. Zostanie doprecyzowane na poziomie zarządzenia wykonawczego. Proponowane zmiany powodowałyby materializację ryzyka związanego z istotnym modyfikowaniem zakresu rzeczowego projektu.

<i>modyfikacji zakresu rzeczowego projektu.</i>		
<i>Wprowadzenie wymogu dokładniejszego przedstawienia projektu (odpowiednio długi, merytoryczny tekst, ilustracje, często mapka) już na etapie wniosku, w szczególności w przypadku droższych projektów.</i>	Uwzględniono częściowo	Nie dotyczy Regulaminu Budżetu Obywatelskiego. Uwaga będzie uwzględniona na poziomie zarządzenia wykonawczego.
<i>Wskazywanie przykładów projektów, potrzebnych w nich elementów by projekty do BO i inne miały lepszą jakość i nie były odrzucane.</i>	Uwzględniono częściowo	Elementy niezbędne do złożenia wniosku zostały określone w Regulaminie. Przykłady projektów i case study zostaną opracowane w kolejnej edycji.
<i>Wydaje mi się, że zbyt małą uwagę poświęca się reklamowaniu efektów BO. Jest spora kampania promująca BO i zachęcająca do głosowania, ale brakuje ciągłego informowania o korzyściach wzięcia udziału w głosowaniu. Mam na myśli spoty reklamowe (przedstawiające jakie projekty zostały zrealizowane, może historie osób, które zgłosiły swój projekt i miały możliwość zrealizowania go), mailing do głosujących osób z informacjami o realizacji projektów, akcja w mediach społecznościowych (dedykowany post raz w miesiącu na różnych platformach dotyczących miasta Krakowa).</i>	Uwzględniono częściowo	Taki zapis w regulaminie funkcjonuje. Wzmocnienie działań promocyjnych jest zasadne.
<i>Zob. podpunkt B w pytaniu 3 (umożliwienie dyskusji nr. projektów online, przy każdym projekcie) oraz odpowiedź na pytanie 4 (zachęcenie istniejących grup do zgłaszania projektów) powyżej.</i> <i>No i oczywiście wyraźne oznaczanie zrealizowanych projektów, aby mieszkańcy widzieli co z BO można zrobić, i że warto się zaangażować.</i>	Uwzględniono częściowo	Rekomendacja przyjęta. Od 2020 jest prowadzony systematyczny monitoring stanu oznakowania projektów. Wybór sposobu oznakowania jest zależny od charakteru projektu. W odniesieniu do pierwszej części uwagi - brak odniesienia. Rekomendacja przyjęta. Od 2020 jest prowadzony systematyczny monitoring stanu oznakowania projektów. Wybór sposobu oznakowania jest zależny od charakteru projektu.
<i>Promocja zrealizowanych zadań. Aktywizacja szkół.</i>	Uwzględniono częściowo	Zapis dotyczący promocji efektów realizacji zadań funkcjonuje w Regulaminie BO. Zasadnym jest wzmocnienie promocji. Promocja zrealizowanych projektów trwa całorocznie. Szeroko pojęta aktywizacja szkół jest prowadzona min. poprzez zachęcanie do udziału w procesie składania wniosków czy głosowaniu w drodze mailingu masowego.
<i>Budżet Obywatelski jest tematem tylko raz w roku, a tak nie powinno być. Strona www i kampania informacyjna powinna być żywa cały rok i obejmować status</i>	Uwzględniono częściowo	Taki zapis w regulaminie funkcjonuje. Wzmocnienie działań promocyjnych jest zasadne. Propozycja ciągłego składania

<i>realizowanych projektów z mapą ich powstawania. Komunikaty prasowe powinny być wypuszczane nie tylko na etapie realizacji w terenie, ale też po skończeniu projektowania wraz z opublikowaniem wizualizacji. Zgłaszanie i weryfikacja pomysłów powinno odbywać się cały rok i być procesem ciągłym, a jedynie głosowanie odbywać raz w roku. Wówczas ludzie będą się mogli zaangażować w momencie powstania pomysłu, będzie wystarczająco czasu na weryfikację, urzędy nie będą obarczone wieloma wnioskami w krótkim czasie, a partycypacja wraz z tworzeniem się grup roboczych będzie procesem bardziej naturalnym.</i>		i weryfikowania projektów koliduje z harmonogramem planowania, uchwalania i realizacji budżetu miasta. Obecnie są prowadzone całoroczne działania informacyjnej nt. budżetu obywatelskiego.
<i>Udział online we wszystkich częściach włączając to spotkania i zbieranie poparcia muszą być częścią procesu z góry zdefiniowana, a nie dodawane doraźnie z powodu pandemii.</i>	Uwzględniono częściowo	Jedynym niemożliwym do realizacji w trybie on-line etapem jest zbieranie podpisów na liście poparcia.
***** Dzielnica I rekomendacja 1) W §8 projektu zmiany uchwały NR XXXV/903/20 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa Dodaje się ustęp 8 o treści: Powyższe zapisy regulaminu nie dotyczą Dzielnicy lub Dzielnic, które zgłoszą się do pilotażowego programu budżetu obywatelskiego. rekomendacja 2) Rekomenduje się, aby propozycja przedstawiona w "Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich" była realizowana w formie pilotażu w dzielnicach lub dzielnicach, które się zgłoszą, z założeniem: w dzielnicach lub dzielnicach, które się zgłoszą Budżet Obywatelski będzie realizowany jedynie w formie wypracowanej we współpracy z tymi	Uwzględniono częściowo	Proponowane zapisy nie mogą zostać wprowadzone, gdyż nie określają zasad udziału w pilotażu. Pogłębione zostaną konsultacje społeczne w sprawie wypracowania nowego modelu składania projektów do BO.

dzielnicami na podstawie "Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich" jako czynnik zachęcający proponuje się zwiększenie puli środków tak aby suma była większa niż ta wynikająca z algorytmu przydziału środków na zadania dzielnicowe zapewnienie pełnego wsparcia UMK		
***** wnioskodawca Algorytm podziału środków - proponuję, aby ustalony algorytm został wpisany na stałe do regulaminu. Tak aby uniknąć dyskusji na ten temat co rok, ale też, aby wszyscy mieli świadomość co wpływa na podział środków w kolejnej edycji... Jeżeli w edycji 2021 będziemy brać pod uwagę frekwencję z 2020 to takie info powinno być znane wcześniej przed głosowaniem 2020, a nie zostać ustalone po głosowaniu - transparentność procesu:)	Uwzględniono	Uwzględniono w Rozdziale 2 Podział środków.
Rozdział 4. Weryfikacja i uzupełnienie projektów Obecne brzmienie § 19. 3. Prezydent niezwłocznie organizuje spotkanie konsultacyjne z udziałem Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej oraz właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych. Nieobecność Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej nie wstrzymuje rozpatrywania protestu. Propozycja zmiany § 19. 3. Prezydent niezwłocznie organizuje posiedzenie Rady Budżetu Obywatelskiego z udziałem Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej oraz właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych. Nieobecność Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej nie wstrzymuje rozpatrywania protestu. Rozdział 4. Weryfikacja i uzupełnienie projektów	Uwzględniono częściowo	ad. 1) uwzględniono w formie: Odwołanie jest rozpatrywane na posiedzeniu Rady Budżetu Obywatelskiego, które zwoływane jest niezwłocznie na wniosek Prezydenta Miasta Krakowa. ad. 2) Rekomendacja dla par. 19 – przyjęto rekomendację, aby rozpatrywanie protestów odbywało się podczas posiedzenia Rady Budżetu Obywatelskiego, która podejmuje rekomendację zwykłą większością głosów.

Obecne brzmienie § 19. 8. <i>Opinia Rady Budżetu Obywatelskiego, o której mowa w ust. 7 podejmowana jest bezwzględną większością głosów.</i> Propozycja zmiany § 19. 8. <i>Opinia Rady Budżetu Obywatelskiego, o której mowa w ust. 7 podejmowana jest względną większością głosów.</i>		
Rozdział 4. Weryfikacja i uzupełnienie projektów Obecne brzmienie § 25. <i>Prezydent podaje wyniki głosowania do publicznej wiadomości.</i> Propozycja zmiany § 25. 1. <i>Prezydent podaje wyniki głosowania do publicznej wiadomości.</i> 2. <i>Wnioskodawca drogą elektroniczną otrzymuje szczegółowe wyniki głosowania z podziałem na wartości punktowe dla swojego projektu.</i>	Uwzględniono	Uzupełniono w § 25.
***** Rada Dzielnicy I Rekomenduje się by § 28. ust. 2. przyjmuje treść: „Modyfikacja, o której mowa w ust. 1 odbywa się w porozumieniu z Wnioskodawcą projektu. W przypadku braku zgody Wnioskodawcy na zaproponowaną modyfikację lub wykazania przez Realizatora istnienia obiektywnych przyczyn uzasadniających brak możliwości realizacji zadania, Prezydent na podstawie rekomendacji Rady Budżetu Obywatelskiego w odniesieniu do projektu o charakterze ogólnomiejskim, a w przypadku projektów o charakterze dzielnicowym na podstawie opinii właściwej Rady Dzielnicy, może podjąć decyzję o kontynuacji projektu poza budżetem obywatelskim lub o rezygnacji z projektu.”	Uwzględniono	Rekomendacja przyjęta.
Uściślenie procedury głosowania tzn. sprawdzenie tożsamości osoby oraz zabezpieczenie urny z głosami.	Uwzględniono częściowo	Nie dot. Regulaminu, a organizacji procesu głosowania. Niemniej jednak uwaga zostanie uwzględniona przy tworzeniu Regulaminu głosowania będącym załącznikiem do właściwego zarządzenia.

Uzasadnienie odrzucenia projektu przez Zespół jak też RBO powinno zawierać konkretną podstawę prawną	Uwzględniono częściowo	RBO jedynie rekomenduje Prezydentowi przyjęcie lub nie przyjęcie projektu do głosowania na podstawie przedstawionych podczas spotkania konsultacyjnego argumentów każdej ze stron. Dodano zapis w paragrafie 18 „(...) uzasadnienie wraz z podaniem podstawy prawnej rozstrzygnięć dla projektów odrzuconych.”.
Prezydent miasta powinien mieć prawo ostatecznej decyzji o dopuszczeniu projektu pod głosowanie.	Uwzględniono	Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym za kierowanie Gminą odpowiada organ wykonawczy gminy.
W § 6.1. Dodaje się słowa: “Nie mniej niż 80% puli środków, o których mowa w § 5 przeznaczona zostanie na projekty dzielnicowe”	Uwzględniono częściowo	Zgodnie z rekomendacją RBO wprowadzono zapis § 6. 1. Projekty finansowane z budżetu obywatelskiego mogą mieć charakter dzielnicowy lub ogólnomiejski. Podziału środków dokonuje się w proporcji 80 % na zadania o charakterze dzielnicowym i 20 % na zadania o charakterze ogólnomiejskim.”
W §8 dodaje się ustęp 9 o treści „Podpisy, o których mowa w w §8 ust. 5 i 6 można składać również online w sposób, który zostanie określony w Zarządzeniu Prezydenta”	Uwzględniono częściowo	Zmiana planowana do wdrożenia latach kolejnych. Obecnie brak możliwości do zwiększenia funkcjonalności platformy BO.
§ 28. ust. 2. przyjmuje treść: „Modyfikacja, o której mowa w ust. 1 odbywa się w porozumieniu z Wnioskodawcą projektu. W przypadku braku zgody Wnioskodawcy na zaproponowaną modyfikację lub wykazania przez Realizatora istnienia obiektywnych przyczyn uzasadniających brak możliwości realizacji zadania, Prezydent na podstawie rekomendacji Rady Budżetu Obywatelskiego w odniesieniu do projektu o charakterze ogólnomiejskim, a w przypadku projektów o charakterze dzielnicowym na podstawie opinii właściwej Rady Dzielnic, może podjąć decyzję o kontynuacji projektu poza budżetem obywatelskim lub o rezygnacji z projektu. “	Uwzględniono	Rekomendacja przyjęta.
dodanie paragrafu o treści: „Szacowanie czasu realizacji projektu powinno odbywać się na podstawie 1) Terminów wynikających z przepisów prawa 2) W przypadku, gdy danego etapu realizacji nie da się oszacować według kryterium z punktu 1, ocena czasu	Uwzględniono	Dopisano w Rozdział 4. Weryfikacja i uzupełnianie projektów

realizacji powinna opierać się na podstawie danych o czasie realizacji wszystkich podobnych projektów lub podobnych etapów realizacji z ostatnich 5 lat. 3)Podczas oceny, o której mowa w punkcie 2 nie bierze się pod uwagę sytuacji konieczności ponowienia procedury wyboru wykonawcy, odwołań, przerw i opóźnień w realizacji ani innych nieprzewidzianych okoliczności wydłużających procedurę realizacji		
Dlaczego z uporem maniaka uchwałodawcy upierają się przy wakacyjnym terminie rozstrzygania projektów. Jak ma się odwołać w ciągu 7 dni ktoś kto jest na wakacjach. A może ma się poświęcić i dla BO – nie jechać na wakacje? To pokazuje, że BO – jest [nieczytelne] traktowany jak zło konieczne. Jest, bo musi być i nie wypada, aby go nie było, ale trzeba zrobić wszystko, aby obywatela [nieczytelne].	Uwzględniono częściowo	Uwaga jest opinią, nie wskazuje konkretnej propozycji zmiany zapisu. W wprowadzono korektę wydłużającą okres składania protestów do 10 dni.
1.Przynajmniej częściowy powrót do formuły ambasadorów BO, którzy byli rozpoznawalni, przedstawiali się i było wiadomo o co chodzi. 2.Stworzenie programu szkoleń, gratyfikacji i stałych relacji ze wspomnianymi. Program powinien trwać więcej niż rok i w czasie jego trwania UMK mógłby bardziej wykazać się zainteresowaniem działaniami ABO. 3.Obowiązek regulaminowy zamieszczania czytelnej informacji na projektach/przy o finansowaniu/współfinansowaniu ze środków BO. W przypadku projektów miękkich plansze na relacjach foto/video etc. 4.Całoroczna kampania komunikacyjna prezentująca realizację BO. 5.Zwrot w kierunku młodzieży (wedle strategii miasta osoba do 26 roku życia). Począwszy od Ambasadorów jak i możliwości głosowania w ich najbliższym otoczeniu. 6.Nagrywanie wideo wszystkich posiedzeń RBO. Nagrywanie odwołań, zmiana ich klimatu i podejścia jednostek opiniujących - mniej wojenek i klimatu sali sądowej. 7.Konstruktywne podejście, wyszukiwanie rozwiązań we	Uwzględniono częściowo	Ad 1. Nie dotyczy Regulaminu. Obecnie formuła Ambasadorów jest rozszerzona i zawiera również działania na rzecz Budżetu Obywatelskiego. Ad. 2. Nie dotyczy Regulaminu. Dla Ambasadorów został stworzony program szkoleń, działania są nieodpłatne i dobrowolne. UMK jest w kontakcie z Ambasadorami za pomocą korespondencji mailowej jak również i specjalnie dedykowanej grupy na Facebooku. Sugestia przedłużenie programu do trybu ciągłego jest możliwa do przyjęcia. Ad.3 Uwzględniono. Zapis obowiązkowego oznakowania projektów funkcjonuje w regulaminie. Ad 4.Nie dotyczy Regulaminu. Propozycja zostanie uwzględniona w koncepcji kampanii promocyjnej całego procesu. Ad 5. Nie dotyczy regulaminu. Ad 6. Nie uwzględniono. Nagranie dokonywane jest wyłącznie w celu sporządzenie protokołu. Za atmosferę podczas protestów mogą być odpowiedzialni tylko uczestnicy, brak możliwości sformalizowania powyższego postulatu. Ad.7 Nie dotyczy regulaminu. Proponowana zmiana powodowałaby materializację ryzyka związanego

wcześniejszych fazach a nie ścinanie projektów. 8. Zwiększenie puli środków na projekty ogólnomiejskie z 20% na 30-40%. 9. Okrągły stół BO do reformy programowej i komunikacyjnej. 10. Efektywniejsze wyłapywanie liderów lokalnych, którzy pojawiają się w BO. 11. Konstrukttywne podejście do wnioskodawców-dzielnicowych i "łatania budżetów dzielnicowych BO" 12. Uproszczenie procesu głosowania, ilości danych do podania i interfejsu logowania -> UX strony 13. Możliwość głosowania na projekty dzielnicowe z innej dzielnicy niż zamieszkiwana 14. Lepsza kategoryzacja projektów i ich sposób prezentowania na www.		z istotnym modyfikowaniem zakresu rzeczowego projektu. Wnioskodawca przed złożeniem projektu ma możliwość sprawdzenia terenu w MSIP lub dokonania innych czynności sprawdzających. Ad 8. Nie uwzględniono. Sprawa była już rozpatrywana na posiedzeniu RBO, która podjęła rekomendację podziału 80%-20%. Ad. 9 Nie dotyczy Regulaminu. Rada Budżetu Obywatelskiego jest ciałem doradczym Prezydenta w kwestii BO. Ad. 10 Nie dotyczy regulaminu. Program Ambasador Lokalnej Partycypacji ma służyć realizacji tego celu. Ad. 11 Nie dotyczy Regulaminu. Ad 12. Kwestia UX strony nie dotyczy regulaminu. Interfejs służący do logowania jest przygotowany w taki sposób, aby umożliwić czytelne logowanie. Brak konkretnych sugestii jak można usprawnić działanie interfejsu do logowania Nie mniej jednak sugestia do uwzględnienia w edycji budżetu obywatelskiego 2022. Wymagane dane mają służyć zabezpieczeniu przed niepożądanym wykorzystaniem danych i wielokrotnym logowaniem. Wpisanie danych jest jednokrotne. Ad. 13 Nie uwzględniono. Budżet obywatelski jest narzędziem partycypacyjnym, który co do zasady odpowiada na potrzeby lokalnych społeczności. Ad. 14 Zmiana planowana do wdrożenia w związku z nową koncepcją BO w roku 2022. Obecnie brak możliwości do zwiększenia funkcjonalności platformy BO.
Negatywnie odnoszę się do pomysłu „kanalizacji” projektów ogólnomiejskich. To zabije i tak nikłą aktywność obywatelską i poczucie autorstwa. To ja wymyśliłem, wpadłem na pomysł itp. Brzmi dumnie. I [nieczytelne]. Dlatego też wnoszę, aby osoby, które czują się na siłach mogły [nieczytelne] składa projekty na dotychczasowych zasadach.	Uwzględniono	Pogłębione zostaną konsultacje społeczne w sprawie wypracowania nowego modelu składania projektów do BO.

II. INFORMACJE O SPOSOBIE PRZEPROWADZENIA KONSULTACJI

Informacje o trybie, zakresie i przebiegu konsultacji

PRZEDMIOT I CZAS TRWANIA KONSULTACJI

Konsultacje trwały w okresie od 2 listopada 2020 r. do 29 stycznia 2021 r. Miały na celu zebranie uwag do **konceptji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim** oraz ustalenie zapisów projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa.

PODSTAWA PRAWNA

Konsultacje były prowadzone **w trybie** uchwały nr CXI/2904/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 26 września 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków oraz z Krakowską Radą Działalności Pożytku Publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

INFORMACJA O KOMÓRCE ORGANIZACYJNEJ UMK/MJO ODPOWIEDZIALNEJ MERYTORYCZNIE ZA KONSULTACJE

Jednostką odpowiedzialną merytorycznie za konsultacje był **Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Urzędu Miasta Krakowa**.

Do realizacji procesu konsultacyjnego zaproszono dwóch zewnętrznych ekspertów: Ewę Kryglon oraz Michała A. Chrzanowskiego, ewaluatorów poprzednich edycji budżetu obywatelskiego.

PRZEBIEG I HARMONOGRAM KONSULTACJI

Konsultacje społeczne przebiegały według następującego **harmonogramu**:

✓ Zbieranie pisemnych uwag:	30.10.2020 – 18.11.2020
✓ Otwarta ankieta internetowa:	02.11.2020 – 18.11.2020
✓ Warsztaty online grupa I:	16.11.2020 (17:00 – 19:00)
✓ Warsztaty online grupa II:	17.11.2020 (17:00 – 19:00)
✓ Warsztaty online grupa III:	18.11.2020 (17:00 – 19:00)
✓ Dyżur telefoniczny:	19.11.2020 – 20.11.2020 (12:00 – 16:00)

W konsultacjach społecznych można było uczestniczyć poprzez:

- ✓ złożenie pisemnych uwag i opinii,
- ✓ wypełnienie ankiety internetowej,
- ✓ udział w warsztatach planowania partycypacyjnego,
- ✓ kontakt telefoniczny w trakcie dyżuru.

FORMY KONSULTACJI

Ankieta internetowa

Uczestnicy konsultacji społecznych mogli wyrażać swoje uwagi i opinie za pomocą ankiety internetowej. Ankieta zawierała następujące **bloki pytań**:

- ✓ ocena założeń koncepcji, zawierająca pytania zamknięte o:
 - trafność problemów BO adresowanych w konsultowanej koncepcji,
 - trafność celów stawianych przed konsultowaną koncepcją,
 - ocenę szans spełnienia celów stawianych przed konsultowaną koncepcją za pomocą zaproponowanych w koncepcji środków,
- ✓ zainteresowanie udziałem w poszczególnych formach wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich zaproponowanych w konsultowanej koncepcji,
- ✓ pytanie o propozycje zmian w konsultowanej koncepcji,
- ✓ pytania o pomysły na inne, alternatywne sposoby realizacji celów postawionych przed konsultowaną koncepcją,
- ✓ pytania o pełnione funkcje oraz związek z budżetem obywatelskim miasta Krakowa.

Ankiety internetową **wypełniło 50 osób**. Poniższy wykres prezentuje profil uczestników ankiety.

Źródło: ankieta internetowa (CAWI), N 50.

Warsztaty planowania partycypacyjnego

Warsztaty planowania partycypacyjnego były formą dyskusji nad konsultowaną koncepcją.

Scenariusz warsztatów obejmował trzy bloki:

- ✓ dyskusję na temat istotnych problemów budżetu obywatelskiego miasta Krakowa związanych z wypracowywaniem propozycji zadań,
- ✓ dyskusję nad sposobami rozwiązania zidentyfikowanych problemów,

- ✓ ocenę konsultowanej koncepcji pod kątem zgodności z zidentyfikowanymi przez uczestników problemami BO oraz proponowanymi przez nich rozwiązaniami.

Warunkiem udziału w warsztatach była wcześniejsza rejestracja za pomocą formularza na stronie internetowej. Obowiązywał limit uczestników na poszczególne warsztaty.

Na warsztaty łącznie zarejestrowało się 22 osób i nie osiągnięto limitu uczestników.

Warsztat	Liczba zapisanych osób	Liczba uczestników
I	7	4
II	7	5
III	8	3

Źródło: opracowanie własne.

Warsztaty prowadzone były na platformie Zoom i trwały 2 godziny. Uczestnicy otrzymywali wcześniej link do spotkania na platformie wraz z prośbą o zapoznanie się z konsultowanymi materiałami. Przed warsztatami rozsyłano również wiadomości tekstowe przypominające o warsztatach.

Finalnie, w warsztatach **wzięło udział 12 osób**.

Pisemne uwagi i opinie

Uczestnicy konsultacji mogli składać **pisemne uwagi i opinie za pomocą formularza konsultacyjnego udostępnionego na stronie**. Poza danymi kontaktowymi i informacji o przetwarzaniu danych osobowych, formularz zawierał dwa pola:

- ✓ treść uwagi odnośnie projektu Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa,
- ✓ treść uwagi odnośnie nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.

W trakcie trwania konsultacji złożono łącznie **18 wypełnionych formularzy**.

Posiedzenie Rady Budżetu Obywatelskiego

Ocenie proponowanej koncepcji zmiany sposobu wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich **poświęcono dwa posiedzenia Rady Budżetu Obywatelskiego (RBO)**.

Podstawą dyskusji RBO były następujące pytania:

- ✓ Czy należy rozważyć wprowadzenie głębszych zmian w BO?
- ✓ Czy głębsze zmiany w BO należy zaplanować na rok 2021 czy na rok 2022?
- ✓ Co Pan/Pani sądzi o formule warsztatowego wypracowywania projektów? (nie ta konkretna koncepcja, ale ogólnie)
- ✓ Czy powinny być jedyną ścieżką, czy fakultatywną? Czy może Pana/Pani zdaniem nie powinno być takiej ścieżki w ogóle?

- ✓ Czy pierwszym obszarem, w którym zostałyby wprowadzone warsztatowe wypracowywanie projektów powinien być obszar ogólnomiejski? Czy może dzielnicowy? A może powinna to być jedna wybrana dzielnica?
- ✓ Co Pan/Pani sądzi o pomysle podziału kwoty budżetu ogólnomiejskiego na dwie części: warsztatową i indywidualną?
- ✓ Jak ma Pan/Pani uwagi/komentarze w stosunku do zaproponowanej koncepcji zmian w budżecie obywatelskim?
- ✓ W jaki sposób zachęcić nowych mieszkańców do składania wniosków?
- ✓ W jaki sposób pomóc wnioskodawcom w pisaniu wniosków?
- ✓ Jak ułatwić wnioskodawcom pisanie wniosków?
- ✓ Jak ułatwić wnioskodawcom współpracę pomiędzy sobą, wzajemne nawiązywanie kontaktu (zwłaszcza tym wykluczonym cyfrowo)?
- ✓ Jak doprowadzić do dyskusji na temat potrzeb i pomysłów przed składaniem wniosków?
- ✓ Jak zmniejszyć liczbę negatywnie zweryfikowanych wniosków?
- ✓ Jak sprawić by wnioski były grupowe, nie indywidualistyczne?
- ✓ Jak rozwiązać problem nadmiernego obciążenia urzędników w czasie procesu weryfikacji, które w tym momencie umożliwia rozbudowywanie kontaktu z wnioskodawcą?

W trakcie posiedzenia, uczestnicy wypracowywali stanowisko RBO wobec powyższych pytań oraz zgłaszali własne pomysły na zmianę formuły BO.

Dyżury telefoniczne

W trakcie dyżurów telefonicznych zadzwoniła jedna osoba.

Informacja o przeprowadzonej akcji informacyjnej

Akcja informacyjna o procesie konsultacji prowadzona była następującymi sposobami:

- ✓ poprzez serwis internetowy Miejskiego Centrum Dialogu oraz Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa
- ✓ poprzez profile Instagram i Facebook Miejskiego Centrum Dialogu oraz Budżet Obywatelski Miasta Krakowa
- ✓ poprzez e-mail rozsyłany do osób głosujących oraz składających propozycje zadań w edycji 2020 budżetu obywatelskiego miasta Krakowa,
- ✓ poprzez informacje umieszczaną na grupach dyskusyjnych Facebook związanych z budżetem obywatelskim oraz Krakowem.

AKCJA INFORMACYJNA POPRZEZ SERWIS INTERNETOWY MIEJSKIEGO CENTRUM DIALOGU

Podczas konsultacji wykorzystano następujące elementy serwisu:

- ✓ dział „aktualności”,
- ✓ dział „aktualne konsultacje społeczne”,
- ✓ newsletter.

W dziale „aktualności”

23 października 2020 r. opublikowano informację o tym, że 30 października rozpoczną się trwające do 20 listopada 2020 r. konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.

W informacji scharakteryzowano też krótko cel przedmiotowych konsultacji.

30 października 2020 r. opublikowano informację o uruchomieniu trwających do 20 listopada 2020 r. konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.

W informacji scharakteryzowano też krótko cel przedmiotowych konsultacji oraz dodano link do obszerniejszej informacji na temat przedmiotowych konsultacji opublikowanej w dziale „aktualne konsultacje”.

3 listopada 2020 r. opublikowano zaproszenie do zapisywania się na warsztaty online, prowadzone w ramach przedmiotowych konsultacji wraz z harmonogramem ich prowadzenia oraz informacją jak zarejestrować się na warsztaty.

17 listopada 2020 r. opublikowano informację, w której przypomniano o trwających do 20 listopada 2020 r. konsultacjach dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa

w sprawie regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim, a także o tym, że w ramach przedmiotowych konsultacji do 18 listopada 2020 r. można przysyłać formularze konsultacyjne oraz wypełnić ankietę, a 19 i 20 listopada będzie można skorzystać z dyżurów telefonicznych.

W dziale „aktualne konsultacje społeczne”

30 października 2020 r. opublikowano informację o uruchomieniu trwających do 20 listopada 2020 r. konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.

W tekście scharakteryzowano cel konsultacji, podano ich harmonogram oraz informacje na temat tego, w jaki sposób i w jakim terminie można wziąć udział w przedmiotowych konsultacjach.

Jako pliki do pobrania zamieszczono:

- ✓ Najważniejsze informacje,
- ✓ Szczegółowy opis koncepcji,
- ✓ Projekt uchwały,
- ✓ Załącznik nr 1 – Lista poparcia dla projektu,
- ✓ Załącznik nr 2 – Harmonogram,
- ✓ Podsumowanie zmian w uchwale,
- ✓ Formularz konsultacyjny,
- ✓ Pytania pomocnicze.

Newsletter

Informacja o konsultacjach została także zamieszczona w Newsletterze Miejskiego Centrum Dialogu.

AKCJA INFORMACYJNA NA FACEBOOK I INSTAGRAM MIEJSKIEGO CENTRUM DIALOGU

Informacje o konsultacjach zamieszczano również na portalach społecznościowych Facebook i Instagram, na profilach Miejskiego Centrum Dialogu.

23 października 2020 r. opublikowano post z informacją, że 30 października rozpoczną się trwające do 20 listopada 2020 r. konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.

30 października 2020 r. opublikowano post z informacją o uruchomieniu trwających do 20 listopada 2020 r. konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.

W tekście scharakteryzowano też krótko cel przedmiotowych konsultacji oraz podano harmonogram działań konsultacyjnych.

3 listopada 2020 r. opublikowano zaproszenie do zapisywania się na warsztaty online, prowadzone w ramach przedmiotowych konsultacji wraz z harmonogramem ich prowadzenia oraz informacją jak zarejestrować się na warsztaty.

4 listopada 2020 r. opublikowano retransmisję ze spotkania przeprowadzonego w ramach konsultacji społecznych regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa i nowej koncepcji wypracowania projektów ogólnomiejskich.

13 listopada 2020 r. opublikowano post, w którym przypomniano o możliwości wypełnienia ankiety internetowej, będącej jedną z form konsultacji dotyczących Regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa i nowej koncepcji wypracowania projektów ogólnomiejskich.

17 listopada 2020 r. opublikowano post, w którym przypomniano o trwających do 20 listopada 2020 r. konsultacjach dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim, a także o tym, że w ramach przedmiotowych konsultacji do 18 listopada 2020 r. można przysyłać formularze konsultacyjne oraz wypełnić ankietę, a 19 i 20 listopada będzie można skorzystać z dyżurów telefonicznych.

NEWSLETTER DO WNIOSKODAWCÓW I OSÓB GŁOSUJĄCYCH

W ramach akcji informacyjnej rozesłano e-mail z zaproszeniem do uczestnictwa w konsultacjach do osób głosujących oraz składających propozycje zadań w poprzedniej edycji budżetu obywatelskiego miasta Krakowa

PROMOCJA NA GRUPACH FACEBOOK

Informacje o prowadzonych konsultacjach umieszczono na grupach Facebook „Nasze miasto w naszych rękach” oraz „Naprawmy Budżet Obywatelski w Krakowie” skupiających aktywistów miejskich oraz osoby zainteresowane budżetem obywatelskim miasta Krakowa.

Informacje te były również udostępniane przez członków tych grup.

PUBLIKACJE POPRZEZ SERWIS INTERNETOWY BUDŻET OBYWATELSKI MIASTA KRAKOWA

2 listopada opublikowano informację o tym, że 30 października ruszyły konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim, które potrwać do 20 listopada 2020 r.

W informacji scharakteryzowano też krótko cel przedmiotowych konsultacji.

AKCJA INFORMACYJNA NA FACEBOOK I INSTAGRAM BUDŻETU OBYWATELSKIEGO MIASTA KRAKOWA

Informacje o konsultacjach zamieszczano również na portalach społecznościowych Facebook i Instagram, na profilach Budżetu Obywatelskiego

30 października 2020 r. opublikowano post z informacją o uruchomieniu trwających do 20 listopada 2020 r. konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.

5 i 7 listopada 2020 r. opublikowano zaproszenie do zapisywania się na warsztaty online, prowadzone w ramach przedmiotowych konsultacji wraz z harmonogramem ich prowadzenia oraz informacją jak zarejestrować się na warsztaty

17 listopada 2020 r. opublikowano post, w którym przypomniano o trwających do 20 listopada 2020 r. konsultacjach dotyczących projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie regulaminu budżetu obywatelskiego miasta Krakowa oraz nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim, a także o tym, że w ramach przedmiotowych konsultacji do 18 listopada 2020 r. można przysyłać formularze konsultacyjne oraz wypełnić ankietę, a 19 i 20 listopada będzie można skorzystać z dyżurów telefonicznych.

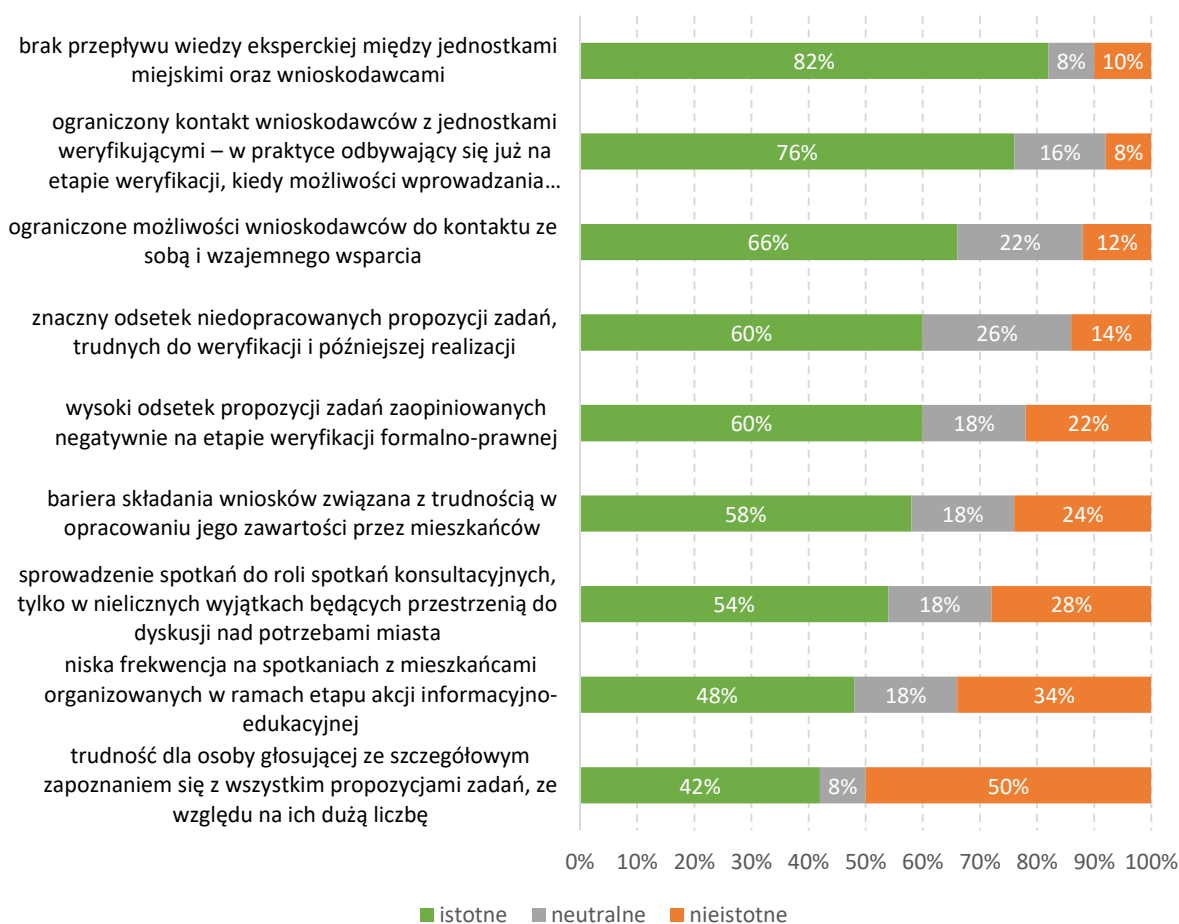
III. ZEBRANE OPINIE I UWAGI MIESZKAŃCÓW ORAZ NGO

Ankieta internetowa

OCENA ZAŁOŻEŃ KONCEPCJI

Uczestnicy ankiety internetowej proszeni byli o ocenę, w jakim stopniu uznają za istotne problemy budżetu obywatelskiego miasta Krakowa związane z procesem opracowywania i weryfikacji propozycji zadań, na które powołuje się konsultowana koncepcja

Ocena istotności problemów BO, na które powołuje się koncepcja

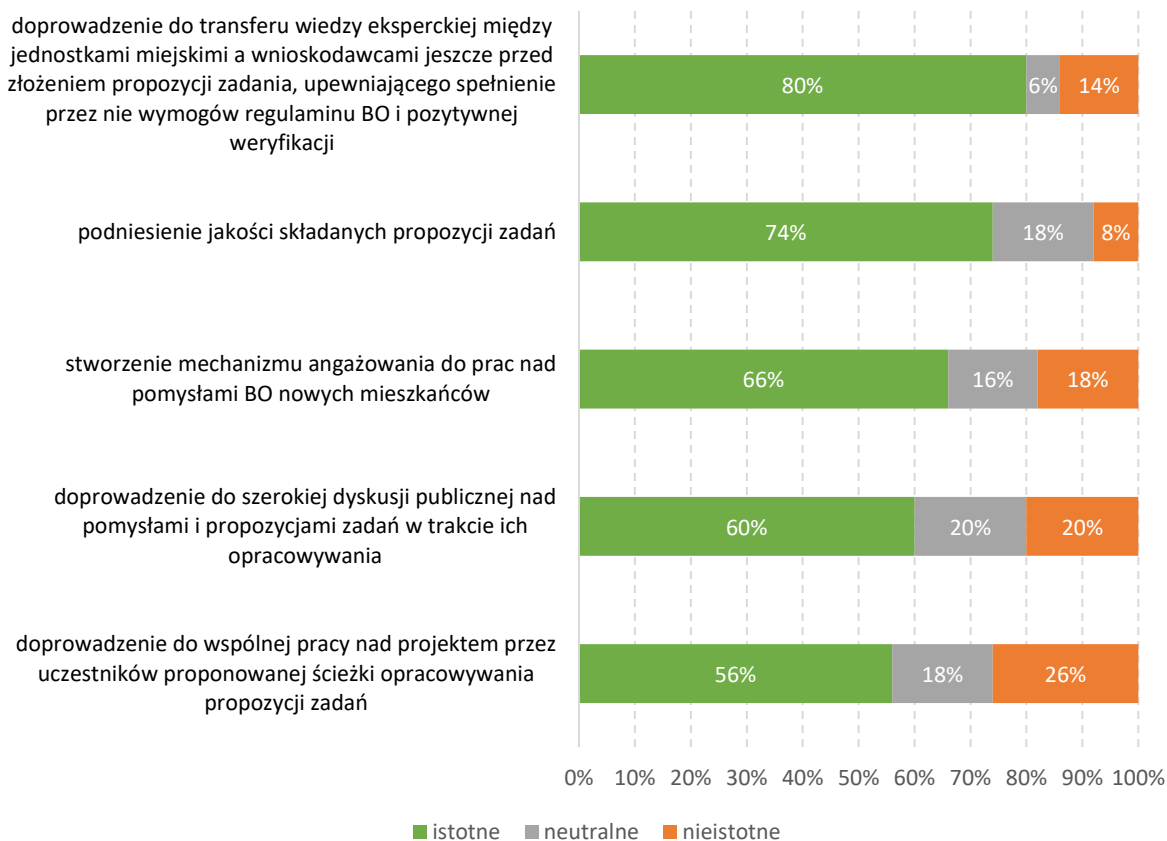

Źródło: ankieta internetowa (CAWI), N 50.

Jako istotny problem BO, najczęściej wskazywano: brak przepływu wiedzy eksperckiej między jednostkami miejskimi oraz wnioskodawcami (82%), ograniczony kontakt wnioskodawców z jednostkami weryfikującymi (76%) oraz ograniczone możliwości wnioskodawców do kontaktu ze sobą i wzajemnego wsparcia (66%).

Przed konsultowaną koncepcją postawiono szereg celów. Uczestników badania ankietowego poproszono o ocenę, w jakim stopniu są to cele istotne do realizacji.

Ocena istotności celów stawianych przed koncepcją

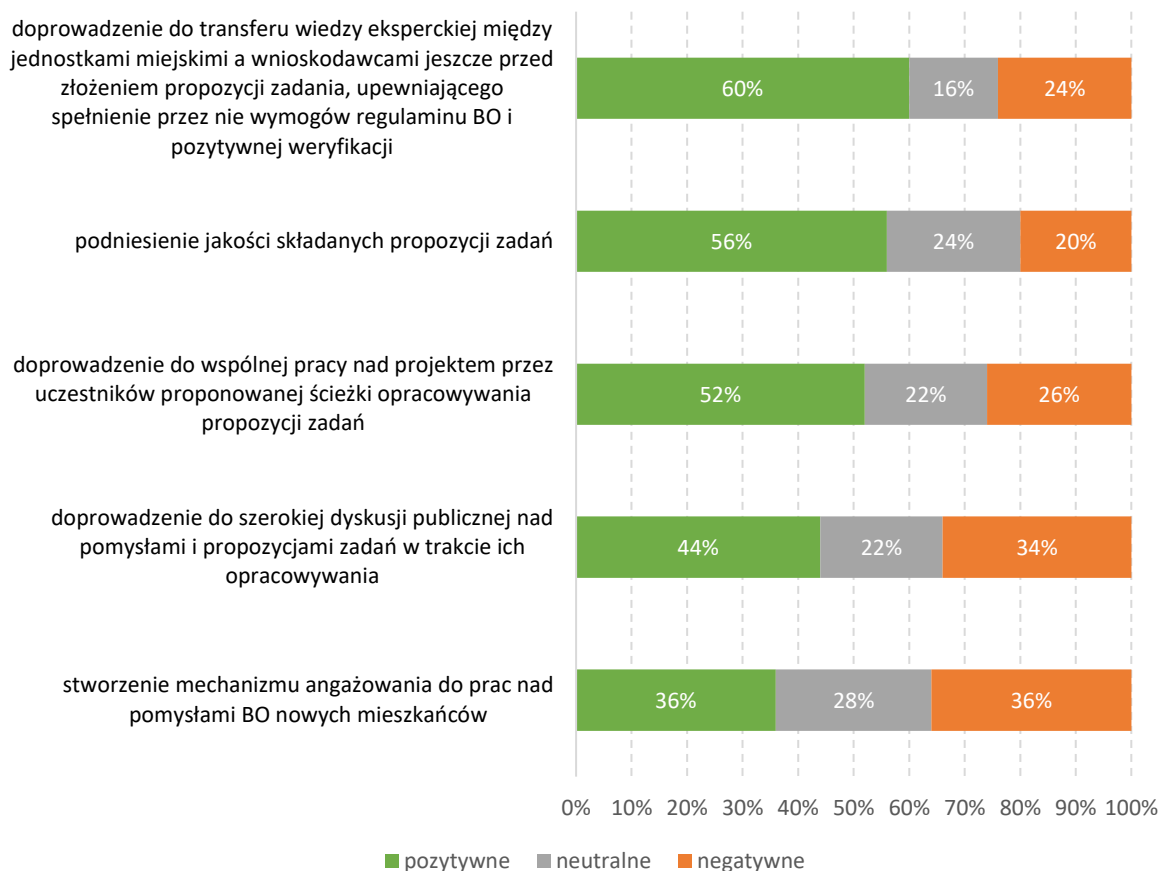

Źródło: ankieta internetowa (CAWI), N 50.

Za istotne do realizacji najczęściej uznawano cele: doprowadzenie do transferu wiedzy eksperckiej między jednostkami miejskimi a wnioskodawcami jeszcze przed złożeniem propozycji zadania (80%), podniesienie jakości składanych propozycji zadań (74%) oraz stworzenie mechanizmu angażowania do prac nad pomysłami BO nowych mieszkańców.

Analogicznie, uczestników badania ankietowego, zapytano o to, czy konsultowana koncepcja zmian ma szansę zrealizować powyższe cele.

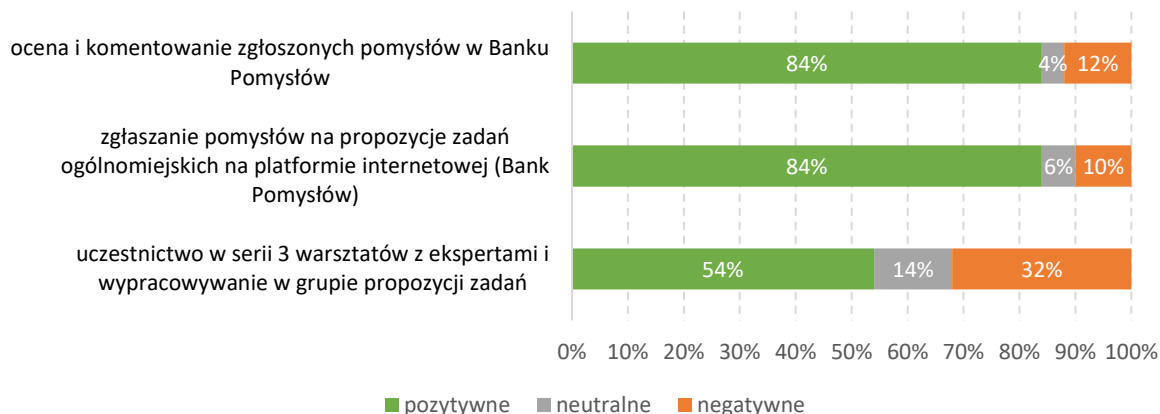
Ocena tego czy koncepcja ma szanse spełnić stawiane przed nią cele

Źródło: ankieta internetowa (CAWI), N 50.

Szansę na realizację pierwszych trzech celów w konsultowanej koncepcji widziała nieco ponad połowa osób uczestniczących w badaniu ankietowym: doprowadzenie do transferu wiedzy eksperckiej między jednostkami miejskimi a wnioskodawcami jeszcze przed złożeniem propozycji zadania (60%), podniesienie jakości składanych propozycji zadań (56%) oraz doprowadzenie do wspólnej pracy nad projektami (52%).

Zainteresowanie poszczególnymi formami zaangażowania proponowanymi w koncepcji

Źródło: ankieta internetowa (CAWI), N 50.

Uczestnicy badania ankietowego byli pytani o to, czy wzięliby udział w aktywnościach proponowanych w konsultowanej koncepcji. Zdecydowana większość wyraziła zainteresowanie zgłaszaniem pomysłów na propozycje zadań ogólnomiejskich na platformie internetowej (Bank Pomysłów) oraz oceną i komentowaniem innych zgłoszonych tam pomysłów (84%). Udziałem w warsztatach zainteresowanych było 54% badanych.

PROPOZYCJE ZMIAN W KONCEPCJI

Uczestnicy badania ankietowego byli proszeni o wskazanie propozycji zmian w konsultowanej koncepcji. Poniższa tabela zawiera udzielone odpowiedzi. Zachowano oryginalną pisownię.

Propozycje zmian w koncepcji (pisownia oryginalna)
<i>Przeniósłbym cały etap warsztatów do Internetu - na jakąś platformę - to pozwoliło by uczestniczyć w nich wszystkim - w postaci dołączania komentarzy, załączników itd. nie tylko osobom, które mają dużo czasu w określone dni. W dodatku ten rodzaj kontaktu jest najłatwiejszy i wymaga zdecydowanie najmniej czasu.</i>
<i>Nie wybrana grupa powinna oceniać projekt, ale mieszkańcy, którzy biorą udział w procesie wypracowania projektu.</i>
<i>Nie wymagałbym 3 warsztatów, a przynajmniej jednego z opcją na drugi. Inaczej trzeba będzie je robić na siłę. Nie widzę też definicji projektu ogólnomiejskiego, więc ciężko zrozumieć o jakiego typu projektach mówimy. Czy są to na przykład projekty obejmujące przynajmniej dwie dzielnice? Dzielnicowe projekty są bliższe mieszkańcom, ponieważ dotyczą najbliższej okolicy. Nie zmieniałbym ich indywidualnego procesu zgłaszania. Natomiast weryfikacja mogłaby się odbywać po zgłoszeniu projektu, a nie po zgłoszeniu wszystkich, gdy trzeba się spieszyć.</i>
<i>W mojej ocenie wiele projektów odpada, bo są pisane "na kolanie", byle więcej, byle znowu się można było pochwalić ilością. Wiele projektów tzw. zielonych nie ma w sobie nic z ochrony przyrody, nie bierze się pod uwagę skutków oddziaływania inwestycji na środowisko naturalne. Transfer wiedzy - sztuczne określenie - czy aby w gronie ekspertów będą przyrodnicy czy sami urzędnicy?</i>
<i>Musi być możliwość komentowania wyników warsztatów przez ogół mieszkańców po każdym warsztacie. Możliwość taka powinna być zarówno online jak i w formie papierowej. W obecnej sytuacji i czasach, musi być przewidziana możliwość udziału w warsztatach w formie online, nawet jeśli sytuacja epidemiologiczna nie będzie tego wymagać. Powinna powstać grupa lub</i>

grupy online, które umożliwią udział osobom, które nie mają możliwości dotarcia osobiście na spotkania.
Bank pomysłów nie może być jedyną drogą do projektu ogólnomiejskiego. Jest dobrą propozycją dla osób, które nie mają wiedzy lub możliwości by przygotować pełnoprawny pomysł. Pomysły z banku będą wzbogacane przez innych mieszkańców przez komentarze i oceny. Na podstawie takich pomysłów z banku można stworzyć pełnoprawny projekt, ale powinien móc to zrobić zarówno indywidualny mieszkaniec jak i grono zebrane na warsztatach. Tak samo indywidualny mieszkaniec powinien mieć możliwość przygotowania projektu na podstawie pomysłu niepochodzącego z banku i zgłoszenia go do BO ogólnomiejskiego. W ten sposób otwieramy się na nową możliwość dla osób, które nie mają możliwości lub chęci przygotowania samodzielnie projektu, a pozostawiamy możliwość przygotowania w sposób tradycyjny tym, którzy to potrafią. A po dwóch, trzech latach takiej równoległej pracy możemy dokonać oceny i porównania jakości projektów z obu systemów.
to samo w dzielnicowych
Nie wiem
Rozumiem, że pomysł ma na celu podniesienie jakości składanych propozycji w budżecie obywatelskim, ale uważam, że istniejący obecnie tryb indywidualny jest właściwy. Miasto powinno zadbać o możliwość uzyskania pomocy merytorycznej przez wnioskodawców. Proponowany tryb warsztatów nie gwarantuje, że merytorycznie propozycje będą lepsze. Niepokoi mnie też bardzo pomysł, by nad złożonymi wnioskami zamiast mieszkańców debatowało wyznaczony zespół specjalistów. Skoro pieniądze są rozdysponowywane w ramach budżetu obywatelskiego, pozwólmy mieszkańcom decydować. W mojej ocenie ostatnie edycje udowodniły, że większość mieszkańców angażuje się w Budżet obywatelski, i w większości podejmuje trafne dla wspólnego dobra decyzje. Rozumiem, że zdarzają się decyzje nietrafione, ale zawsze jest takie ryzyko, a życie w Krakowie pokazuje, że urzędnicy też nie zawsze dokonują najlepszych decyzji dla miasta. Żeby urzędnicy przestali uwalniać projekty, które się nie podobają prezydentowi.
Wprowadziłbym możliwość składania propozycji pomysłu na prostej fiszce jeszcze przed złożeniem projektu żeby jednostka miejska mogła zwrócić uwagę na trudne aspekty pomysłu i ewentualnie pomogła w tym wnioskodawcy. Może część projektów będzie lepsze jakości a inna część po prostu nie zostanie złożona, jeśli jednostka przekona wnioskodawcę, że pomysł jest "nie do realizacji".
Możliwość elektronicznego zbierania podpisów pod projektem powinna zwiększyć zaangażowanie mieszkańców. Proces składania pomysłów powinien być niemal całkowicie odformalizowany, np. złożenie projektu przez tel. i potem jednostka miejska ogłaszałaby to na cyfrowej „tablicy”. Jeśli pod pomysłem podpisze się cyfrowo (ePuap) 15 osób, to będzie on poddany pod głosowanie mieszkańców dzielnicy czy miasta.
Proponowane zmiany powinny być wprowadzane w formie pilotażu np. w kilku dzielnicach a dopiero potem, przy pozytywnej ocenie, w pozostałych dzielnicach lub w przypadku miejskiego BO.
Więcej ludzi musi w tym uczestniczyć. Teraz to zamknięta klika Pana Radnego Gibały!
Głosy na projekty obywatelskie miasta Krakowa powinni oddawać osoby zameldowane w Krakowie. Płacące podatki w Krakowie. Nie mieszkańcy. Ile głosów oddanych za projektem w Krakowie oddały osoby zameldowane w innej miejscowości. PROJEKTY powinny być poddawane weryfikacji pod względem potrzeby mieszkańców. Inaczej projekty powinny służyć, być dla mieszkańców codziennie, nie w sytuacjach wyjątkowych. Na co komu wóz medyczny pojazd strażacki, a nie lepsze byłoby karetki?
stworzenie przy radach dzielnic etatu odpowiadającego za pisanie projektów. Sama rada dzielnicy miałaby zaś organizować i zachęcać mieszkańców do zgłaszania pomysłów
Teraz powinna być wprowadzona pilotażowo albo dla całości projektów ogólnomiejskich albo w jednej lub kilku dzielnicach. Docelowo powinna objąć cały Budżet Obywatelski. Warto rozważyć

likwidację zadań ogólnomiejskich na rzecz dzielnicowych z możliwością realizacji zadań dotyczących dwóch dzielnic. Podczas preselekcji dane zadanie powinno być pozytywnie zaopiniowane przez wszystkie dzielnice, którego dotyczy a projekt byłby realizowany, gdyby wygrał w głosowaniu w obu dzielnicach. Dotyczyłoby to zarówno zadań inwestycyjnych np. remont lub budowa infrastruktury, lecz także miękkich np. wspólne zajęcia dla osób z kilku dzielnic. W przypadku braku wystarczającej liczby głosów w jednej z dzielnic rozważane by było zrealizowanie go częściowo lub dofinansowanie realizacji z budżetu miasta.

Przetestujcie jako opcjonalną ścieżkę, ale absolutnie nie może to być jedyny sposób na zgłaszanie projektów ogólnomiejskich.

wszystkie przedkładane propozycje są "hasłami", ale wskazują co mieszkańcy chcieliby, aby zostało zmienione w danej dzielnicy i w Krakowie dla ich dobra. [nie wszyscy mieszkańcy mają stosowną techniczną wiedzę na dany temat] i dopiero te "hasła" powinni eksperci z danych branż [drogowcy, ogrodnicy, animatorzy, etc.] dopracować i te dopracowane już projekty wg mnie są podstawą konsultacji.

Mniejsza intensywność i formalizm. Dowolność, a nie obligatoryjność Nowej ścieżki. Proste zasady.

Likwidacja jednoroczności, likwidacja jednoroczności, likwidacja jednoroczności.

Powinna zostać zachowana możliwość składania samodzielnych projektów ogólnomiejskich, bez konieczności uczestnictwa w warsztatach.

Częściej konsultować BO i inne wnioski w takiej formie

Zaangażowanie osób już czynnie uczestniczących w pracach nad BO w ich promowaniu

Trzeba zrobić pilotaż i wtedy ocenimy. Na ten moment wygląda to dobrze.

szukać rozwiązań, które zachęci obywateli do uczestnictwa w BO

Warto umożliwić zbieranie list poparcia projektów przez Internet, najlepiej przez stronę BO przy wykorzystaniu tych samych funkcjonalności, które są wykorzystywane w głosowaniu nad BO. Konieczność zbierania fizycznych podpisów jest barierą dla wielu potencjalnych projektodawców, którzy mają opory przed chodzeniem w tym celu po domach czy zaczepianiem ludzi na ulicy. Ewentualni podpisujący się na liście mogą mieć opory przed powierzeniem swoich danych nieznannej osobie. Zbieranie podpisów przez stronę BO pozwoliłoby na uniknięcie przekazywania tych danych projektodawcom. Zostawałyby na serwerze UMK, a projektodawca dostawałby tylko informację zbiorczą o liczbie zebranych podpisów.

Zrezygnowałbym z niej

Proponuję szerszy dialog na etapie oceny i weryfikacji projektu, a także jeśli zachodzi tego rodzaju potrzeba także modyfikację projektu, aby mógł zostać przyjęty do realizacji. Do tej pory wyglądało to np. tak że konserwator z definicji daje opinie negatywną. Jednostka weryfikująca trzyma tę wiedzę dla siebie przez 2 miesiące a na końcu przysyła z dumą esemesa Twój projekt został zweryfikowany negatywnie. A później okazuje się, że gdyby coś nazwana inaczej, przesunięto gdzieś itp. to projekt taki zyskałby akceptację.

Moim zdaniem niezależne gremium powinno także ocenić projekty negatywnie zweryfikowane czy na pewno nie nadawały się do realizacji czy też jednostka oceniająca a później realizująca na wszelki wypadek zaopiniowała negatywnie, aby nie mieć kłopotów. W związku z tym przechodzą projekty banalne typu, ławeczka huśtaweczka, trawniczek, chodniczki

PROPOZYCJE ALTERNATYWNYCH SPOSOBÓW REALIZACJI CELÓW STAWIANYCH PRZED KONCEPCJĄ

Uczestnicy badania ankietowego byli proszeni o wskazanie innych, **alternatywnych, sposobów realizacji celów** wskazanych w konsultowanej koncepcji. Poniższa tabela zawiera udzielone odpowiedzi.

1. CEL: doprowadzenie do transferu wiedzy eksperckiej między jednostkami miejskimi a wnioskodawcami jeszcze przed złożeniem propozycji zadania, upewnijającego spełnienie przez nie wymogów regulaminu BO i pozytywnej weryfikacji.
<i>Właśnie otwarta (może nawet cały rok - nich pomysły się zbierają) platforma, na której komentowali by zarówno wnioskodawcy jak i eksperci</i>
<i>Porozumienie między wnioskodawcą a komórką, której zadanie dotyczy np. dom kultury, biblioteka, klub sportowy</i>
<i>Wystarczy kontakt mailowy i telefoniczny z urzędem, tak samo jak przy pracach po wygraniu projektu. Niekoniecznie trzeba organizować warsztaty, które będą bariera organizacyjna i czasową. Często wystarczy mieć "opiekuna" w odpowiednim urzędzie, który zasugeruje zmiany lub wytłumaczy ograniczenia po zgłoszeniu projektu, aby móc dostosować projekt.</i>
<i>Pamiętajmy, że wnioskodawcą jest zwykły mieszkaniec, mieszkanka (za wyjątkiem radnych dzielnic, miasta), i język ekspertów może być barierą w zrozumieniu się, poza tym już sam fakt, że tutaj pojawiają się eksperci mnie osobiście już zniechęci do pracy. Z góry zakładam, że ekspert wie lepiej. W ten sposób wiele projektów nie ma szansy zaistnieć. Jeśli BO ma mieć sens, to wypracowanie pomysłów powinno odbywać się w szerokim gronie interesariuszy, jak najszerszym, bo potem okazuje się, że mieszkańcy dostają zamiast upragnionego placu zabaw tężnię, której nie chcą (bo nikt ich nie zapytał).</i>
<i>Możliwość zadania przez dowolnego mieszkańca pytania jednostce miejskiej dotyczącej jednego ze zgłoszonych projektów poprzez platformę BO jeszcze przed formalną weryfikacją. Taka dyskusja pod każdym z zadań powinna być otwarta, by mogli wziąć w niej udział różni mieszkańcy, a jednostki miejskie powinny mieć obowiązek udzielania odpowiedzi.</i>
<i>Udział przedstawicieli jednostek miejskich w dyskusji w banku pomysłów. Możliwość wywołania jednostki do odpowiedzi w danym wątku.</i>
<i>Zapewnienie dyżuru eksperckiego, czy to osobistego, mailowego, czy telefonicznego, gdzie osoby przygotowujące dane projekt mogłyby uzyskać pomoc.</i>
<i>Procedura odwołania od uwalniania projektów przez UMK.</i>
<i>Jw. Składanie 1 str fiszki pomysłu.</i>
<i>Nie</i>
<i>Stworzenie „listy dobrych praktyk” pisania wniosków lub „10 (lub więcej) przykazań” od ekspertów dotyczących najczęściej popełnianych błędów podczas pisania wniosku. W formie infografiki, czy tym podobnych narzędzi ułatwiających zrozumienie przekazywanego komunikatu.</i>
<i>utworzenie zakładki na stronie internetowej w formie Q&A</i>
<i>Mniej zadań, skupienie się na tych, które są wyznaczone jako priorytet dla danej społeczności i opracowywanie ich w ścisłej współpracy z Urzędem.</i>
<i>Bardzo brakuje solidnych FAQ od każdej jednostki ze zbiorem najczęstszych problemów i pytań, oraz bardziej szczegółowym kosztorysem. Wszak po tylu latach każda jednostka zapewne już spotkała się z wieloma kwestiami wielokrotnie, a spisanie tego i opublikowanie ułatwiłoby życie zarówno pracownikom jednostek opiniujących, jak i samym wnioskodawców.</i>
<i>Z kwestii jeszcze bardziej podstawowych: po prostu ułatwić odnalezienie informacji o tym jak skontaktować się z jednostką odpowiedzialną za dany typ projektu (w tym roku było to trochę ukryte przez chaotyczną organizację strony www).</i>
<i>Preweryfikacja wniosków i nadawanie im wyższych numerów na liście za wcześniejsze zgłoszenie.</i>

Oczywiście w trakcie składania projektów się uczymy tego co można a co nie. Co ważne urzędnicy poznają lokalnych działaczy, mają z nimi bezpośredni kontakt, lepiej rozumieją problemy społeczności i zaczynają się identyfikować z projektem.
Dyżury jednostek miejskich do wstępnej konsultacji projektów powinny być dostępne przez cały czas - co najmniej jeden dzień w każdym tygodniu, aby autorzy mogli konsultować projekty jeszcze przed ich składaniem. Możliwość konsultacji powinno być elektronicznie, telefonicznie i osobiście.
Spotkania z Radnymi oraz członkami różnych komisji, instytucji miejskich, aby wymieniać się wiedzą i znajdować lepsze, potrzebniejsze projekty, wiedzę o dofinansowaniach.
Sugestie ekspertów dotyczące danego regionu - np. Zalew nowohucki, może eksperci mogliby się wcześniej wypowiedzieć o tym miejscu pod kątem potrzeb środowiska/otoczenia.
Ankiety wśród przechodniów by wnioskodawcy mieli się też na czym oprzeć (np. jeśli ludziom brakuje ławek, wnioskodawcy mogliby się tym zasugerować)
Dotychczasowi tzw. eksperci dalece odbiegają od określenia ekspert.
Pracownicy UMK (oczywiście nie wszyscy) oddelegowani do roli oceniających zadania w BO robią to z musu, bez stosownego zaangażowania. Należy również pochylić się nad doborem takich ekspertów.
nie
W dotychczasowej praktyce problemem było podejście jednostek UMK ukierunkowane raczej na znalezienie przeszkód i storpedowanie pomysłów projektodawców niż na dopracowanie projektu w celu poprawy jego jakości. Bez zmiany tego podejścia, dającego się określić jako tradycyjne urzędnicze "nie da się", BO w Krakowie się nie uda.
Nie to jest problemem budżetu obywatelskiego. Taka zmiana doprowadzi do tego, że on stanie się jeszcze mniej egalitarny
2. CEL: podniesienie jakości składanych propozycji zadań.
1 doprowadzi i 3 doprowadzi do 2
Kampania informacyjna połączona z definicją projektu oraz dobrymi praktykami. Czyli określenie "o co w tym wszystkim chodzi".
Celem nie powinna być jakość propozycji. Celem BO jest wprowadzenie realnej zmiany, zaspokojenie potrzeby mieszkańców i mieszkańek.
Możliwość otrzymania opinii innych uczestników i jednostek miejskich jeszcze przed formalną weryfikacją np. przez platformę online.
Udostępnienie różnych dróg dojścia do propozycji - dotychczasowej i przez warsztaty.
Jakość podniesie się też po osiągnięciu celu 1.
Przygotowanie kilku tzw. Case Study gdzie osoby składające projekty mogłyby się zapoznać z rzeczywistymi projektami, i zobaczyć co spowodowało, że dany projekt został przyjęty lub odrzucony.
Jw.
Odrzucanie tych słabych
Ogólnodostępna informacja o tym jakie powinny być zadania - sprecyzowane, możliwe do zrealizowania, określone w czasie, możliwe do zmierzenia ich efekty - to są podstawowe informacje, o których laik nie ma pojęcia, a które wpływają na jakość składanych propozycji. Może wraz z przykładami błędnie oraz prawidłowo formułowanych zadań, które pozytywnie przeszły weryfikację.
Wstępna preselekcja - mieszkańcy wybierają priorytety i skupiają się wraz z urzędnikami na mniejszej ilości zadań. Wstępna preweryfikacja - mieszkańcy i urzędnicy albo szukają alternatywnych sposobów realizacji danego pomysłu albo nie kontynuują pracy nad pomysłem niemożliwym do realizacji
Możliwość konsultacji lokalnych, dzielnicowych pomysłów z innymi wnioskodawcami z innych dzielnic, poruszającymi się w podobnych tematach.
Wprowadzenie wymogu dokładniejszego przedstawienia projektu (odpowiednio długi, merytoryczny tekst, ilustracje, często mapka) już na etapie wniosku, w szczególności w przypadku droższych projektów.

Sieciovanie wnioskodawców. Brak anonimowości.
Oczywiście tak na pewno projekty będą lepsze i będzie większe rozumienie ograniczeń i możliwości.
Sprawdzenie opisu projektów pod kątem jakości i przekazanie opinii autorowi projektu.
Wskazywanie przykładów projektów, potrzebnych w nich elementów by projekty do BO i inne miały lepszą jakość i nie były odrzucane.
Ankiety, dostęp do nich dla czynnych wnioskodawców
O jakości zadecydują eksperci - wnioskodawcy powinni być kreatorami pomysłów i wizji oraz uczestniczyć w spotkaniach, gdzie przy okazji "nauczą się miasta"
I maksymalnie odsunąć od całego procesu radnych miejskich :)
nie
Większe wymagania odnośnie zgłaszanych zadań, których brak będzie powodować odrzucenie zadań - więcej i bardziej szczegółowych kryteriów i pytań niż obecnie. Lepsza weryfikacja zadań przez urzędników i dopracowywanie już złożonych indywidualnie z projektodawcą (czy to w formie zobligowania do uzupełnień, czy też wzajemnego dopracowania)
Pokazanie i upublicznienie modelowego wniosku
3. CEL: doprowadzenie do szerokiej dyskusji publicznej nad pomysłami i propozycjami zadań w trakcie ich opracowywania.
Możliwość linkowania do dyskusji o konkretnym zadaniu na platformach społecznościowych (wykop, Facebook)
Stworzenie ogólnodostępnego forum pod każdym zgłaszanym projektem.
Dyskusja powinna się toczyć głównie online. W ten sposób bariery są najniższe więc więcej osób wyrazi swoje zdanie. Partycypacja na warsztatach będzie niska.
Możliwość otwartej dyskusji pod propozycjami.
Do szerokiej dyskusji może doprowadzić świadomość potrzeb i zaangażowanie mieszkańców, a także ich wiedza, co i jak mogą zrobić. Myślę, że ważna jest nie tylko kampania informacyjna poprzedzająca edycje BO, lecz także inne, stałe lub częstsze formy angażowania mieszkańców i uświadamiania ich w kwestii działania samorządu.
Poruszanie tematów w możliwie najszerszy sposób w różnych środkach masowego przekazu. Musimy jednak pamiętać, iż bardzo duży odsetek ludzi podejmuje decyzje w ostatnim momencie, w trakcie głosowania, gdzie zapoznają się z dostępnymi opcjami, i tutaj obawiam się, że sytuacja nigdy nie zmieni się, gdyż tak wygląda obecna rzeczywistość, ale jest to chyba coś z czym musimy się pogodzić, cena za powszechne zaangażowanie. Trudno oczekiwać, iż w mieście, które liczy ponad 770 tys. mieszkańców wszyscy mocno zaangażują się.
Cyfrowa tablica mogłaby mieć formę rankingu. Automatycznie dyskusja odbywałaby się na temat projektów z największym poparciem wstępnym tj. z dużą liczbą osób go wstępnie popierających, np. poprzez liczbę e-maili popierających dany pomysł.
Platforma internetowa jest dobra.
Jeśli Bank Pomysłów będzie zawierał „koszyki pomysłów” (grupa pomysłów z danej kategorii) i będzie łatwa nawigacja, to uważam, że będzie to bardzo trafny sposób zrealizowania wyżej wypisanego celu.
ankiety internetowe
Spotkania i dyskusja musi być obowiązkowa dla wnioskodawców, gdyż dotychczasowe doświadczenia podają, że tylko kilku wnioskodawców jest otwarta na dialog nad swoimi pomysłami z osobami spoza swojego najbliższego otoczenia. Nie są otwarci na potrzeby szerszej lokalnej społeczności. Nie korzystają z udziału w otwartych spotkaniach.
Kontakt ze wspólnotami mieszkaniowymi i spółdzielniami w wielu dzielnicach może być sposobem na dotarcie z informacją do wielu mieszkańców.
Można by rozważyć dwuetapowe zgłaszanie projektów
A. zgłaszający zgłasza swoją propozycję projektu na stronę www,

B. mieszkańcy mają możliwość wstawiania komentarzy, pytań, polubień pod projektem (jest to też moment na zbieranie "podpisów" za projektami)
C. wnioskodawca ma możliwość modyfikacji projektu na podstawie komentarzy, jeśli zechce
D. dopiero w tym momencie projekt "wędruje" do odpowiednich jednostek do weryfikacji
Spotkania wnioskodawców i spotkania - burzę mózgów na poziomie dzielnic, osiedli.
Możliwość umieszczania przez mieszkańców komentarzy do zgłoszonych projektów na platformie budzet.krakow.pl . Możliwość zamieszczania pomysłów na projekty w formie krótkiego opisu do uzyskania opinii od mieszkańców na platformie.
Spotkania z mieszkańcami celem konsultowania złożonych wniosków, możliwość ich poprawy i doprecyzowania
Więcej plakatów, jedna wspólna dobra platforma obecnie na stronie BO chyba nawet nie ma forum!?
Należy zwiększyć listę organizacji i grup społecznych do których powinny docierać informacje oraz należy utworzyć coś w rodzaju newslettera BO dla mieszkańców Krakowa.
marketing niech się wypowie, jak dotrzeć i zaangażować jak najwięcej obywateli
Publikowanie pomysłów i propozycji zadań w internecie na stronie BO, zbieranie pod nimi w tej formie głosów w dyskusji, a po ustaleniu ostatecznego kształtu również podpisów z poparciem.
Ale po co taka dyskusja na tym etapie?
Przecież ona w żaden sposób nie zwiększy zainteresowania BO.
Jest to rodzaj nieporozumienia, bo mamy tu do czynienia z jakimiś prawyborami. Publiczną dyskusją jest akt głosowania.
4. CEL: doprowadzenie do wspólnej pracy nad projektem przez uczestników proponowanej ścieżki opracowywania propozycji zadań.
Sama wyniknie w toku dyskusji
Warto byłoby grupować projekty dotyczące podobnej dziedziny. Na przykład pomysłodawcy mogliby wybierać ze zdefiniowanej listy "temat", aby później byli w stanie porównać projekty. Następnie należałoby wprowadzić współpracę w danej grupie roboczej moderowanej przez UMK. Połączenie sił zwiększa prawdopodobieństwo wygranej i na tym powinno się budować atrakcyjność współpracy.
Tu spotkania są najlepsza opcja - osobiste jak i online.
Druga opcja są grupy na FB podobne do tych dzielnicowych w tym roku. Dawaty trochę wsparcia.
Warsztaty zarówno online jak i osobiście, jeśli sytuacja pozwoli.
Dać osobom tworzącym projekty możliwość (pole) do kontaktu z osobami tworzącymi podobne projekty, specjalistami. Ale nie ograniczać ich możliwości
Nie
Niezbędne jest zadbanie o reprezentatywność grupy warsztatowej (ogółu osób pracujących na warsztatach) i obecność osób z grup defaworyzowanych np. seniorów, osób z niepełnosprawnościami. W przypadku projektów ogólnomiejskich należy zadbać o reprezentację wszystkich dzielnic, w przypadku zadań dzielnicowych różnych obszarów dzielnicy.
Opcja z warsztatami jest ok dopóki nie jest jedyną dozwoloną opcją.
Można by rozważyć zachęcanie istniejących grup/społeczności (np. członkowie wspólnoty mieszkaniowej, parafii, rady rodziców) do zebrania się ws. "Czy możemy zgłosić fajny projekt do BO?", i umożliwić takiej grupie (np. po wstępnej burzy mózgów w swoim gronie, przeprowadzonej ew. wg planu dostępnego na stronie BO) zaproszenie kogoś z BO do odpowiedzenia na powstałe pytania czy wątpliwości. Taka grupa oddolna ma większe szanse na stworzenie projektu, który rzeczywiście będzie przystawał do potrzeb lokalnej społeczności.
Bardzo dobra idea, skraca dystans, szybka transmisja ewentualnych zmian do projektu i pełne rozumienie specyfiki.
Możliwość kontaktowania się z autorami innych projektów przez platformę budzet.krakow.pl
Konieczność możliwości wspólnej pracy nad projektami
ankiety wśród mieszkańców na jak najniższym szczeblu (osiedla, parki, stawy, zalewy), dostęp do danych z ankiet

nie
Trudno mi dostrzec słuszność tego celu.
5. CEL: stworzenie mechanizmu angażowania do prac nad pomysłami BO nowych mieszkańców.
Przejrzysty portal, na którym każdy będzie mógł dodać swoje uwagi, z możliwością wysyłania linków do konkretnych elementów dyskusji powinien być wystarczający.
Kampania informacyjna która będzie nastawiona na to co i jak można zmienić, a nie na procesie proceduralnym tak jak obecnie. Pokazywanie dobrych praktyk.
Jedynie proste wrzucenie pomysłów - nawet niedopracowanych, może przyciągnąć trochę nowych osób. Ale na spotkaniach to raczej osoby do tej pory zaangażowane się pojawia.
Maksymalne ułatwienie udziału, przy pozostawieniu bardziej skomplikowanych dróg dla już aktywnych osób, by ich nie zniechęcić.
Aby wyjść poza grono stałych aktywistów należałoby więcej mówić o dostępnych dla ogółu mieszkańców formach aktywności obywatelskiej, np. poprzez kampanie informacyjne, ogłoszenia rad dzielnic, warsztaty w miejscach lokalnej aktywności (domy kultury? siedziby rad dzielnic?). Ponadto język ogłoszeń i procedura winny być możliwie jak najprostsze - wiele osób zniechęca do aktywności nie tylko niewiedza, że mogą coś zrobić, lecz także złożoność formalna, która dla niedoświadczonych osób jest wydaje się często "nie do przeskoczenia".
Poruszanie tematów w możliwie najszerzy sposób w różnych środkach masowego przekazu. Musimy jednak pamiętać, iż bardzo duży odsetek ludzi podejmuje decyzje w ostatnim momencie, w trakcie głosowania, gdzie zapoznają się z dostępnymi opcjami, i tutaj obawiam się, że sytuacja nigdy nie zmieni się, gdyż tak wygląda obecna rzeczywistość, ale jest to chyba coś z czym musimy się pogodzić, cena za powszechne zaangażowanie. Trudno oczekiwać, iż w mieście, które liczy ponad 770 tys. mieszkańców wszyscy mocno angażują się.
Promocja, promocja, promocja. Inna niż dotychczas, bo jak widać ta nie przyniosła oczekiwanych rezultatów.
Nie
Wydaje mi się, że zbyt małą uwagę poświęca się reklamowaniu efektów BO. Jest spora kampania promująca BO i zachęcająca do głosowania, ale brakuje ciągłego informowania o korzyściach wzięcia udziału w głosowaniu. Mam na myśli spoty reklamowe (przedstawiające jakie projekty zostały zrealizowane, może historie osób, które zgłosiły swój projekt i miały możliwość zrealizowania go), mailing do głosujących osób z informacjami o realizacji projektów, akcja w mediach społecznościowych (dedykowany post raz w miesiącu na różnych platformach dotyczących miasta Krakowa).
Zapewnienie im poczucia, że mają równie szanse co wnioskodawcy składający zadania od lat. Zapewnienie wsparcia urzędu. Zapewnienie dostępu do przystępnie podanej wiedzy na temat procedur BO i funkcjonowania miasta, polityk, struktury własności i innych niezbędnych informacji.
Kontakt ze wspólnotami mieszkaniowymi i spółdzielniami w wielu dzielnicach może być sposobem na dotarcie z informacją do wielu mieszkańców. - jak wyżej.
Zob. podpunkt B w pytaniu 3 (umożliwienie dyskusji nr. projektów online, przy każdym projekcie) oraz odpowiedź na pytanie 4 (zachęcenie istniejących grup do zgłaszania projektów) powyżej.
No i oczywiście wyraźne oznaczanie zrealizowanych projektów, aby mieszkańcy widzieli co z BO można zrobić, i że warto się zaangażować.
Promocja zrealizowanych zadań. Aktywizacja szkół.
To dobry pomysł, bo przy moim projekcie była duża grupa pomocników i bardzo duża grupa osób popierających. W sytuacji, gdy urzędnicy odrzucali projekt dwa razy bez podania przyczyny to już nikomu nie chce się pracować przy czymkolwiek nowym.
Możliwość kontaktowania się z autorami projektów przez platformę budżet.krakow.pl
Lepsze informowanie o BO mieszkańców, zachęcanie do składania wniosków, pomoc przy składaniu. Spotkania z mieszkańcami, bo rozmawiać o konkretnych projektach.
Angażowanie ludzi zainteresowanych BO do angażowania nowych osób

Różne zachęty, może nawet małe "przekupstwo".

Większy udział samego prezydenta miasta w zachęcaniu mieszkańców do udziału pracach.

Znaczący będzie dobór dni tygodnia i godziny odbywanych spotkań - również należy to zdiagnozować.

tak

Stworzenie na stronie BO atrakcyjnego miejsca o dyskusji nad pomysłami BO. W tym celu potrzebne są zmiany jej funkcjonalności, większa interaktywność.

trzeba podjąć działania, które skłonią mieszkańców do głosowania, a nie zgłaszania projektów, których jest dużo. Z nikogo nie robi się aktywisty, można natomiast budować prospołeczne postawy i pokazać jakie korzyści z nich wynikają.

Tu mogłyby występować szkoły czy placówki wychowania pozaszkolnego, filie Biblioteki Kraków, ale pod warunkiem, że projekt nie będzie się sprowadzał do nowych akordeonów dla akordeonistów, książek dla biblioteki itp.

POZOSTAŁE UWAGI

Uczestnicy badania ankietowego mogli wskazać również inne uwagi i pomysły. Poniższa tabela zawiera udzielone odpowiedzi.

Pozostałe uwagi
Trzeba dobrze przejrzeć dostępne narzędzia, żeby wybrać najlepiej się nadające
Budżet Obywatelski jest tematem tylko raz w roku, a tak nie powinno być. Strona www i kampania informacyjna powinna być żywa cały rok i obejmować status realizowanych projektów z mapą ich powstawania. Komunikaty prasowe powinny być wypuszczane nie tylko na etapie realizacji w terenie, ale też po skończeniu projektowania wraz z opublikowaniem wizualizacji. Zgłaszanie i weryfikacja pomysłów powinno odbywać się cały rok i być procesem ciągłym, a jedynie głosowanie odbywać raz w roku. Wówczas ludzie będą się mogli zaangażować w momencie powstania pomysłu, będzie wystarczająco czasu na weryfikację, urzędy nie będą obciążone wieloma wnioskami w krótkim czasie, a partycypacja wraz z tworzeniem się grup roboczych będzie procesem bardziej naturalnym.
Udział online we wszystkich częściach włączając to spotkania i zbieranie poparcia muszą być częścią procesu z góry zdefiniowana, a nie dodawane doraźnie z powodu pandemii.
Możliwość przejścia całego procesu BO online powinna być założona z góry. Dotyczy to zarówno warsztatów, składania zadań, komunikacji z jednostkami miejskimi i zbierania poparcia.
Proszę o niezabieranie mieszkańcom możliwości decydowania o losie swojej okolicy bliższej i dalszej. Niech budżet obywatelski pozostanie wciąż obywatelski, nie tylko z nazwy
Mniej formalizmu, mniej formalizmu i jeszcze raz mniej formalizmu. Składanie wniosku przez tel. lub specjalną prostą intuicyjną apkę.
Nie
Zmiana powinna moim zdaniem uwzględnić również ograniczenie liczby pokrewnych projektów. W obecnym kształcie często pod głosowanie poddane są bardzo podobne projekty - ciężko ustalić, który jest lepszy. Ponadto dopuszczane są projekty, które w mojej opinii nie powinny podlegać BO, tylko odpowiedzialność ponosi miasto (np. remont drogi X).
Do opracowania ostatecznej koncepcji BO dla zadań dzielnicowych warto zaplanować warsztaty z udziałem jedynie przedstawicieli (ek) Rad Dzielnic. Lub przeprowadzić badanie w formie dyskusji lub warsztatu jedynie z przedstawicielami i przedstawicielkami Rad Dzielnic a potem warsztaty z udziałem różnych zaangażowanych grup. Warto też zasięgnąć opinii przedstawicieli oraz osób i ngo reprezentujących i pracujących z grupami defaworyzowanymi np. ngo, pracownicy PAL i CAS, Rada Seniorów itd.
Wymuszenie składania projektów ogólnomiejskich wyłącznie poprzez warsztaty to tragiczny pomysł. Można go przetestować jako opcjonalną ścieżkę, ale absolutnie nie jedyną! Wady to m.in.: - Wymusi grupy narzucone odgórnie (a nie stworzone organicznie), niezależnie od doświadczenia, wiedzy i umiejętności poszczególnych osób

- Kto w grupie będzie odpowiedzialny za jakość (językową, merytoryczną, grafikę)? Gdzie kucharek sześć...
- Jeśli pomysł nie trafi w gusta 80-ciu warsztatowiczów, to - niezależnie od ew. zalet i potencjalnie dużego poparcia wśród ogółu głosujących - nie przejdzie etapu weryfikacji
- Ile się faktycznej pracy uda zrobić nad projektem w trakcie 3 warsztatów? Przecież solidny projekt wymaga wielu godzin przygotowania, a warsztaty często nie wychodzą poza gadanie
- Kto potem będzie odpowiedzialny za promowanie projektu i za decydowanie o projekcie w razie jego wygranej? Wszyscy? Tylko koordynator?
- Jak zostanie wybrany koordynator - najbardziej wygadany, czy ten co zgłosił projekt?
Ta zmiana wypacza ideę poprzez zbyt szeroki obszar. Poziom dzielnicy to maksymalny obszar.
Najgorszą rzeczą, która mogła spotkać wiele projektów w tym mój na osiedlu Zielone 2 jest tak zwana jednoroczność. Nie rozumiem tej idei, co ona miała zrobić. Do tego zachowawcze działania urzędników utracają tak ważny dla lokalnej społeczności projekt. A piszę o projekcie 7 miejsc parkingowych. Więc jeśli w rok nie potrafimy zrobić takiego małego projektu jak 7 miejsc parkingowych to z dużymi projektami? Brak uzasadnienia przy odrzuceniu projektu przez prezydenta jest tak frustrujące dla mnie i dla 200 mieszkańców, że odchodzi ochota zajmowania się tym w ogóle. Zaostrenie kryteriów można było zrobić ilością głosów w głosowaniu.
Projekty powinny mieć wymóg lepszego opisanie tego co będzie zrealizowane, konieczny musi być dostęp do aktualnego planu prac,
Realizować z determinacją i odwagą. Proszę nie oglądać się na malkontentów :)
akcja informowania obywateli o ewidentnych korzyściach z udziału w głosowaniu na BO; to jest obowiązek miasta
Mam wrażenie, że problem widzicie nie w tym miejscu co potrzeba.
Należy wydłużyć czas na przygotowywanie i zgłaszanie projektów. Obecnie jest to miesiąc na konsultacje, przygotowanie projektu, zbieranie podpisów, zaś jednostki na weryfikację mają dwa razy tyle czasu a z reguły robią to w ostatnim tygodniu przed terminem.

Pisemne zbieranie uwag i opinii

W ramach zbierania pisemnych uwag i opinii wpłynęło 18 formularzy konsultacyjnych, w tym:

- ✓ 13 formularzy zawierało identyczną treść i zawierały propozycje zmian w regulaminie BO opracowane przez grupę wnioskodawców,
- ✓ jeden formularz był pusty (formularz 2),
- ✓ jeden formularz wypełniony nieczytelnym odręcznym pismem (formularz 17).

Poniżej znajdują się treści formularzy w oryginalnej pisowni.

PROPOZYCJA ZMIAN GRUPY WNIOSKODAWCÓW

Poniższa treść znalazła się w formularzach numer: 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18 (liczby oznaczają kolejność wpłynięcia).

W związku z trwającymi konsultacjami społecznymi dotyczącymi regulaminu jako członek grupy aktywnych wnioskodawców Budżetu Obywatelskiego, zgłaszam nasze wspólne propozycje zmian w regulaminie BO i zwracam się do Rady Budżetu Obywatelskiego, Pana Prezydenta i Rady Miasta Krakowa o ich uwzględnienie w przygotowywanej uchwale.

1. Umożliwienie składania projektów dwuletnich.

Propozycja zmiany w regulaminie:

Rozdział 1.

§ 2.

1. Realizacja projektów w ramach budżetu obywatelskiego odbywa się w cyklu jednorocznym na zasadach określonych ustawą o finansach publicznych;
2. W uzasadnionych wypadkach projektów o charakterze wydatków majątkowych, możliwe jest wydłużenie realizacji zadania w ramach budżetu obywatelskiego, o której mowa w pkt. 1, do dwóch lat, na zasadach określonych ustawą o finansach publicznych;

Uzasadnienie zmiany w regulaminie:

Choć wg danych UMK tylko 9% projektów zostało odrzuconych ze względu na jednoroczność, z naszych informacji wynika, że bardzo wielu wnioskodawców zrezygnowało ze składania projektów infrastrukturalnych ze względu na wprowadzony wymóg jednoroczności. Dlatego uważamy, że należy przywrócić możliwość składania projektów dwuletnich, tak jak to ma miejsce w Gdańsku czy Katowicach.

2. Podział środków na budżet dzielnicowy i ogólnomiejski 75%-25%.

Propozycja zmiany w regulaminie:

Rozdział 2. §6. 1. Projekty finansowane z budżetu obywatelskiego mogą mieć charakter dzielnicowy lub ogólnomiejski. Podział środków dokonuje się w proporcji 75% na zadania o charakterze dzielnicowym i 25% na zadania o charakterze ogólnomiejskim.

Uzasadnienie zmiany w regulaminie:

Dwa lata temu Rada Budżetu Obywatelskiego rekomendowała podział środków poprzez wydzielenie 70% na budżet dzielnicowy i 30% na budżet ogólnomiejski. Radni Miasta Krakowa jednak podjęli w tym roku uchwałę, w której zmienili ten podział przeznaczając aż 80% środków na budżet dzielnicowy i tylko 20% na budżet ogólnomiejski. W ten sposób dzielnice o bardzo małej liczbie projektów otrzymały nieproporcjonalnie dużo środków, co doprowadziło do sytuacji, kiedy do realizacji wchodziły zadania ze znikomym poparciem, a nawet wszystkie zgłoszone zadania w danej dzielnicy nie wyczerpywały puli środków przypisanych dla danej dzielnicy. Natomiast w budżecie ogólnomiejskim nie weszły do realizacji zadania z wielokrotnie wyższym poparciem mieszkańców. Dlatego też uważamy, że przeznaczenie puli aż 80% na zadania dzielnicowe nie jest potrzebne i proponujemy podział 75%-25%, który jako wnioskodawcy zgłaszaliśmy już w 2016 roku.

3. Podział środków w dzielnicach: 50% wg statutowych dzielnic i 50% bonus za frekwencję liczoną procentowo do liczby mieszkańców danej dzielnicy.

Propozycja zmiany w regulaminie:

Rozdział 2. § 6. 4. Podział środków dzielnicowych na poszczególne jednostki pomocnicze, z uwzględnieniem § 6. pkt. 1. odbywa się wg zasady 50% środków wynikających ze statutowych

dzielnic, a 50% środków określonych na podstawie frekwencji osiągniętej na terenie poszczególnych dzielnic w poprzedniej edycji BO.

Uzasadnienie zmiany w regulaminie:

Proponujemy, aby wpisać na stałe do regulaminu BO podział 50% wg statutów dzielnic i 50% bonus za frekwencję liczoną procentowo do liczby mieszkańców, aby uniknąć dyskusji na ten temat co roku. Dzięki temu wszyscy mieszkańcy będą mieli świadomość tego, że aktywność mieszkańców znacząco wpływa na wysokość środków, które w kolejnej edycji otrzyma dana dzielnica.

4. Wykreślenie z regulaminu BO zapisu o obowiązkowych warsztatach w przypadku projektów o charakterze ogólnomiejskim.

Do usunięcia z regulaminu:

Rozdział 3 §8.2. Projekty o charakterze ogólnomiejskim składane są w ramach procesu opierającego się na cyklu warsztatów deliberacyjnych z udziałem mieszkańców.

3. Nabór na warsztaty, o których mowa w ust. 2 prowadzony jest w trybie otwartego naboru dla wszystkich mieszkańców Krakowa.

4. Szczegółową procedurę składania projektów o charakterze ogólnomiejskim określa Prezydent w drodze zarządzenia.

Wprowadzić zapis w regulaminie:

Rozdział 3. §8. 2. Projekty o charakterze ogólnomiejskim może składać każdy mieszkaniec Miasta. Wykreślić w §8. Punkty 3 i 4.

Uzasadnienie zmiany w regulaminie:

Uważamy, że nie można zmuszać mieszkańców tylko i wyłącznie do składania projektów ogólnomiejskich poprzez warsztaty, gdyż ta forma wymaga najpierw przetestowania. Zwłaszcza, że w przyszłym roku może być problem z organizacją spotkań z mieszkańcami z powodu pandemii. Dlatego powinna być zachowana dotychczasowa ścieżka składania projektów. Tym bardziej, że z ewaluacji BO w Gdyni wynika, że konieczność udziału w warsztatach zbytnio angażuje czas i uwagę mieszkańców i w Gdyni zrezygnowano z tej formy zgłaszania projektów. Ponadto spora część wnioskodawców już teraz pracuje w nieformalnych grupach. Wielu wnioskodawców posiada też wieloletnie doświadczenie i umiejętność składania projektów. Dlatego praca w ogólnie narzuconych grupach niezależnie od doświadczenia, wiedzy i umiejętności poszczególnych osób, może nie przełożyć się na wyższą jakość wypracowywanych projektów.

Pojawiają się też pytania:

- ✓ Kto i na jakich zasadach wybierze członków grupy?
- ✓ Co będzie, jeśli pomysł nie trafi w gusta 80-ciu warsztatowiczów? Czy to oznacza, że taki projekt przepadnie?
- ✓ Czy i kiedy wnioskodawca traci prawa do swojego projektu na rzecz grupy?

- ✓ Czy w ciągu 3 warsztatów uda się przepracować, aż 200 projektów (bo tyle co roku zgłaszają mieszkańcy)? Przecież dobry jakościowo projekt wymaga wielu dni przygotowania.
- ✓ Kto potem będzie odpowiedzialny za promowanie tego projektu i za decydowanie o sposobie jego realizacji w razie wygranej?

Uważamy, że zaproponowana formuła warsztatów jest możliwa do wdrożenia na poziomie dzielnic, gdyż to na poziomie dzielnic mamy problem zarówno z niewystarczającą liczbą projektów, a także ich dopasowanie do potrzeb mieszkańców, co wynika z ewaluacji procesu BO. Proponujemy pilotaż nowego rozwiązania w kilku dzielnicach jako etap preweryfikacji, która powinna się zakończyć najpóźniej tydzień przed rozpoczęciem naboru wniosków w harmonogramie BO.

5. Umożliwienie wnioskodawcom zbieranie podpisów na listach poparcia papierowo i poprzez platformę do głosowania (tak, by mieszkaniac po zalogowaniu się do systemu mógł złożyć swój podpis popierając dany projekt).

Propozycja zmiany w regulaminie:

Rozdział 3. § 8

5. Do zgłoszenia projektu o charakterze dzielnicowym Wnioskodawca dołącza w terminie 7 dni od dnia złożenia projektu listę poparcia dla projektu, podpisaną przez co najmniej 15 mieszkańców Dzielnicy w formie papierowej lub w formie elektronicznej za pomocą platformy do głosowania.

6. Do zgłoszenia projektu o charakterze ogólnomiejskim Wnioskodawca dołącza w terminie 7 dni od dnia złożenia projektu listę poparcia dla projektu, podpisaną przez co najmniej 15 mieszkańców Miasta w formie papierowej lub w formie elektronicznej za pomocą platformy do głosowania.

6. Uniemożliwienie wskazania w projekcie BO wykonawcy.

Propozycja zmiany w regulaminie:

Rozdział 4 §17 10) które określają konkretny podmiot realizujący zadanie lub wskazujący dostawcę usług, chyba że jest to Miasto bądź jego jednostka lub spółka.

Uzasadnienie zmiany w regulaminie:

Niestety nadal Wnioskodawcy w projektach wskazują konkretnego wykonawcę i takie projekty są poddawane pod głosowanie.

Przykład: projekt <https://budzet.krakow.pl/projekty2020/3001-zielona-szkola-dla-ekologicznych-klas.html>. Określający lokalizację w „Centrum Młodzieży im. H. Jordana w Krakowie, filia nr II Centrum Wypoczynku JordaNova w Gołkowicach Górnych”. Uważamy, że takie praktyki powinny być zabronione w przyszłości.

7. Pełna jawność i transparentność rozpatrywania protestów oraz podejmowanie rekomendacji zwykłą większością głosów.

Propozycje zmian w regulaminie:

Rozdział 4 § 19.

1. Spotkanie, o którym mowa w ust. 3 jest otwarte dla publiczności – spotkanie jest w pełni jawne i otwarte dla publiczności, jego przebieg jest utrwalony za pomocą urządzeń rejestrujących, a nagranie niezwłocznie umieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 19.

1. W przypadku odrzucenia projektu w wyniku weryfikacji Wnioskodawcy przysługuje prawo do złożenia odwołania.

2. Odwołanie wraz z uzasadnieniem składa się do Prezydenta, w nieprzekraczalnym terminie 10 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 17.

3. Prezydent niezwłocznie przekazuje odwołanie Radzie Budżetu Obywatelskiego.

4. Odwołanie jest rozpatrywane na posiedzeniu Rady Budżetu Obywatelskiego.

5. Rada Budżetu Obywatelskiego rozpatruje odwołania w terminie określonym harmonogramem Budżetu Obywatelskiego z udziałem Wnioskodawcy (dopuszcza się możliwość spotkania online) lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej oraz właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych. Nieobecność Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej nie wstrzymuje rozpatrywania protestu.

7. W posiedzeniu, o którym mowa w ust. 5. Mają prawo zabierać głos w szczególności: radni Miasta Krakowa, przedstawiciele właściwej miejscowo Dzielnicy, przewodniczący Komisji Dialogu Obywatelskiego.

8. Podczas posiedzenia, o którym mowa w ust. 5 przedstawiciele właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych nie mogą się powoływać się na okoliczności, które nie zostały wskazane w uzasadnieniu do decyzji o odurzeniu projektu.

9. Rada Budżetu Obywatelskiego podejmuje zwykłą większością głosów decyzję o uznaniu odwołania za zasadne lub o podtrzymaniu decyzji odrzucającej projektu. Rozstrzygnięcie jest ostateczne.

10. W przypadku uznania odwołania za zasadne złożony projekt proceduje się dalej z zachowaniem przepisów wskazanych w tym zakresie.

11. Posiedzenie, o którym mowa w ust. 5 jest otwarte dla publiczności. Przebieg obrad jest utrwalony za pomocą urządzeń rejestrujących, a nagranie niezwłocznie umieszcza się Biuletynie Informacji Publicznej.

Uzasadnienie zmiany w regulaminie:

Uważamy, że dotychczasowa procedura odwołań jest sprzeczna z ideą budżetu obywatelskiego i w związku z tym wymaga zmiany. Mamy bardzo duże zastrzeżenia co do braku jej pełnej jawności i transparentności spotkań w sprawie rozpatrywania protestów, w tym:

- ✓ podejmowania decyzji bezwzględną większością głosów (głosy wstrzymujące są głosami przeciw projektowi mieszkańca),
- ✓ przedstawiania przez UMK w trakcie rozpatrywania protestów dokumentów i stanowisk, które nie były zawarte w uzasadnieniu odrzucenia projektu,

- ✓ pozostawienie Panu Prezydentowi prawa utrzymania w mocy negatywnej decyzji w sprawie projektu pomimo pozytywnej rekomendacji Rady Budżetu Obywatelskiego bez jakiegokolwiek kontaktu z wnioskodawcą w tej sprawie.

8. Obowiązek kontraktu UMK z wnioskodawcą na etapie weryfikacji projektu.

Propozycja zmiany w regulaminie:

§16. 1. W razie stwierdzenia podczas weryfikacji, że złożony projekt nie zawiera istotnych informacji potrzebnych do analizy, jest niezgodny z limitami finansowymi, o których mowa w § 13 ust. 2 – 3 lub zaistniały inne przesłanki wykluczające dopuszczenie projektu do głosowania, Wnioskodawca zostanie niezwłocznie poinformowany telefonicznie i pocztą elektroniczną o konieczności dokonania uzupełnień lub modyfikacji zakresu rzeczowego projektu.

Uzasadnienie:

Powinno się dążyć do zapewnienia jak najlepszej komunikacji pomiędzy jednostką UMK oraz Wnioskodawcą projektu. Niestety na etapie rozpatrywania protestów powtarzały się sytuacje, gdy np. urzędnicy Wydziału Kształtowania Środowiska lub ZZM odstępowali od kontaktu z Wnioskodawcą. Tymczasem to właśnie na etapie weryfikacji można skorygować projekt tak, aby spełniał wymogi regulaminu BO, jednak do tego konieczny jest kontakt jednostki z Wnioskodawcą na etapie otrzymywania opinii czy decyzji cząstkowych.

9. Umożliwienie głosowania w jednej wybranej przez mieszkańca dzielnicy – niekoniecznie będącej dzielnicą wynikającą z adresu zamieszkania.

Propozycja zmiany w regulaminie:

§ 22. 1. Osoba głosująca poprzez kartę do głosowania podaje następujące dane:

- 1) imię i nazwisko;
 - 2) adres zamieszkania;
 - 3) numer ewidencyjny PESEL, a dla osób nieposiadających tego numeru – kod identyfikujący nadany przez Urząd Miasta Krakowa;
 - 4) numer i nazwę dzielnicy, w której osoba głosująca chce wybierać projekty.
2. Osoba głosująca za pośrednictwem dedykowanej platformy internetowej musi zarejestrować konto w platformie podając następujące dane:
- 1) imię i nazwisko;
 - 2) numer ewidencyjny PESEL, a dla osób nieposiadających tego numeru – data urodzenia i płeć;
 - 3) adres zamieszkania;
 - 4) numer telefonu komórkowego;
 - 5) numer i nazwę dzielnicy, w której osoba głosująca chce wybierać projekty.

Uzasadnienie zmiany w regulaminie:

Często zdarza się, że pomimo adresu w dzielnicy X osoba ta ma swoje „centrum życia” w innej dzielnicy (np. ze względu na pracę) albo mieszka na granicy dzielnic. Dlatego uważamy, że to mieszkańcy powinni decydować o tym, w której dzielnicy chcą głosować.

10. Obowiązkowe oznakowanie inwestycji zrealizowanej w ramach budżetu obywatelskiego w momencie jej oddania do użytku i informowanie o niej w trakcie jej realizacji.

Propozycja zmiany w regulaminie:

Rozdział 8 § 30 2. Realizator jest zobowiązany do oznakowania projektów realizowanych bądź zrealizowanych w ramach budżetu obywatelskiego zgodnie z Systemem Identyfikacji Wizualnej Miasta Krakowa najpóźniej w dniu oddania inwestycji do użytkowania. Wielkość i umiejscowienie oznakowania powinno być skonsultowane z wnioskodawcą. Tablica informacyjna powinna zawierać widoczną informację o tym, ilu mieszkańców Krakowa oddało głos na dany projekt.

Uzasadnienie zmiany w regulaminie:

W chwili obecnej jednostki często nie oznakowują inwestycji, bo nie ma żadnego terminu, w którym muszą tego dokonać. Do tej pory nie oznakowano około 25% inwestycji, w tym takich inwestycji, jak Zalew Nowohucki, park w Czyżynach, czy zalew Bagry. Również jest problem z umiejscowieniem i wielkością tablic informujących o zrealizowanych projektach. Proponujemy także, żeby zamiast umieszczać kwotę zadania – umieścić liczbę osób, które wsparły projekt swoim głosem, co może dodatkowo zachęcać mieszkańców do głosowania.

FORMULARZ 3

1. Treść uwagi odnośnie projektu Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa.

L.p.	Proponowana zmiana	Uzasadnienie
1.	Zwiększenie dolnego pułapu wieku osób podpisujących listy poparcia i uprawnionych do udziału w głosowaniu do 15 lat.	Brak ograniczenia wiekowego doprowadza do sytuacji, że niemowlę może (czyli de facto głosuje za dziecko rodzic) a także daje nieuzasadnione preferencje takim instytucjom jak szkoły.
2.	Upoważniony do głosowania jest osoba zameldowana na stałe lub czasowo w Krakowie (lub potwierdzenie właściciela kwatery, gdzie mieszkają)	Obecny stan prawny doprowadza do sytuacji jak w br., gdy można zagłosować w imieniu kilkunastu studentów przebywających tylko teoretycznie w Krakowie.
3.	Uściślenie procedury głosowania tzn. sprawdzenie tożsamości osoby oraz zabezpieczenie urny z głosami.	W punktach głosowania nikt nie sprawdza kto głosuje oraz ile głosów wrzuca. Niezabezpieczone odpowiednio urny dają możliwość manipulacji kartami do głosowania.
4.	Obowiązkowe przedstawienie projektów dzielnicowych w Radzie Dzielnic.	Rady Dzielnic nie mają wiedzy o przygotowywanych projektach i przez to nie koordynują działań i nie pomagają w ich realizacji.
5.	Ograniczenie górnego limitu wartości projektu do 20% przyznanego dzielniccy limitu.	Obecnie obowiązujący limit powoduje, że czasem 2-3 projekty zabierają większość funduszy. Zamiast 10 projektów realizowane 2-3.

6.	Zapewnienie transparentności finansowania (możliwość outsourcing)	Wprowadzenie możliwości realizacji projektów przez firmy zewnętrzne, jeśli (...) jakość.
7.	Uzasadnienie odrzucenia projektu przez Zespół jak też RBO powinno zawierać konkretną podstawę prawną	Obecne regulacje są nieostre i niekonkretne.
8.	Prezydent miasta powinien mieć prawo ostatecznej decyzji o dopuszczeniu projektu pod głosowanie.	Ponieważ to prezydent powołuje RBO powinien mieć prawo ingerencji jako najważniejsza instancja.
9.	Negatywnie opiniowanie projektu przez instytucję miejską powinien poprzedzić etap negocjacji lub arbitrażu z projektodawcą.	Obecnie negatywna opinia instytucji miejskiej nie podlega weryfikacji (mimo że może być nieuzasadniona lub nieprawdziwa).

FORMULARZ 12

1. Treść uwagi odnośnie projektu Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa.

W § 6.1. Dodaje się słowa: „Nie mniej niż 80% puli środków, o których mowa w § 5 przeznaczona zostanie na projekty dzielnicowe”

W §8 dodaje się ustęp 8 o treści: „Powyższe zapisy regulaminu nie dotyczą Dzielnicy lub Dzielnic, które zgłaszają się do pilotażowego programu budżetu obywatelskiego.”

W §8 dodaje się ustęp 9 o treści „Podpisy, o których mowa w §8 ust. 5 i 6 można składać również online w sposób, który zostanie określony w Zarządzeniu Prezydenta”

W § 20. 1. Po słowach: „Z przyjętych projektów tworzona jest lista projektów, które poddane będą pod głosowanie mieszkańców.” dodaje się słowa: „Kolejność projektów na liście ustalana jest w drodze losowania.”

§ 28. ust. 2. przyjmuje treść: „Modyfikacja, o której mowa w ust. 1 odbywa się w porozumieniu z Wnioskodawcą projektu. W przypadku braku zgody Wnioskodawcy na zaproponowaną modyfikację lub wykazania przez Realizatora istnienia obiektywnych przyczyn uzasadniających brak możliwości realizacji zadania, Prezydent na podstawie rekomendacji Rady Budżetu Obywatelskiego w odniesieniu do projektu o charakterze ogólnomiejskim, a w przypadku projektów o charakterze dzielnicowym na podstawie opinii właściwej Rady Dzielnicy, może podjąć decyzję o kontynuacji projektu poza budżetem obywatelskim lub o rezygnacji z projektu. “

dodanie paragrafu o treści:

„Szacowanie czasu realizacji projektu powinno odbywać się na podstawie

- 1) Terminów wynikających z przepisów prawa
- 2) W przypadku, gdy danego etapu realizacji nie da się oszacować według kryterium z punktu 1, ocena czasu realizacji powinna opierać się na podstawie danych o czasie realizacji wszystkich podobnych projektów lub podobnych etapów realizacji z ostatnich 5 lat.
- 3) Podczas oceny, o której mowa w punkcie 2 nie bierze się pod uwagę sytuacji konieczności

ponowienia procedury wyboru wykonawcy, odwołań, przerw i opóźnień w realizacji ani innych nieprzewidzianych okoliczności wydłużających procedurę realizacji

2. Treść uwagi odnośnie nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.

Pozytywnie opiniuje się zapisy proponowane w „koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich”, zwłaszcza zwiększenie roli spotkań i współpracy mieszkank i mieszkańców, wprowadzenie deliberacji i dyskusji o potrzebach lokalnych społeczności oraz wsparcia specjalistycznego wnioskodawców i wnioskodawczyń podczas tworzenia projektów, a także tworzenia Bazy Pomysłów.

Rekomenduje się, aby propozycja przedstawiona w “Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich” była realizowana w formie pilotażu w dzielnicy lub dzielnicach, które się zgłoszą, z założeniem:

- ✓ *w dzielnicy lub dzielnicach, które się zgłoszą Budżet Obywatelski będzie realizowany jedynie w formie wypracowanej we współpracy z tymi dzielnicami na podstawie “Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich”*
- ✓ *jako czynnik zachęcający proponuje się zwiększenie puli środków tak aby suma była większa niż ta wynikająca z algorytmu przydziału środków na zadania dzielnicowe*
- ✓ *Nabór na warsztaty będzie prowadzony jest w trybie otwartego naboru zapewniającego jak największą reprezentatywność uczestników warsztatów oraz zapewniającego udział defaworyzowanych grup społecznych mieszkańców Krakowa*
- ✓ *zapewnienie pełnego wsparcia UMK*

FORMULARZ 13

1. Treść uwagi odnośnie projektu Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa.

Po raz pierwszy zaangażowałam się i głosowałam na projekty Budżetu Obywatelskiego i po zapoznaniu się z wynikami stwierdzam, że jestem zawiedziona:

- a) *10 projektów, które będą mogły być zrealizowane w ramach ogólnomiejskich to stanowczo za mała liczba w skali ilości wniosków;*
- b) *Uwzględnienie kilku bardzo dużych i drogich projektów, które praktycznie pochłonęły prawie cały budżet oraz ich charakter, uważam za nieporozumienie;*
- c) *Niestety, Polska w dalszym ciągu jest krajem, w którym remont chodnika na pewno wygra z projektem kulturalnym. Zachęcam więc do zmiany regulaminu, aby i projekty artystyczne mogły dojść do głosu;*

- d) *Brak informacji, że przy logowaniu nie można stosować polskich znaków jest dużym niedociągnięciem;*
- e) *W przypadku zmiany adresu mailowego - konieczność dokonania zamiany w urzędzie, szczególnie w okresie pandemii, jest dużym utrudnieniem;*
- f) *Czy nie można zastąpić adresu mailowego przy logowaniu przez Internet, np. imieniem i nazwiskiem? Nie wszyscy posiadają adres mailowy, wtedy zdani są tylko na głosowanie w punktach do głosowania, co w przypadku pandemii nie jest komfortowe;*
- g) *Osoba, która posiada kilka numerów telefonu i adresów mailowych może głosować wiele razy, np. za dziecko, a to chyba nie do końca w porządku;*

2. *Treść uwagi odnośnie nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.*

W punkcie 1-szym, w podpunktach od a do g uwzględniłam moje uwagi i proszę wziąć je pod uwagę przy opracowywaniu nowej koncepcji Budżetu Obywatelskiego. Nie dysponuję skanem, dlatego przesyłam uwagi w takiej formie i proszę o uznanie tego dokumentu. Podaję też numer telefonu, można się ze mną skontaktować dla potwierdzenia. Jestem seniorką, z powodu pandemii mało wychodzę z domu, dlatego nie dostarczam dokumentu osobiście.

FORMULARZ 17

1. *Treść uwagi odnośnie projektu Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa.*

Dlaczego z uporem maniaka uchwałodawcy upierają się przy wakacyjnym terminie rozstrzygania projektów. Jak ma się odwołać w ciągu 7 dni ktoś kto jest na wakacjach. A może ma się poświęcić i dla BO – nie jechać na wakacje? To pokazuje, że BO – jest [nieczytelne] traktowany jak zło konieczne. Jest, bo musi być i nie wypada, aby go nie było, ale trzeba zrobić wszystko, aby obywatela [nieczytelne].

2. *Treść uwagi odnośnie nowej koncepcji wypracowywania projektów o charakterze ogólnomiejskim.*

Negatywnie odnoszę się do pomysłu „kanalizacji” projektów ogólnomiejskich. To zabije i tak nikłą aktywność obywatelską i poczucie autorstwa. To ja wymyśliłem, wpadłem na pomysł itp. Brzmi dumnie. I [nieczytelne]. Dlatego też wnoszę, aby osoby, które czują się na siłach mogły [nieczytelne] składa projekty na dotychczasowych zasadach.

Warsztaty planowania partycypacyjnego

W trakcie warsztatów planowania partycypacyjnego prowadzono dyskusję **w trzech blokach tematycznych:**

- ✓ dyskusję na temat istotnych problemów budżetu obywatelskiego miasta Krakowa związanych z wypracowywaniem propozycji zadań,
- ✓ dyskusję nad sposobami rozwiązania zidentyfikowanych problemów,
- ✓ ocenę konsultowanej koncepcji pod kątem zgodności z zidentyfikowanymi przez uczestników problemami BO oraz proponowanymi przez nich rozwiązaniami.

Poniżej znajduje się podsumowanie opinii uczestników warsztatów na omawiane zagadnienia.

ISTOTNE PROBLEMY BO

Poniżej znajduje się podsumowanie problemów etapów BO związanych z wypracowywaniem propozycji zadań oraz ich weryfikacją wskazanych przez uczestników warsztatów. Do każdej grupy przyporządkowano hasła zapisane w ramach prowadzonych notatek w trakcie warsztatów (oznaczone kursywą).

- ✓ Ograniczone możliwości **wspólnej pracy nad projektami** oraz jej konsekwencje.
 - *brak kontaktu z innymi osobami,*
 - *„w pojedynkę niczego nie zrobimy”,*
 - *„pomysły rodzą się w czasie wspólnej pracy”,*
 - *potrzebne jest łączenie sił,*
 - *„żeby nie robić w pojedynkę”,*
 - *„żeby inni mieszkańcy wiedzieli o swoich pomysłach”,*
 - *dublowanie się pomysłów i potrzeba ich łączenia,*
 - *potrzeba spotkań,*
 - *potrzeba tworzenia grup,*
 - *brak możliwości kontaktowania z innymi osobami, w tym z wnioskodawcami z zeszłych lat,*
 - *brak sieciowania.*
- ✓ Kontrowersyjna rola **radnych dzielnic** (pasywność lub „wyręczanie mieszkańców”).
 - *potrzeby kontakt z radnymi dzielnic,*
 - *„radni wyręczają mieszkańców w składaniu projektów / kto złoży więcej”,*
 - *potrzebne jest większe angażowania radnych,*
 - *słaba promocja w dzielnicach,*
 - *niskie zaangażowanie dzielnic,*
 - *niska frekwencja w dzielnicach,*
 - *rozbieżność między dzielnicami w zaangażowaniu.*
- ✓ Niewystarczające wsparcie procesu opracowywania propozycji zadań **przez urzędników i ekspertów**
 - *trudności w wypełnianiu wniosków,*
 - *brak eksperckiego wsparcia,*
 - *niedostępność urzędnika,*
 - *trudność w pozyskaniu zgody instytucji / placówki (przykład szkół),*
 - *opór placówek przed współpracą,*
 - *pomoc w kontakcie z instytucjami,*
 - *brak wiedzy o innych formach partycypacji,*
 - *brak informacji o pracy urzędników,*
- ✓ Potrzeba lepszej komunikacji z **Ambasadorami Lokalnej Partycypacji**.
 - *brak kontaktu z ALP,*
 - *niedostępność ALP.*
- ✓ **Trudności mieszkańców i bariery w procesie tworzenia propozycji zadań.**

- *czasochłonność opracowywania,*
- *brak informacji o tym jak długim procesem jest tworzenie pomysłów,*
- *zmienność kosztorysów,*
- *trudność w tworzeniu kosztorysów,*
- *brak informacji o kosztach realizacji,*
- *trudność w planowaniu działań na kolejne lata,*
- *brak klarowności zasad, szczególnie odnośnie interpretacji zapisu o jednoroczności,*
- *niejasność statusu niektórych działek,*
- *brak standardu wyceny,*
- *niedostępność gruntów,*
- *brak działek w okolicy w niektórych dzielnicach będących w zarządzie gminy.*
- ✓ **Niewystarczająca promocja BO** oraz negatywny wizerunek BO
 - *słaby wizerunek BO (załatwianie swoich spraw),*
 - *nieskuteczna promocja,*
 - *brak oznaczeń projektów w terenie.*
- ✓ **Niesprawny proces weryfikacji i odwołań.**
 - *niejasny proces odwoławczy,*
 - *preweryfikacja powinna być finalna,*
 - *jednostki sugerują zwiększanie budżetu, a nie zmianę zakresu,*
 - *brak możliwości wprowadzania zmian na etapie weryfikacji, słaby kontakt z jednostkami.*
- ✓ **Inne**
 - *niedostępność miejsc spotkań,*
 - *dominacja projektów zielonych i chodników,*
 - *składanie projektów na ostatnią chwilę,*
 - *duże projekty - więcej zgód.*

ROZWIĄZANIA ISTOTNYCH PROBLEMÓW BO

Poniżej znajduje się **podsumowanie pomysłów na rozwiązanie zidentyfikowanych problemów BO związanych z opracowywaniem, składaniem i weryfikacją propozycji zadań**. Do każdej grupy przyporządkowano hasła zapisane w ramach prowadzonych notatek w trakcie warsztatów (oznaczone kursywą).

- ✓ **Pomysły na promocję i zwiększanie zaangażowania mieszkańców.**
 - *wspólne spacerory badawcze,*
 - *wykorzystanie stron i Facebook rad dzielnic,*
 - *ankiety i sondy na Facebook,*
 - *punkty konsultacyjne w dzielnicach,*
 - *wystosować zaproszenia do szkół / rad uczniowskich / rad rodzicielskich,*
 - *wcześniejsze rozpoczęcie kampanii,*
 - *prowadzenie kampanii cały rok.*
- ✓ **Zaangażowanie Rad Dzielnic.**
 - *koncentrowanie dyskusji wokół rad dzielnic,*

- *galeria realizacji projektów BO.*
- ✓ **Rozwijanie platformy internetowej – Bank Pomysłów.**
 - *poszerzony bank pomysłów,*
 - *inspiratorium, burza mózgów.*
- ✓ **Integracja wnioskodawców, urzędników i radnych.**
 - *warsztaty w stylu design thinking,*
 - *spotkania mieszkańców, radnych i urzędników,*
 - *spotkania osobiste i online,*
 - *przycisk na stronie z możliwością kontaktu z wnioskodawcami,*
 - *zgadywanie się na etapie pomysłów - nie projektów,*
 - *pokazywanie strategii miejskich, dobrych praktyk.*
- ✓ **Usprawnienie etapu weryfikacji propozycji zadań.**
 - *więcej kontaktu z jednostką, bez 100% weryfikacji,*
 - *uzyskiwanie zgody placówki dopiero na etapie weryfikacji,*
 - *zmiana formuły rozpatrywania protestów i decydująca rola Rady BO w przywracaniu projektów,*
- ✓ **Dwuetapowość składania** - żeby można było zapoznać się z projektami przed ich finalnym złożeniem.
- ✓ **Obowiązek spotkań wnioskodawców**, ale później, indywidualne decyzje o kształcie projektów.
- ✓ **Stworzenie instytucji Akademia BO** (pomysł szerzej opisany w propozycjach składanych przez członków RBO).

OCENA KONSULTOWANEJ KONCEPCJI

Powtarzającym się głosem na warsztatach była **potrzeba zmiany formuły BO**, ale przeprowadzona **w dłuższej perspektywie czasu, przetestowana oraz szeroko skonsultowana z wszystkimi uczestnikami procesu BO.**

Znaczący opór w uczestnikach warsztatów wzbudzał **obligatoryjny charakter warsztatów** oraz konsekwencje takiego rozwiązania:

- ✓ **brak możliwości indywidualnego składania propozycji zadań i dopracowywania ich we własnym zakresie,**
- ✓ **ryzyko odrzucenia przez uczestników warsztatów części pomysłów,**
- ✓ **ryzyko wykluczenia z procesu BO osób, które złożyłyby propozycje zadań ogólnomiejskich, ale nie mogłyby lub nie byłyby zainteresowane udziałem w warsztatach (czasochłonność, limity uczestników).**

Uczestnicy warsztatów sugerowali **przyjęcie rozwiązania hybrydowego** – uczestnictwa w warsztatach oraz alternatywnej możliwości indywidualnego składania propozycji zadań. Jednocześnie sugerowano, aby przyjąć rozwiązania preferencyjne wobec propozycji zadań złożonych w ramach warsztatów:

- ✓ **wyróżnienie na platformie do głosowania projektów wypracowanych w trakcie warsztatów,**

- ✓ zwiększenie liczby listy poparcia dla indywidualnych projektów (mniej dla warsztatowych),

Powtarzała się również sugestia **zastosowania proponowanej koncepcji do propozycji zadań dzielnicowych**.

Posiedzenie Rady Budżetu Obywatelskiego

Poniżej znajdują się odpowiedzi członków Rady Budżetu Obywatelskiego na postawione w trakcie konsultacji pytania. Opinie członków Rady Budżetu Obywatelskiego były zapisywane lub wypowydane na bieżąco podczas posiedzenia RBO oraz dopisywane i korygowane przez członków, w dokumencie dostępnym online, przez kilka dni po nim. Zachowano pisownię oryginalną.

ODPOWIEDZI NA PYTANIA

Czy należy rozważyć wprowadzenie głębszych zmian w BO?

- Osoba 1: Tak
- Osoba 2: Tak
- Osoba 3: Tak
- Osoba 4: częściowo, gdyż słowo "głębsze" budzi w tym wypadku zastrzeżenia, jest zbyt daleko idące, popieram opcję hybrydową, czyli dwóch ścieżek oraz ewolucyjne zmiany po przeprowadzeniu projektów pilotażowych
- Osoba 5: Nie - uważam, że potrzebna jest ewolucja zamiast rewolucji. Popieram opcję hybrydową.
- Osoba 6: Tak wymaga
- Osoba 7: słów głębsze budzi zastrzeżenia, popieram opcję hybrydową
- Osoba 8: głębokie nie, popieram opcję hybrydową
- Osoba 9: tak głębokie, hybrydowe
- Osoba 10: tak, ale po głębokich konsultacjach
- Osoba 11: tak
- Osoba 12: zmiany tak, ale z umiarem, wprowadzane krok po kroku po weryfikacji skutków
- Osoba 13: tak, zmiany, ale 2022
- Osoba 14: TAK

Podsumowanie: Tak: 10 Nie: 3

Czy głębsze zmiany w BO należy zaplanować na rok 2021 czy na rok 2022?

- Osoba 1: 2021
- Osoba 2: 2021 poprawki w 2022
- Osoba 3: część zmian koniecznych (m.in. rozpatrywanie protestów, weryfikacja projektów, podział środków) w 2021, dopracować 2022
- Osoba 4: - po dogłębnych konsultacjach zaplanować na 2022, wprowadzane zmiany powinny być ewolucyjne a nie głębokie jednorazowe
- Osoba 5: 2021 drobne korekty, 2022 głębsze zmiany
- Osoba 6: 2021 głębsze zmiany, które są konieczne z punktu widzenia mieszkańców
- Osoba 7: zmiany w 2022
- Osoba 8: zmiany w 2022 a 2021 kosmetyczne
- Osoba 9:
- Osoba 10: 2021 jedynie zmiany wymagane administracyjne, zmiany konkretne 2022
- Osoba 11: - w 2021 roku powinny być wszystkie zmiany omówione i zaplanowane, natomiast wprowadzane powinny być w na przestrzeni 2021 i 2022. Zwłaszcza, że na etapie wdrażania zmian na pewno pojawią się nowe istotne pomysły czy konieczne korekty i będzie trzeba to dopracować w 2022 roku.
- Osoba 12: w 2021, w 2022 po analizie efektów zmian
- korekta 2021 - zmiany rewolucyjne 2022 (Osoba 15:)
- Osoba 14: 2021

Podsumowanie: jednogłośność dotycząca mniejszych zmian w 2021 i dużych/dogłębnych/gruntownych w 2020

Co Pan/Pani sądzi o formule warsztatowego wypracowywania projektów(nie ta konkretna koncepcja ale ogólnie)?

- Osoba 1: metodyczne, pod kątem zapewnienia pomocy specjalistycznej
- Osoba 2:
- Osoba 3: - koncepcja warsztatowa jest bardzo dobra, ale nie powinna być obligatoryjna dla wnioskodawców, można ją rozszerzyć do pozostałych etapów BO i zorganizować ją w formie on-line oraz live jako Akademia BO (opis pomysłu poniżej)
- Osoba 4: formuła warsztatowa jest dobra, ale nie może być obligatoryjna, warsztaty muszą być dla mieszkańców ogólnodostępne bez ograniczeń, Akademia BO w formie warsztatów dobry pomysł, warsztaty nie powinny być jedyną formą umożliwiającą wypracowanie projektu
- Osoba 5: Koncepcja warsztatowa ma wiele zalet i trzeba promować dialog mieszkańców. Formuła nie może być jednak obligatoryjna. Krakowianie muszą mieć prawo wyboru. Uczestnicy warsztatów powinni być wybierani oddolnie w głosowaniu lub nie powinno być limitów liczby członków grupy.
- Osoba 6: - uważam, że powinna być wprowadzona obligatoryjna warsztatowa formuła wypracowywania projektów i powinna stać się stałym elementem, gdyż jest niezbędna by zaistniała deliberacja. Uważam, że składane projekty powinny być wypracowywane deliberacyjnie.
- Osoba 7: - tak, ale nie jako obligatoryjna jako możliwość- bez limitu osób
- Osoba 8: - warsztaty tak, z opcją wyboru dla mieszkańców.
- Osoba 9:
- Osoba 10: decyzja wnioskodawcy
- Osoba 11: - uważam, że gdyby postawiono tylko na warsztatowe wypracowywanie projektów to doprowadzi to do zmniejszenia ilości składanych wniosków. Myślę, iż wiele pomysłodawców dobrych projektów zniechęci się taką ścieżką, gdyż będzie ona wymagała dłuższego czasu, dyskusji nie zawsze konstruktywnych oraz innej formy zaangażowania niż obecnie.
- Osoba 12: Warsztaty tak, ale w zmodyfikowanej formule
- Osoba 13: akademia i dowolność
- Osoba 15: - deliberacja jest istotą BO, a warsztaty partycypacyjne narzędziem jej realizowania, mógłby to być permanentny element całego procesu jako ścieżka obligatoryjna (jeśli fakultatywna to zależy od wdrożonego systemowo rozwiązania) dla wszystkich chętnych.
- Tak, konieczna jest formuła wypracowania projektów.

Czy powinny być jedyną ścieżką, czy fakultatywną? Czy może Pana/Pani zdaniem nie powinno być takiej ścieżki w ogóle?

- Osoba 1: - tak, a jeżeli nie to musi być przeprowadzona konsultacja ze specjalistami czy to z urzędu miasta czy z instytucji partnerskich UM
- Osoba 2: Obligatoryjna. Obecnie BO jest mocno hermetyczny dla osób od lat działających w tym procesie czy to radnych, radnych dzielnicowych czy aktywistów. Wprowadzenie obligatoryjnych warsztatów przy jednoczesnym mapowaniu potrzeb i pomysłów mieszkańców przed warsztatami moim zdaniem wyrówna siłę głosu mieszkańca chcącego wejść do procesu z wcześniej wspomnianymi grupami.
- Osoba 3: - warsztaty nie powinny być jedyną ścieżką, ale opcjonalną dla wnioskodawców, Obligatoryjność powoduje, że pomysły które pojawiają się w ostatnim momencie nie będą miały szansy zaistnieć w BO. Najwięcej projektów jest składanych w ostatnim momencie. Bardzo dobrym pomysłem jest Bank Pomysłów - jedna osoba wrzuca pomysł (jednozdaniowy anonimowo) i wtedy spotyka się grupa Warsztatowa i tworzy wspólnie ten projekt, wyszukuje najlepsze rozwiązanie - mogą to być osoby z doświadczeniem w BO lub osoby, które dopiero rozpoczynają swoją przygodę z BO
- Osoba 4: ścieżka warsztatowa nie powinna być obligatoryjna i nie powinna być jedyną ścieżką, ścieżka indywidualna powinna być zachowana, fakultatywność tak, wydzielona pula środków na pilotaż dot. warsztatów np z Banku Pomysłów, warsztaty jako jedyna ścieżka to

niebezpieczeństwo wykluczenia, niektórych kreatywnych mieszkańców ze względu na brak czasu na udział w długotrwałym procesie warsztatowym, wnioskodawcy powinni mieć informacje o możliwości opracowania wniosków podczas warsztatów ale wybór powinien należeć do nich

- **Osoba 5:** Powinna istnieć równolegle zarówno ścieżka warsztatowa jak i indywidualna. Warto się jednak zastanowić nad jakimiś „bonusami” dla projektów wypracowanych w drodze deliberacji. Takie zadania mogłyby być na przykład jakoś wyróżnione podczas głosowania czy mieć najwyższe numery. Można również pomyśleć o trzeciej drodze, czyli obowiązkowym udziale w dyskusji, przy jednoczesnym zachowaniu prawa wnioskodawcy do indywidualnej decyzji o tym czy złożyć projekt i w jakim kształcie zadanie będzie poddane pod głosowanie. W takiej sytuacji uczestnicy warsztatów nie mieliby kompetencji decyzyjnych, ale rozwiązanie sprzyjałoby prowadzeniu dialogu, wzajemnej wymianie doświadczeń oraz sieciowaniu autorów projektów.
- **Osoba 6:** - uważam, że powinna być wprowadzona obligatoryjna warsztatowa formuła wypracowywania projektów i powinna stać się stałym elementem, gdyż jest niezbędna by zaistniała deliberacja. Uważam, że składane projekty powinny być wypracowywane deliberacyjnie. Zgadzam się ze zdaniem Pana Artura Buszka. Jestem przeciw formie hybrydowej, gdyż nie wpłynęłaby na eliminację obecnych wad BO.
- **Osoba 7:** - jako fakultatywna. Nie można odcinać kreatywnych mieszkańców od ścieżki indywidualnej na rzecz warsztatowej która jest czasochłonna. Mam obawy, że projekty opracowywane na warsztatach będą się rozmywać. I nie tylko pod względem autorstwa.
- **Osoba 8:** - warsztatowa jak i indywidualna, z zachętą do pracy zespołowej. Indywidualna ścieżka powinna pozostać.
- **Osoba 9:** -
- **Osoba 10:** - za pozostawienie również ścieżki indywidualnej, ale aby można było skorzystać z opcji warsztatowej
- **Osoba 11:** - powinny być 2 ścieżki wypracowywania projektów, bo projekty są różne jak ich twórcy. Niektóre projekty przy obszernej dyskusji mogłyby zostać obalone. Plus ścieżki warsztatowej:
 - projekt byłby głębiej przeanalizowany przez większą grupę osób;
 - projekt będzie miał szansę być omówiony przez ewentualnych przeciwników danego pomysłu;
 - w projekt będą mogli zaangażować się mieszkańcy, których dany wniosek będzie bezpośrednio dotyczył i na których będzie oddziaływał;
 - warsztaty dałyby wstępną opinię projektom;
 Minusy warsztatowej ścieżki opiniowania projektów:
 - wyeliminuje to wiele projektów;
 - zmniejszy się ilość składanych wniosków;
 - taka ścieżka zniechęci wielu wnioskodawców, a dyskusja może doprowadzić do całkowitej zmiany pomysłu;
 - pomysły mogą być w znaczącym stopniu modyfikowane i nie będą odzwierciedlały pierwotnego pomysłu.
 Krótko - obydwie ścieżki są konieczne.

Uważam, że ścieżka warsztatowa powinna być wymogiem dla kontrowersyjnych projektów., Mogą one być wyłaniane przez głos z Rady Dzielnic. Uważam, że konieczne jest, aby Rada Dzielnic na etapie tworzenia była informowana o pomysłach, gdyż to Rada Dzielnic bardzo dobrze, zna swój teren i potrzeby a także zastrzeżenia do niektórych wniosków. Taki kontrowersyjny wniosek powinien obowiązkowo być skierowany na ścieżkę warsztatową.
- **Osoba 12:** Wnioskodawca winien mieć pełną informację o możliwości warsztatowego przygotowania wniosku, ale jeśli będzie miał inne zdanie to jego wybór.
- **Osoba 13:** fakultatywna
- **Osoba 15:** - jw. ścieżka obligatoryjna (jeśli fakultatywna to zależy od wdrożonego systemowo rozwiązania) ale dla wszystkich chętnych.

Czy pierwszym obszarem w którym zostałyby wprowadzone warsztatowe wypracowywanie projektów powinien być obszar ogólnomiejski? Czy może dzielnicowy? A może powinna to być jedna wybrana dzielnica?

- Osoba 1: tylko ogólnomiejskie ze względów organizacyjnych, technicznych itp., bo projekty ogólnomiejskie muszą być jakościowe zazwyczaj kosztują najwięcej.
- Osoba 2: Przyjmuje argumentację dotyczącą możliwości organizacyjnych, wobec tego ogólnomiejski, jednak docelowo przede wszystkim dzielnicowy (we wszystkich dzielnicach). Na obecnym etapie, jeżeli jako pilotaż dla części dzielnic to musiałby to być dzielnice, które wyrażą np. poprzez Radę Dzielnicy taką wolę, natomiast nie poprzez wytypowanie dzielnicy odgórnie.
- Osoba 3: - jeżeli warsztaty nie będą obligatoryjne to mogą się odbywać zarówno na poziomie dzielnicy i całego miasta, ale nie w najbliższej edycji. Jeżeli "jakimś cudem" pozostanie obligatoryjność warsztatów to tylko dla projektów ogólnomiejskich. Można się zastanowić czy warsztaty nie powinny być dla projektów "najdroższych" w ogólnomiejskim BO
- Osoba 4: jeśli będzie to program pilotażowy i warsztaty nie będą obligatoryjne to może to być zarówno na poziomie dzielnicy jak i całego miasta, przy założeniu, że zachowamy składanie wniosków w trybie indywidualnym. Może faktycznie warto przetestować to na dzielnicy z najmniejszą ilością projektów.
- Osoba 5: Myślę, że na początku warto przetestować rozwiązanie w niektórych dzielnicach, przy założeniu, że zostanie zachowana ścieżka indywidualna.
- Osoba 6: - 2021 warsztatowe wypracowywanie wszystkich projektów w Dzielnicach, które się zgłoszą i będą brały w pilotażu, 2022 praca nad formułą rozszerzenia. Dalsze lata wszystkie dzielnice powinny wprowadzić warsztatowe wypracowywanie wszystkich projektów w Dzielnicach oraz warsztatowe wypracowywanie projektów ogólnomiejskich
- Osoba 7: - nie wprowadzał bym rozróżnienia. Pilotażowo można to jednak zrobić w dzielnicy.
- Osoba 8: -dzielnice, które zgłoszą swój aneks do pilotażu.
- Osoba 9:
- Osoba 10: - popieram stworzenia laboratorium zmian w konkretnych kilku dzielnicach, które zdecydowałby się na takie rozwiązanie.
- Osoba 11: - uważam, że warsztatowa ścieżka bardziej sprawdzi się przy dzielnicowych projektach, bo są bliższe mieszkańcom. Myślę, że należy równocześnie w projektach ogólnomiejskich jak i dzielnicowych wprowadzić drugą ścieżkę tworzenia projektu.
- Osoba 12:
- Osoba 13: za pilotażem w najlepszej dzielnicy
- Osoba 15: - Z jednej strony ogólnomiejski z uwagi na kwestie organizacyjne procesu. Z drugiej strony na poziomie dzielnicowym z uwagi na zasadność, zgodność z ideą BO i deliberację, która powinna zachodzić jak najniżej. Pilotaż w dzielnicy/kilku dzielnicach może być ciekawym "poligonem" doświadczeń dla wdrożenia rozwiązania systemowego.

Co Pan/Pani sądzi o pomysłе podziału kwoty budżetu ogólnomiejskiego na dwie części: warsztatową i indywidualną?

- Osoba 1: Tylko warsztatowa
- Osoba 2: Docelowo uważam, że powinna zostać jedna ścieżka warsztatowa, Generalnie na nie. Jeżeli wprowadzać dwie ścieżki to jako rozwiązanie tymczasowe i z podziałem środków na dwie ścieżki. Jeżeli ustalać parytety to większa suma na ścieżkę warsztatową jako formę zachęty.
- Osoba 3: - uważam, że to nie jest dobre rozwiązanie, ponieważ bardziej "rozmydli" budżet. Jeżeli pomysł pilotażu zostanie wprowadzony w chętnych dzielnicach to proponuję, aby te dzielnice otrzymały dodatkowe środki w celu promowania pomysłów i warsztatów w tej dzielnicy.
- Osoba 4: jestem za dwoma ścieżkami i wyodrębnieniem środków na obie ścieżki, przy czym parytet to np 80 do 20 na pilotaż warsztatów, konieczna solidna analiza wyników po przeprowadzeniu pilotażu
- Osoba 5: To jest zły pomysł, który doprowadzi do sporego zamieszania. W efekcie powstaną aż trzy budżety obywatelskie, co może dodatkowo skomplikować cały system.

- *Osoba 6: - jestem przeciw formie hybrydowej. Jak napisałam wyżej: 2021 warsztatowe wypracowywanie wszystkich projektów w Dzielnicach, które się zgłoszą i będą brały w pilotażu, 2022 praca nad formułą rozszerzenia. Dalsze lata wszystkie dzielnice powinny wprowadzić warsztatowe wypracowywanie wszystkich projektów w Dzielnicach oraz warsztatowe wypracowywanie projektów ogólnomiejskich*
- *Osoba 7: - bardzo zły pomysł. Nie widzę uzasadnienia.*
- *Osoba 8: - zły pomysł, jedna kwota.*
- *Osoba 9:*
- *Osoba 10: - to zły pomysł.*
- *Osoba 11: - jestem przeciwko podziałowi budżetu.*
- *Osoba 12:*
- *Osoba 13: sprawi, że będzie rywalizacja, nie dzielić*
- *Osoba 15: - zupełnie niezasadny pomysł z punktu widzenia organizacji procesu, komunikowania o procesie, odbiorze mieszkańców itp. czy zgodne z ustawą osg??!*

Jakie masz uwagi/komentarze w stosunku do zaproponowanej koncepcji zmian w budżecie obywatelskim?

- *Osoba 1:*
- *Osoba 2: Brakuje przełożenia koncepcji na projekt regulaminu (dobór grupy warsztatowej - reprezentatywność, brak etapu zgłaszania pomysłów, ewentualna preselekcja przez grupę warsztatową).*
- *Osoba 3: - zmiana jest zbyt radykalna i jest zbyt krótki czas oraz niesprzyjająca sytuacja dla wprowadzenia warsztatów obligatoryjnych. Ale uważam, że powinniśmy się zastanowić nad innymi problematycznymi pkt. w regulaminie i procesie BO.*
- *Osoba 4: zmiany zbyt rewolucyjne, ograniczają indywidualną aktywność wnioskodawcy w tym jego działania promocyjne na rzecz BO, niejasny sposób wyboru członków grupy warsztatowej, grupa warsztatowa ograniczona do 80 osób budzi zastrzeżenia, zakładanie limitu osób biorących udział w warsztatach jest niewskazane i może zniechęcać odrzucone osoby do BO, zbyt krótki czas konsultacji koncepcji w okresie pandemii. Jednoroczny tryb realizacji jest ograniczeniem i możliwe, że część wnioskodawców nawet nie składa projektów, wprowadzanie ścieżki warsztatowej jako jedynej możliwości złożenia wniosku, zwłaszcza w okresie pandemii może być kolejnym ograniczeniem. W koncepcji przedstawiono bardzo dobre sposoby zbierania pomysłów i świetnie byłoby je wykorzystać.*
- *Osoba 5: W moim przekonaniu zaprezentowana propozycja bardzo ogranicza wpływ krakowian na miejskie wydatki. Uczestnicy warsztatów otrzymają bardzo dużą władzę, a prezydent będzie miał olbrzymi wpływ na wybór członków grupy. Dlatego koncepcja jest dla mnie zaprzeczeniem budżetu obywatelskiego.*
- *Osoba 6: - jako współautorka koncepcji, uwagi i komentarze mogą wyrazić po zapoznaniu się z merytorycznymi uwagami do koncepcji*
- *Osoba 7: - zbyt radykalne zmiany. Okres pandemii jest fatalny, jeśli chodzi o warsztaty. Mankamenty warsztatów online właśnie teraz mamy. Trzeba ten pomysł przesunąć. Wyłącznie system hybrydowy. Z tym zaspokajaniem potrzeb lokalnych mam zawsze problem. Nie podobają mi się pomysły w BO pt. remont chodnika. To jest sprawa bieżącego utrzymania służb miejskich. W BO powinno być miejsce na kreatywność. Jeżeli Miasto ma problem z projektami ogólnomiejskimi (drogami, siłowymi, medialnymi) to niech wzmocni ich weryfikację. Poza tym większość drogowych projektów odpadnie przy trybie jednorocznym to oczywiste.*
- *Osoba 8: - zbyt radykalne zmiany w zbyt małym okresie czasu na przygotowanie, jednocześnie ogranicza działalność indywidualną mieszkańca jako jednostki.*
- *Osoba 9:*
- *Osoba 10: - zmiany nie są dobrze skonsultowane i wypracowane, nie odpowiadają na największe potrzeby BO.*
- *Osoba 11: - tak jak powiedziałam wyżej. Uważam, że ścieżka warsztatowa powinna być wymogiem dla kontrowersyjnych projektów., Mogą one być wyłaniane przez głos z Rady Dzielnicy. Uważam, że konieczne jest, aby Rada Dzielnicy na etapie tworzenia była*

informowana o pomysłach, gdyż to Rada Dzielnicy bardzo dobrze, zna swój teren i potrzeby a także zastrzeżenia do niektórych wniosków.

Taki kontrowersyjny wniosek powinien obowiązkowo być skierowany na ścieżkę warsztatową.

- Osoba 12:
- Osoba 13:
- Osoba 15: - jako współautorowi uwagi i komentarze będą możliwe do wyartykułowania po zapoznaniu się z merytorycznymi uwagami do koncepcji

W jaki sposób zachęcić nowych mieszkańców do składania wniosków?

- Osoba 1:
- Osoba 2: Odhermetyzowanie procesu np. poprzez wprowadzenie warsztatów ;) Podniesienie jakości projektów nawet kosztem ich liczby. Notabene mniejsza liczba projektów może pozytywnie wpłynąć na frekwencję podczas głosowania. Obecna „książka telefoniczna” z projektami nie zachęca do głosowania ;)
- Osoba 3: - poprzez większe promowanie i pokazywanie projektów już zrealizowanych, poprzez pokazanie przejrzystości procesu. BO to nie tylko zrealizowane projekty to również edukacja o tym jak funkcjonuje miasto.
- Osoba 4: wyraźne oznaczenia „w terenie” projektów zrealizowanych ze środków BO, stworzenie Banku Pomysłów i jego dedykowana promocja, stworzenie Akademii BO - warsztatów wspierających wnioskodawców i Akademii Ambasadorów
- Osoba 5:
- Osoba 6: - sprawić by wnioskodawcy i wnioskodawczynie 1) czuli, że mają szansę by ich projekt wygrał i został zrealizowany 2) uważali, że wszyscy wnioskodawcy i wnioskodawczynie mają takie same szanse 3) mieli świadomość i pewność, że projekty są realizowane (oznaczenia na miejscu, mapa zrealizowanych projektów, komunikatu prasowego) 4) mieli zapewnione większe wsparcie ze strony urzędu w zdobywaniu niezbędnych informacji, przepisów prawnych, własności, cen itd.
- Osoba 7: - przede wszystkim promocja medialna tego co do tej pory zrobiono. Bardzo tego brakuje. Kampania informacyjna dotycząca sprawczości powinna być w szkołach i uczelniach z naciskiem na młodzież licealną i studentów.
- Osoba 8:
- Osoba 9:
- Osoba 10: - obowiązek regulaminowy informowania, że data inwestycja/projekt jest zrealizowany w ramach BO, wzmocnienie przekazu, że BO po tych kilku edycjach mocno nas otoczył. Zmiana strategii komunikacyjnej, analiza modeli rozliczeń z portalami i zdecydowane postawienie na reklamę targetowaną w social mediach. Zaangażowanie środowisk z dedykowanym komunikatem.
- Osoba 11: - w tym celu powinno być zdecydowanie więcej informacji: jak złożyć wniosek, czego może on dotyczyć, co możemy dzięki temu osiągnąć, na co możemy mieć wpływ składając wnioski ze swoim projektem
- Osoba 12:
- Osoba 13:
- Osoba 15: - poczucie sprawczości, nasza wspólna potrzeba, wspólnie wyartykułowana, wspólnie przedyskutowana, mapowanie faktycznych potrzeb lokalnej społeczności, partycypacyjne priorytetyzowanie potrzeb. = warsztaty deliberacyjne for all

W jaki sposób pomóc wnioskodawcom w pisaniu wniosków?

- Osoba 1:
- Osoba 2:
- Osoba 3: - Akademia BO (opis pomysłu poniżej)
- Osoba 4: warsztaty z urzędnikami przy udziale chętnych wnioskodawców, których projekty wygrały w głosowaniu BO
- Osoba 5: Wprowadzić możliwość uzyskania porady przez telefon. W poszczególnych miejskich jednostkach i komórkach UMK powinny zostać wyznaczone osoby, które służyłyby wsparciem dla wnioskodawców. Kontakt powinien się odbywać za pośrednictwem infolinii

budżetu obywatelskiego, aby osoby przygotowujące projekt zostały skierowane we właściwe miejsce.

- *Osoba 6: - dyżury, preweryfikacja, warsztaty z urzędnikami,*
- *Osoba 7: - Akademia BO to dobry pomysł do rozegrania PR-oweo. Warsztaty dla chętnych przy udziale osób, które zrealizowały swoje projekty.*
- *Osoba 8:*
- *Osoba 9:*
- *Osoba 10: - akademia BO, warsztaty tematyczne,*
- *Osoba 11: - możliwość konsultacji z odpowiednimi urzędnikami.*
- *Osoba 12:*
- *Osoba 13:*
- *Osoba 15: - Bank Pomysłów BO, Ogólnomiejska Burza Pomysłów, szkolny BO, akademia BO, Ambasadorzy Partycypacji Lokalnej, wspólne/warsztatowe wypracowywanie projektów z udziałem ekspertów na jak najwcześniejszym etapie*

Jak ułatwić wnioskodawcom pisanie wniosków?

- *Osoba 1:*
- *Osoba 2:*
- *Osoba 3: - Akademia BO (opis pomysłu poniżej)*
- *Osoba 4: jw.*
- *Osoba 5: - Wprowadzić możliwość uzyskania porady przez telefon. W poszczególnych miejskich jednostkach i komórkach UMK powinny zostać wyznaczone osoby, które służyłyby wsparciem dla wnioskodawców. Kontakt powinien się odbywać za pośrednictwem infolinii budżetu obywatelskiego, aby osoby przygotowujące projekt zostały skierowane we właściwe miejsce.*
- *Osoba 6: - zapewnić szersze wsparcie urzędu, więcej działań typu "maratonu pisanie uwag do Studium", usprawnić sieciowanie wnioskodawców i wnioskodawczyń, Bank Pomysłów BO, możliwość komentowania pomysłów i like'owania, wspólne warsztaty deliberacyjne*
- *Osoba 7: - Akademia BO. Wsparcie jednostek w formie dyżurów.*
- *Osoba 8:*
- *Osoba 9:*
- *Osoba 10: - uprościć procedurę*
- *Osoba 13: Osoba 11: - zdecydowanie większe wsparcie urzędu, informacja o tym. Powinna być informacja, gdzie można uzyskać takie wsparcie, od kogo w jakich godzinach.*
- *Osoba 12:*
- *Osoba 15: - jw.*

Jak ułatwić wnioskodawcom współpracę pomiędzy sobą, wzajemne nawiązywanie kontaktu (zwłaszcza tym wykluczonym cyfrowo)?

- *Osoba 1:*
- *Osoba 2:*
- *Osoba 3: - Akademia BO (opis pomysłu poniżej), Bank projektów*
- *Osoba 4: stworzyć platformę dedykowaną dla wnioskodawców, gdzie wszyscy chętni wnioskodawcy mogą się zarejestrować i wymieniać wiedzę, informacjami. Rozwijać pomysł z Ambasadorami BO, wspierać ich technicznie i wokół nich gromadzić chętnych wnioskodawców stacjonarnie i online. Aby pozyskać większą liczbę Ambasadorów zastanowić się nad stworzeniem systemu wsparcia. Stworzyć Akademię BO działającą stacjonarnie i online.*
- *Osoba 5:*
- *Osoba 6: - Bank Pomysłów BO, możliwość komentowania pomysłów i like'owania, wspólne warsztaty deliberacyjne, więcej działań typu "maratonu pisanie uwag do Studium", usprawnić sieciowanie wnioskodawców i wnioskodawczyń,*
- *Osoba 7:*
- *Osoba 8:*
- *Osoba 9:*
- *Osoba 10: - bank pomysłów, ankiety potrzeb wśród mieszkańców, ustalenie priorytetów*

- *Osoba 11:*
- *Osoba 12:*
- *Osoba 13:*
- *Osoba 15: - Bank Pomysłów BO, możliwość komentowania pomysłów i like'owania, wspólne warsztaty deliberacyjne (covid?), sieciowanie wnioskodawców*

Jak doprowadzić do dyskusji na temat potrzeb i pomysłów przed składaniem wniosków?

- *Osoba 1:*
- *Osoba 2:*
- *Osoba 3: - Akademia BO (opis pomysłu poniżej), Bank pomysłów*
- *Osoba 4: uruchomić Bank Pomysłów, stworzyć zabawną i ciekawą kampanię reklamową informującą o nim mieszkańców i potencjalnych wnioskodawców - zatrudnić do tego najlepszych profesjonalistów*
- *Osoba 6: - Bank Pomysłów BO, możliwość komentowania pomysłów i like'owania, wspólne warsztaty deliberacyjne, sieciowanie, prezentowanie pomysłów na projekty i tworzonych projektów, Osoba 5:*
- *Osoba 7: - Bank pomysłów to dobry pomysł. Spotkania w Radach Dzielnic czy Bibliotekach*
- *Osoba 8:*
- *Osoba 9:*
- *Osoba 10:*
- *Osoba 11: - moim zdaniem takie dyskusje się same rodzą w odpowiednich kręgach.*
- *Osoba 12:*
- *Osoba 13:*
- *Osoba 15:*

Jak zmniejszyć liczbę negatywnie zweryfikowanych wniosków?

- *Osoba 1:*
- *Osoba 2:*
- *Osoba 3: - lepsza komunikacja z Urzędem, bardziej elastyczne podejście urzędników do weryfikowanych projektów, szukanie wyjścia, OBOWIĄZKOWA komunikacja z wnioskodawcą, Akademia BO - opis pomysłu poniżej.*
- *Osoba 4: Akademia BO czyli większe wsparcie urzędników na etapie tworzenia wniosku, stworzenie przez każdą jednostkę weryfikującą informatora wyjaśniającego dokładnie i szczegółowo najczęstsze powody odrzucenia wniosku, wprowadzić w regulaminie punkt dot. konieczności kontaktu telefonicznego ze strony konkretnego wydziału z wnioskodawcą w przypadku odrzucenia wniosku ale jeszcze przed oficjalnym terminem ogłoszeniem tego, że wniosek jest odrzucony i przekazanie wtedy wnioskodawcy pełnej listy przyczyn z jakich wniosek został odrzucony tak aby raz na zawsze wyeliminować problem zaskakiwania wnioskodawcy nowymi przyczynami odrzucenia podczas rozpatrywania protestów.*
- *Osoba 5: Zasady weryfikacji projektów muszą być bardziej klarowne. Trzeba zmniejszyć uznaniowość w podejmowaniu decyzji o dopuszczeniu projektu.*
- *Osoba 6: - preweryfikacja, większe wsparcie urzędu i odpowiadanie na pytania mieszkank i mieszkańców,*
- *Osoba 7: - wsparcie na etapie przygotowywania wniosków, lepsza weryfikacja ze strony jednostek miejskich z zachowaniem transparentności /kontaktu/ z wnioskodawcami.*
- *Osoba 8:*
- *Osoba 9:*
- *Osoba 10: - wypracować model współpracy z jednostkami miejskimi, zmiana podejścia do wnioskodawcy, kontakt i próby ulepszenia/poprawy projektów,*
- *Osoba 11: - możliwość weryfikacji projektu na etapie tworzenia przez odpowiednich urzędników.*
- *Osoba 12:*
- *Osoba 13:*
- *Osoba 15:*

Jak sprawić by wnioski były grupowe, nie indywidualistyczne?

- Osoba 1:
- Osoba 2:
- Osoba 3: - prężnie działający Bank pomysłów, Akademia BO
- Osoba 4: *nie za bardzo rozumiem, dlaczego wnioski składane indywidualnie są oceniane tak źle. Czy mamy jakąś analizę jak bardzo mieszkańcy są z nich niezadowoleni? Jeśli mamy jakieś dane na ten temat, bardzo proszę o udostępnienie. Jeśli są one oceniane przez mieszkańców rzeczywiście źle to może należy rozważyć zgłaszanie uwag do projektów przez mieszkańców np. jeśli uwagi w dużej liczbie by się powtarzały można rozważyć wzięcie ich pod uwagę przy weryfikacji przez jednostki, przy czym wnioskodawca powinien na bieżąco mieć do uwag dostęp, aby ew. zmodyfikować projekt lub go wycofać. Takie rozwiązanie można wprowadzić jedynie pilotażowo. Obowiązkowy udział w warsztatach może zniechęcić wielu wnioskodawców, bo zaproponowany w koncepcji wydaje się być bardzo obciążający czasowo. Jeśli forma warsztatowa okazałaby się lepsza to warto przekonywać do niej wnioskodawców ale udział powinien być dobrowolny.*
- Osoba 5:
- Osoba 6: - obowiązkowy udział w warsztatach, na których tworzone są projekty, wprowadzenie możliwości poznania i komentowania oraz zgłaszania uwag do projektów i pomysłów przed poddaniem ich głosowaniu, prezentowanie pomysłów i projektów na bieżąco.
- Osoba 7: - *nie wiem co jest złego we wnioskach indywidualnych, jeżeli służą społeczności. Problem jest sztuczny.*
- Osoba 8:
- Osoba 9:
- Osoba 10: - *mocniej wspomóc procesy grupowe, ich tworzenie, promowanie i przeprowadzanie*
- Osoba 11: - *nie rozumiem, dlaczego mielibyśmy do tego dążyć. Pewne wnioski będą bardziej wartościowe, jeżeli będą indywidualne inne muszą być konsultowane.*
- Osoba 12:
- Osoba 13:
- Osoba 15:

Jak rozwiązać problem nadmiernego obciążenia urzędników w czasie procesu weryfikacji, które w tym momencie umożliwia rozbudowywanie kontaktu z wnioskodawcą?

- Osoba 1:
- Osoba 2:
- Osoba 3: - Akademia BO (opis pomysłu poniżej)
- Osoba 4: *stworzenie przez urzędników informatora i przetransponowanie go przez np. aktorów na webinar czy filmik wyjaśniający dokładnie i szczegółowo najczęstsze powody odrzucenia wniosku oraz sposoby poprawienia go. Powinien być ciekawy i zabawny a przy okazji promujący BO :) przy czym każda jednostka weryfikująca powinna stworzyć własny informator adekwatny do najczęstszych powodów odrzucenia w jej wypadku*
- Osoba 5:
- Osoba 6: - *dążyć do łączenia podobnych pomysłów i projektów na jak najwcześniejszym etapie, wstępna selekcja projektów przed ich złożeniem.*
- Osoba 7: - *niestety oznacza to więcej osób i etatów do obsługi tych wniosków. Z naciskiem na obsługę reklamy i promocji BO w mediach i mediach społecznościowych.*
- Osoba 8:
- Osoba 9:
- Osoba 10: - *poszerzenie bazy QA, szersze i czytelne przygotowanie najważniejszych zagadnień dla danego działu, które były powodem odrzuceń wniosków*
- Osoba 11:
- Osoba 12:
- Osoba 13:

- **Osoba 15:** - warsztaty i wspólne dochodzenie od potrzeby-pomysłu do projektu ze wsparciem merytorycznych jednostek od możliwie wczesnego etapu.

Inne uwagi

- Akademia BO dla najmłodszych
- Akademia BO dla Seniorów
- **Osoba 6:** Uważam, że w celu realizacji "autorskich projektów", opracowanych od początku do końca przez 1 osobę lub zamkniętą grupę osób, powinny być propagowane i rozwijane inne formy np. inicjatywa lokalna, programy grantowe również dla grup nieformalnych.

INDYWIDUALNE REKOMENDACJE CZŁONKÓW RBO

Członkowie Rady Budżetu Obywatelskiego zgłaszali również swoje indywidualne pomysły odnośnie regulaminu BO oraz koncepcji wypracowywania projektów ogólnomiejskich. Opinie członków Rady Budżetu Obywatelskiego były zapisywane lub wypowiedzane na bieżąco podczas posiedzenia RBO oraz dopisywane i korygowane przez członków, w dokumencie dostępnym online, przez kilka dni po nim. Poniższe tabele zawierają te indywidualne rekomendacje. Zachowano pisownię oryginalną.

Dzielnica I

rekomendacja 1)

W §8 projektu zmiany uchwały NR XXXV/903/20 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa

Dodaje się ustęp 8 o treści:

Powyższe zapisy regulaminu nie dotyczą Dzielnicy lub Dzielnic, które zgłoszą się do pilotażowego programu budżetu obywatelskiego.

rekomendacja 2)

Rekomenduje się, aby propozycja przedstawiona w "Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich" była realizowana w formie pilotażu w dzielnicach lub dzielnicach, które się zgłoszą, z założeniem:

- *w dzielnicach lub dzielnicach, które się zgłoszą Budżet Obywatelski będzie realizowany jedynie w formie wypracowanej we współpracy z tymi dzielnicami na podstawie "Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich"*
- *jako czynnik zachęcający proponuje się zwiększenie puli środków tak aby suma była większa niż ta wynikająca z algorytmu przydziału środków na zadania dzielnicowe*
- *zapewnienie pełnego wsparcia UMK*

wnioskodawczyni

Proponuję:

- *całkowicie zrezygnować z wprowadzania zmian w edycji BO w 2021 roku*
- *przedłużyć wszystkie formy konsultacji społecznych dotyczące nowej koncepcji i nowego regulaminu BO do 30.09. 2021 r. a w przypadku przedłużania się pandemii do końca 2021 r.*

Jeśli z konsultacji wyniknie, że głębokie zmiany w BO są konieczne to proponuję:

- **zastąpić** proponowaną w koncepcji **wyłącznie warsztatową wersję** składania wniosków, pilotażowym **wariantem hybrydowym**, **uwzględniającym wyodrębnienie** z całego budżetu ogólnomiejskiego, **części dedykowanej** proponowanemu **wariantowi warsztatowemu** w stosunku 80 do 20 procent, **gdzie 80 procent stanowi dotychczasowa forma swobodnego składania wniosków przez wnioskodawców.**

- po przeprowadzeniu pilotażu należy koniecznie przeprowadzić dogłębną ocenę efektów wprowadzonych zmian, uzyskując opinię wszystkich stron, **włącznie z wnioskodawcami biorącymi udział w tej pilotażowej edycji i dopiero wtedy podjąć decyzję o ew. włączeniu pilotażu jako stałego elementu BO**

- zdecydowanie nie rezygnować ze swobodnego składania wniosków, bo wg mnie w tym tkwi najgłębszy sens BO

Jeżeli wyodrębnienie środków z budżetu ogólnomiejskiego na pilotaż, z przyczyn formalnych będzie niemożliwe:

- zrezygnować z proponowanej wersji warsztatowej w BO ogólnomiejskim a w zamian wprowadzić warsztaty weryfikujące i wypracowujące propozycje do BANKU POTRZEB, czyli miejsca, z którego potencjalni wnioskodawcy będą mogli czerpać pomysły na nowe wnioski w następnych edycjach. W koncepcji przedstawiono bardzo dobre sposoby zbierania pomysłów i świetnie byłoby te pomysły wykorzystać.

- można także zorganizować warsztaty wyłaniające propozycje w jaki sposób promować BO i jak aktywizować dzielnice z mniejszą frekwencją.

- uruchomić Akademię Wnioskodawców, gdzie chętni mieszkańcy będą mogli się nauczyć jak prawidłowo złożyć wniosek tak aby nie zawierał uchybień formalnych oraz gdzie będą mogli spotkać się z urzędnikami zajmującymi się poszczególnymi sektorami działań miasta w ramach, których wnioskodawcy składają wnioski do BO np. z pracownikami Zarządu Zieleni, ale też np. Miejskiego Konserwatora Zabytków, Miejskiego Inżyniera Ruchu itp. i gdzie zapoznają się z Bankiem Potrzeb.

- uruchomić Akademię Ambasadorów, gdzie chętni mieszkańcy będą mogli się dowiedzieć czego oczekują się od Ambasadora, jak pracować z mieszkańcami i jakich narzędzi używać, jak promować BO i gdzie przekazywać informacje zwrotne od mieszkańców i wnioskodawców na temat problemów dot. BO.

- koniecznie uruchomić system łatwego kontaktu z Ambasadorem i upublicznić go na stronie BO, zwerbować Ambasadorów, którzy będą zwłaszcza obecni w dzielnicach z małą ilością wniosków i niską frekwencją

- wprowadzić w regulaminie punkt dot. konieczności kontaktu telefonicznego ze strony konkretnego wydziału z wnioskodawcą w przypadku odrzucenia wniosku, ale jeszcze przed oficjalnym terminem ogłoszeniem tego, że wniosek jest odrzucany i przekazanie wtedy wnioskodawcy **pełnej** listy przyczyn z jakich wniosek został odrzucony tak aby raz na zawsze wyeliminować problem zaskakiwania wnioskodawcy nowymi przyczynami odrzucenia podczas rozpatrywania protestów.

- przychylam się do głosu, że zakładanie limitu osób biorących udział w warsztatach jest niewskazane

- w sprawie algorytmów przychylam się do głosów, aby go nie zmieniać do 10 edycji i wtedy wyciągnąć wnioski

- w sprawie jednoroczności, jeśli zostanie utrzymana, należy chyba rozważyć nabór wniosków do BO w styczniu danego roku a głosowanie najpóźniej w marcu

wnioskodawca

Proponuję, aby zrezygnować z obowiązkowego uczestniczenia w warsztatach, ale aby całkowicie z formuły nie zrezygnować. Ze względu na sytuację epidemiologiczną, ale nie tylko proponuję zorganizować cykl warsztatów tematycznych on-line pod hasłem **AKADEMIA BO** dla wnioskodawców i nie tylko, w których będą uczestniczyć przedstawiciele dzielnic, ambasadorzy BO, aktywiści członkowie RBO oraz przedstawiciele jednostek miejskich - w zależności od tematyki. Warsztaty te nie muszą się odbywać tylko na etapie składania zadań, ale również przed kolejnymi etapami. Np.:

- Czy mój pomysł ma szansę na realizację?
- Jak złożyć projekt?
- Jak wycenić mój projekt?
- Jak kontaktować się z Jednostką Miejską?
- Jak przygotować się do etapu rozpatrywania projektów?
- Jak i gdzie mogę promować swój projekt?
- Mój projekt zostanie zrealizowany - co teraz?

Tematy warsztatów mogą odpowiadać na najczęściej pojawiające się pytania dotyczące procesu BO, a dzięki temu, że będzie to kontakt z "żywym" człowiekiem/grupą ludzi łatwiej będzie zadać pytanie niż tylko czytać prezentacje na stronie BO.

wnioskodawca

Algorytm podziału środków - proponuję, aby ustalony algorytm został wpisany na stałe do regulaminu. Tak aby uniknąć dyskusji na ten temat co rok, ale też, aby wszyscy mieli świadomość co wpływa na podział środków w kolejnej edycji... Jeżeli w edycji 2021 będziemy brać pod uwagę frekwencję z 2020 to takie info powinno być znane wcześniej przed głosowaniem 2020, a nie zostać ustalone po głosowaniu - transparentność procesu:)

wnioskodawca

Rozpatrywanie protestów - głosowanie bezwzględną ilością głosów powoduje, że głos wstrzymujący się jest głosem przeciw, a to nie oddaje obrazu sytuacji w przypadku niektórych projektów np. ZA 5, Przeciw 5 Wstrzymujący się 3 vs ZA 5 Przeciw 8 (5+3)

Dzielnica X

-przedłużenie konsultacji w sprawie nowej koncepcji w celu dokładnego przeanalizowania i poznania opinii szerszego grona mieszkańców nie tylko nielicznej grupy aktywistów oraz członków RBO.

-w roku 2021 pozostawienie dotychczasowej formy składania projektów indywidualnych oraz prowadzenie jednocześnie warsztatów konsultacyjnych dla projektodawców z udziałem jednostek weryfikujących projekty.

-przyjęcie przez RBO rekomendacji dla Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie algorytmu podziału środków oraz zapisanie ww. algorytmu w regulaminie BO.

-przyjęcie rekomendacji o wydzieleniu części środków na budżet obywatelski edukacyjny (szkoły i przedszkola samorządowe),

RMK

W sprawie koncepcji w przypadku jej przyjęcia proponuje wprowadzenie do regulaminu:

- uszczegółowienia trybu naboru mieszkańców do grupy warsztatowej uwzględniając reprezentatywność grupy dla mieszkańców Krakowa.

- uwzględnienie w regulaminie etapu zbierania pomysłów pod projekty ogólnomiejskie, które są podstawą pod formułowanie gotowych projektów podczas warsztatów deliberacyjnych.

W sprawie algorytmu przede wszystkim niezależnie decyzji co do jego kształtu proponuje rekomendację, aby go nie zmieniać co najmniej przez najbliższe trzy lata.

W związku z propozycjami co do zmniejszenia kwoty na budżet ogólnomiejski i przeniesienia ich na bo dzielnicowe oraz sytuacji w bieżącej edycji w dzielnicy 11 proponuje rozważenie podziału nadwyżki oraz niewykorzystanych środków w dzielnicach („ogryzków”) na projekty w innych dzielnicach np. według klucza: - Pierwszy projekt pod kreską z dzielnicy o najwyższej frekwencji (liczonej z uwzględnieniem liczby mieszkańców) dalej pierwszy projekt w dzielnicy z drugim miejscem pod względem frekwencji, itd.

NGO

Mój podstawowy wniosek to odroczenie “rewolucyjnych” zmian o rok. W dobie pandemii taka zmiana jest niepotrzebna (system funkcjonuje dobrze wbrew sugestiom z ewaluacji) a prowadzenie warsztatów online bardzo utrudnione.

Ponadto uważam:

1. *Burza mózgów i dyskusja o potrzebach ogólnomiejskich jest potrzebna*
2. *Zgłaszanie projektów powinno być dwutorowe (hybrydowe) - przez warsztaty (dla nowicjuszy i cierpliwych) i bezpośrednia*
3. *Zakładanie limitu osób w warsztatach jest niewskazane. Sugeruje jakieś ograniczenia.*
4. *Dobrym pomysłem wymagającym wzmocnienia jest BANK POMYSŁÓW*
5. *Cały czas jest wg. mnie za słaba promocja BO co się przekłada na frekwencję. To wymaga analizy i wzmocnienia.*

W sprawie algorytmu - proponuję jak kolega wyżej - nie zmieniać go do 10 edycji

Dzielnica I

W § 20. 3. propozycji zmiany uchwały NR XXXV/903/20 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa.

Zmienia się słowa: "Kolejność projektów na liście jest ułożona według kolejności wpływu projektów"

na słowa: "Kolejność projektów na liście ustalana jest w drodze losowania."

Dzielnica XVI

Proponuję, aby Dzielnice były informowane o składanych projektach na etapie tworzenia, przed weryfikacją. Rada Dzielnic bardzo dobrze zna swój teren, plany i potrzeby a przede wszystkim zastrzeżenia do niektórych wniosków. Taki kontrowersyjny wniosek mógłby być obowiązkowo kierowany na ścieżkę warsztatową. Możliwy byłby wtedy udział mieszkańców, których dany projekt dotknie bezpośrednio dotknie.

NGO

- ✓ przynajmniej częściowy powrót do formuły ambasadorów BO, którzy byli rozpoznawalni, przedstawiali się i było wiadomo o co chodzi. Stworzenie programu szkoleń, gratyfikacji i stałych relacji ze wspomnianymi. Program powinien trwać więcej niż rok i w czasie jego trwania UMK mógłby bardziej wykazać się zainteresowaniem działaniami ABO.
- ✓ Obowiązek regulaminowy zamieszczania czytelnej informacji na projektach/przy o finansowaniu/współfinansowaniu ze środków BO. W przypadku projektów miękkich plansze na relacjach foto/video etc.
- ✓ Całoroczna kampania komunikacyjna prezentująca realizację BO.
- ✓ Zwrot w kierunku młodzieży (wedle strategii miasta osoba do 26 roku życia). Począwszy od Ambasadorów jak i możliwości głosowania w ich najbliższym otoczeniu.
- ✓ Nagrywanie wideo wszystkich posiedzeń RBO. Nagrywanie odwołań, zmiana ich klimatu i podejścia jednostek opiniujących - mniej wojenek i klimatu sali sądowej. Konstruktynne podejście, wyszukiwanie rozwiązań we wcześniejszych fazach a nie ścinanie projektów.
- ✓ Zwiększenie puli środków na projekty ogólnomiejskie z 20% na 30-40%.
- ✓ Okrągły stół BO do reformy programowej i komunikacyjnej.
- ✓ Efektywniejsze wyłapywanie liderów lokalnych, którzy pojawiają się w BO.
- ✓ Konstruktynne podejście do wnioskodawców-dzielnicy i "łatania budżetów dzielnicowych BO"
- ✓ Uproszczenie procesu głosowania, ilości danych do podania i interfejsu logowania - > UX strony
- ✓ Możliwość głosowania na projekty dzielnicowe z innej dzielnicy niż zamieszkiwana
- ✓ Lepsza kategoryzacja projektów i ich sposób prezentowania na www

Dyżur telefoniczny

Notatka z rozmowy telefonicznej w dniu 19.11.2020. Dyżur pełnił pracownik Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Treść notatki została uzgodniona ze zgłaszającym uwagi.

Zgłoszono dwie poniższe uwagi do regulaminu BO:

1. Dzielnica obligatoryjnie opiniuje zgłoszone projekty Dzielnicowe, które zostały poddane weryfikacji merytorycznej – prawnej przez jednostki.
2. W przypadku gdy jednostka negatywnie będzie opiniowała dany projekt obligatoryjnie winna się skontaktować z wnioskodawcą i go o tym poinformować, celem podania przyczyny.

Inne źródła

UCHWAŁA RBO

Na posiedzeniu dnia 10.11.2020r. Rada Budżetu Obywatelskiego w głosowaniu przyjęła **rekomendacje o treści:**

RBO rekomenduje podjęcie decyzji co do wprowadzenia zmian w sposobie wypracowywania projektów z Budżecie Obywatelskim po przeprowadzeniu szerokich konsultacji społecznych i wprowadzenie tych zmian ewentualnie w 2022r, na podstawie wyników konsultacji zostaną podjęte kolejne rekomendacje.

Za przyjęciem treści głosowało **7 osób uprawnionych do głosowania.**

UCHWAŁY KIERUNKOWE RAD DZIELNIC

- ✓ Dzielnica VII – XXIV/260/2020 – załącznik nr 2.
- ✓ Dzielnica I – XXVI/332/2020 – załącznik nr 3.
- ✓ Dzielnica XVIII – XXVII/259/2020 – załącznik nr 4.

ZAŁĄCZNIK NR 1. ZESTAWIENIE UWAG DOTYCZĄCYCH REGULAMINU WRAZ ZE SPOSOBEM ICH ROZPATRZENIA

Status uwag do regulaminu

Uwaga	Status	Uzasadnienie statusu
1. Umożliwienie składania projektów dwuletnich Propozycja zmiany w regulaminie: Rozdział 1. § 2. 1. Realizacja projektów w ramach budżetu obywatelskiego odbywa się w cyklu jednorocznym na zasadach określonych ustawą o finansach publicznych; 2. W uzasadnionych wypadkach projektów o charakterze wydatków majątkowych, możliwe jest wydłużenie realizacji zadania w ramach budżetu obywatelskiego, o której mowa w pkt. 1, do dwóch lat, na zasadach określonych ustawą o finansach publicznych;	Nie uwzględniono	Ustawodawca nie przewidział takiej możliwości.
2. Podział środków na budżet dzielnicowy i ogólnomiejski 75%-25%. Propozycja zmiany w regulaminie: Rozdział 2. §6. 1. Projekty finansowane z budżetu obywatelskiego mogą mieć charakter dzielnicowy lub ogólnomiejski. Podział środków dokonuje się w proporcji 75% na zadania o charakterze dzielnicowym i 25% na zadania o charakterze ogólnomiejskim.	Nie uwzględniono	Sprawa była już rozpatrywana na posiedzeniu RBO, która podjęła rekomendację podziału 80%-20%.
3. Podział środków w dzielnicach: 50% wg statutów dzielnic i 50% bonus za frekwencję liczoną procentowo do liczby mieszkańców danej dzielnicy. Propozycja zmiany w regulaminie: Rozdział 2. § 6. 4. Podział środków dzielnicowych na poszczególne jednostki pomocnicze, z uwzględnieniem § 6. pkt. 1. odbywa się wg zasady 50% środków wynikających ze statutów dzielnic, a 50% środków określonych na podstawie frekwencji osiągniętej na terenie poszczególnych dzielnic w poprzedniej edycji BO.	Nie uwzględniono	Sprawa była już rozpatrywana na posiedzeniu RBO, która podjęła rekomendację podziału środków w dzielnicach opartego na 30% podziału wg frekwencji oraz 70% podział wg statutu dzielnic.
5. Umożliwienie wnioskodawcom zbieranie podpisów na listach poparcia papierowo i poprzez platformę do głosowania (tak, by mieszkaniacy po zalogowaniu się do systemu mógł złożyć swój podpis popierając dany projekt). Propozycja zmiany w regulaminie:	Nie uwzględniono	Ustawodawca nie przewidział takiej możliwości.

Rozdział 3. § 8 5. Do zgłoszenia projektu o charakterze dzielnicowym Wnioskodawca dołącza w terminie 7 dni od dnia złożenia projektu listę poparcia dla projektu, podpisaną przez co najmniej 15 mieszkańców Dzielnicy w formie papierowej lub w formie elektronicznej za pomocą platformy do głosowania. 6. Do zgłoszenia projektu o charakterze ogólnomiejskim Wnioskodawca dołącza w terminie 7 dni od dnia złożenia projektu listę poparcia dla projektu, podpisaną przez co najmniej 15 mieszkańców Miasta w formie papierowej lub w formie elektronicznej za pomocą platformy do głosowania.		
6. Uniemożliwienie wskazania w projekcie BO wykonawcy. Propozycja zmiany w regulaminie: Rozdział 4 §17 10) które określają konkretny podmiot realizujący zadanie lub wskazujący dostawcę usług, chyba że jest to Miasto bądź jego jednostka lub spółka.	Uwzględniono częściowo	Zgłoszona rekomendacja zostanie uwzględniona w treści regulaminu, ale nie w § 17, gdyż stanowiłoby to przesłankę do negatywnej weryfikacji projektu w całości.
7. Pełna jawność i transparentność rozpatrywania protestów oraz podejmowanie rekomendacji zwykłą większością głosów. Propozycje zmian w regulaminie: Rozdział 4 § 19. 1. Spotkanie, o którym mowa w ust. 3 jest otwarte dla publiczności – spotkanie jest w pełni jawne i otwarte dla publiczności, jego przebieg jest utrwalony za pomocą urządzeń rejestrujących, a nagranie niezwłocznie umieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej. § 19. 1. W przypadku odrzucenia projektu w wyniku weryfikacji Wnioskodawcy przysługuje prawo do złożenia odwołania. 2. Odwołanie wraz z uzasadnieniem składa się do Prezydenta, w nieprzekraczalnym terminie 10 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 17. 3. Prezydent niezwłocznie przekazuje odwołanie Radzie Budżetu Obywatelskiego. 4. Odwołanie jest rozpatrywane na posiedzeniu Rady Budżetu Obywatelskiego. 5. Rada Budżetu Obywatelskiego rozpatruje odwołania w terminie określonym harmonogramem Budżetu Obywatelskiego z udziałem Wnioskodawcy (dopuszcza się możliwość spotkania online) lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej oraz właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych. Nieobecność Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej nie wstrzymuje rozpatrywania protestu.	Uwzględniono częściowo	ad. 1) przepis istnieje ad. 2) uwzględniono ad. 3) uwzględniono w zmodyfikowanej formie: Prezydent niezwłocznie przekazuje treść odwołania Radzie Budżetu Obywatelskiego. Ad. 4) uwzględniono z dodatkiem: Odwołanie jest rozpatrywane na posiedzeniu Rady Budżetu Obywatelskiego, które zwoływane jest niezwłocznie na wniosek Prezydenta Miasta Krakowa. Ad. 5) uwzględniono ze zmianą: Rada Budżetu Obywatelskiego rozpatruje odwołania w terminie określonym harmonogramem Budżetu Obywatelskiego z udziałem Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej oraz właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych (dopuszcza się możliwość spotkania online). Nieobecność Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej nie wstrzymuje rozpatrywania protestu. Ad. 7) nie uwzględniono -

7. W posiedzeniu, o którym mowa w ust. 5. Mają prawo zabierać głos w szczególności: radni Miasta Krakowa, przedstawiciele właściwej miejscowo Dzielnicy, przewodniczący Komisji Dialogu Obywatelskiego. 8. Podczas posiedzenia, o którym mowa w ust. 5 przedstawiciele właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych nie mogą się powoływać się na okoliczności, które nie zostały wskazane w uzasadnieniu do decyzji o odurzeniu projektu. 9. Rada Budżetu Obywatelskiego podejmuje zwykłą większością głosów decyzję o uznaniu odwołania za zasadne lub o podtrzymaniu decyzji odrzucającej projektu. Rozstrzygnięcie jest ostateczne. 10. W przypadku uznania odwołania za zasadne złożony projekt proceduje się dalej z zachowaniem przepisów wskazanych w tym zakresie. 11. Posiedzenie, o którym mowa w ust. 5 jest otwarte dla publiczności. Przebieg obrad jest utrwalony za pomocą urządzeń rejestrujących, a nagranie niezwłocznie umieszcza się Biuletynie Informacji Publicznej.		spotkanie jest w pełni jawne i otwarte Ad. 8) nie uwzględniono. Celem spotkania jest przedstawienie wszystkich okoliczności i uwarunkowań formalno-prawnych mogących mieć wpływ na realizację projektu. Ad. 9) uwzględniono częściowo w zakresie większości jaką podejmowana jest rekomendacja o uznaniu odwołania. Nie uwzględniono w zakresie ostateczności decyzji - organem odpowiedzialnym za funkcjonowanie Gminy jest Prezydent Miasta Krakowa, a Rada Budżetu Obywatelskiego jest w stosunku do niego ciałem opiniotwórczo-doradczym. Ad. 10) przepis istnieje Ad. 11) Nie uwzględniono. Nagranie dokonywane jest wyłącznie w celu sporządzenia protokołu.
8. Obowiązek kontraktu UMK z wnioskodawcą na etapie weryfikacji projektu. Propozycja zmiany w regulaminie: §16. 1. W razie stwierdzenia podczas weryfikacji, że złożony projekt nie zawiera istotnych informacji potrzebnych do analizy, jest niezgodny z limitami finansowymi, o których mowa w § 13 ust. 2 – 3 lub zaistniały inne przesłanki wykluczające dopuszczenie projektu do głosowania, Wnioskodawca zostanie niezwłocznie poinformowany telefonicznie i pocztą elektroniczną o konieczności dokonania uzupełnień lub modyfikacji zakresu rzeczowego projektu.	Uwzględniono częściowo	W kwestii komunikacji z Wnioskodawcą taki zapis istnieje na poziomie Regulaminu. Zostanie doprecyzowane na poziomie zarządzenia wykonawczego. Proponowane zmiany powodowałyby materializację ryzyka związanego z istotnym modyfikowaniem zakresu rzeczowego projektu.
9. Umożliwienie głosowania w jednej wybranej przez mieszkańca dzielnicy – niekoniecznie będącej dzielnicą wynikającą z adresu zamieszkania. Propozycja zmiany w regulaminie: § 22. 1. Osoba głosująca poprzez kartę do głosowania podaje następujące dane: 1) imię i nazwisko; 2) adres zamieszkania; 3) numer ewidencyjny PESEL, a dla osób nieposiadających tego numeru – kod identyfikujący nadany przez Urząd Miasta Krakowa; 4) numer i nazwę dzielnicy, w której osoba głosująca chce wybierać projekty. 2. Osoba głosująca za pośrednictwem	Nie uwzględniono	Budżet obywatelski jest narzędziem partycypacyjnym, który co do zasady odpowiada na potrzeby lokalnych społeczności.

dedykowanej platformy internetowej musi zarejestrować konto w platformie podając następujące dane: 1) imię i nazwisko; 2) numer ewidencyjny PESEL, a dla osób nieposiadających tego numeru – data urodzenia i płeć; 3) adres zamieszkania; 4) numer telefonu komórkowego; 5) numer i nazwę dzielnicy, w której osoba głosująca chce wybierać projekty.		
10. Obowiązkowe oznakowanie inwestycji zrealizowanej w ramach budżetu obywatelskiego w momencie jej oddania do użytku i informowanie o niej w trakcie jej realizacji. Propozycja zmiany w regulaminie: Rozdział 8 § 30 2. Realizator jest zobowiązany do oznakowania projektów realizowanych bądź zrealizowanych w ramach budżetu obywatelskiego zgodnie z Systemem Identyfikacji Wizualnej Miasta Krakowa najpóźniej w dniu oddania inwestycji do użytkowania. Wielkość i umiejscowienie oznakowania powinno być skonsultowane z wnioskodawcą. Tablica informacyjna powinna zawierać widoczną informację o tym, ilu mieszkańców Krakowa oddało głos na dany projekt.	Nie uwzględniono	Proponowana zmiana już funkcjonuje. W odniesieniu do propozycji wskazywania liczby osób głosujących - z punktu widzenia waloru edukacyjnego BO istotnym jest wskazanie kosztów funkcjonowania miasta poprzez informowanie o kosztach projektów.
1. Treść uwagi odnośnie projektu Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa Po raz pierwszy zaangażowałam się i głosowałam na projekty Budżetu Obywatelskiego i po zapoznaniu się z wynikami stwierdzam, że jestem zawiedziona: a) 10 projektów, które będą mogły być zrealizowane w ramach ogólnomiejskich to stanowczo za mała liczba w skali ilości wniosków ; b) Uwzględnienie kilku bardzo dużych i drogich projektów, które praktycznie pochłonęły prawie cały budżet oraz ich charakter, uważam za nieporozumienie ; c) Niestety, Polska w dalszym ciągu jest krajem, w którym remont chodnika na pewno wygra z projektem kulturalnym. Zachęcam więc do zmiany regulaminu, aby i projekty artystyczne mogły dojść do głosu ; d) Brak informacji, że przy logowaniu nie można stosować polskich znaków jest dużym niedociągnięciem ; e) W przypadku zmiany adresu mailowego - konieczność dokonania zamiany w urzędzie, szczególnie w okresie pandemii, jest dużym utrudnieniem ; f) Czy nie można zastąpić adresu mailowego przy logowaniu przez Internet, np. imieniem i	Nie uwzględniono	a) Liczba projektów przewidzianych do realizacji uzależniona jest od szacunkowych kwot realizacji projektu b) Nie wskazano czy sytuacja dotyczy projektów o charakterze dzielnicowym czy ogólnomiejskim - brak możliwości odniesienia się c) Charakter wybieranych projektów uzależniony jest od potrzeb oraz woli mieszkańców d) Nie dotyczy regulaminu e) Nie dotyczy regulaminu f) Z uwagi na powtarzalność imion i nazwisk nie jest to możliwe g) Zgodnie z § 21 ust. 3 - głosowanie jest równe i bezpośrednie.

nazwiskiem? Nie wszyscy posiadają adres mailowy, wtedy zdani są tylko na głosowanie w punktach do głosowania, co w przypadku pandemii nie jest komfortowe; g) Osoba, która posiada kilka numerów telefonu i adresów mailowych może głosować wiele razy, np. za dziecko, a to chyba nie do końca w porządku;		
Głosy na projekty obywatelskie miasta Krakowa powinni oddawać osoby zameldowane w Krakowie. Płacące podatki w Krakowie. Nie mieszkańcy. Ile głosów oddanych za projektem w Krakowie oddały osoby zameldowane w innej miejscowości. PROJEKTY powinny być poddawane weryfikacji pod względem potrzeby mieszkańców. Inaczej projekty powinny służyć, być dla mieszkańców codziennie, nie w sytuacjach wyjątkowych. Na co komu wóz medyczny pojazd strażacki, a nie lepsze byłyby karetki?	Nie uwzględniono	Zgodnie z art. 5a Ustawy o samorządzie gminnym, budżet jako specyficzna forma konsultacji społecznych dotyczy wszystkich mieszkańców danej gminy.
Likwidacja jednoroczności, likwidacja jednoroczności, likwidacja jednoroczności.	Nie uwzględniono	Zapis ustawowy.
Warto umożliwić zbieranie list poparcia projektów przez Internet, najlepiej przez stronę BO przy wykorzystaniu tych samych funkcjonalności, które są wykorzystywane w głosowaniu nad BO. Konieczność zbierania fizycznych podpisów jest barierą dla wielu potencjalnych projektodawców, którzy mają opory przed chodzeniem w tym celu po domach czy zaczepianiem ludzi na ulicy. Ewentualni podpisujący się na liście mogą mieć opory przed powierzeniem swoich danych nieznanemu osobie. Zbieranie podpisów przez stronę BO pozwoliłoby na uniknięcie przekazywania tych danych projektodawcom. Zostawałyby na serwerze UMK, a projektodawca dostawałby tylko informację zbiorczą o liczbie zebranych podpisów.	Nie uwzględniono	Ustawodawca nie przewidział takiej możliwości. Zmiana planowana do wdrożenia latami kolejnymi. Obecnie brak możliwości do zwiększenia funkcjonalności platformy BO.
Proponuję szerszy dialog na etapie oceny i weryfikacji projektu, a także jeśli zachodzi tego rodzaju potrzeba także modyfikację projektu, aby mógł zostać przyjęty do realizacji. Do tej pory wyglądało to np. tak że konserwator z definicji daje opinie negatywną. Jednostka weryfikująca trzyma tę wiedzę dla siebie przez 2 miesiące a na końcu przysyła z dumą esemesa Twój projekt został zweryfikowany negatywnie. A później okazuje się, że gdyby coś nazwana inaczej, przesunięto gdzieś itp. to projekt taki zyskałby akceptację. Moim zdaniem niezależne gremium powinno także ocenić projekty negatywnie zweryfikowane czy na pewno nie nadawały się do realizacji czy też jednostka oceniająca a później realizująca na wszelki wypadek	Nie uwzględniono	W kwestii komunikacji z Wnioskodawcą taki zapis istnieje na poziomie Regulaminu. Zostanie doprecyzowane na poziomie zarządzenia wykonawczego. W kwestii modyfikacji projektu proponowane zmiany powodowałyby materializację ryzyka związanego z istotną zmianą zakresu rzeczowego projektu.

zaopiniowała negatywnie, aby nie mieć kłopotów. W związku z tym przechodzą projekty banalne typu, ławeczka huśtaweczka, trawniczek, chodzniczek		
Porozumienie między wnioskodawcą a komórką, której zadanie dotyczy np. dom kultury, biblioteka, klub sportowy	Nie uwzględniono	W regulaminie znajdują się zapisy dotyczące sposobu i form komunikacji między jednostkami a wnioskodawcami.
Wprowadzenie wymogu dokładniejszego przedstawienia projektu (odpowiednio długi, merytoryczny tekst, ilustracje, często mapka) już na etapie wniosku, w szczególności w przypadku droższych projektów.	Uwzględniono częściowo	Nie dotyczy Regulaminu Budżetu Obywatelskiego. Uwaga będzie uwzględniona na poziomie zarządzenia wykonawczego.
Większe wymagania odnośnie zgłaszanych zadań, których brak będzie powodować odrzucenie zadań - więcej i bardziej szczegółowych kryteriów i pytań niż obecnie. Lepsza weryfikacja zadań przez urzędników i dopracowywanie już złożonych indywidualnie z projektodawcą (czy to w formie zobligowania do uzupełnień, czy też wzajemnego dopracowania)	Nie uwzględniono	Zadania weryfikowane są na podstawie spełnienia warunków wynikających z § 1-3. oraz § 17. ust 1. Weryfikacja odbywa się na podstawie przepisów obowiązującego prawa. Opisy projektów oceniane są w zakresie ich wykonalności a nie jakości. Jednostka oceniająca może wezwać wnioskodawcę do dokonania uzupełnień w zakresie niezbędnym do dokonania Proponowane zmiany powodowałyby materializację ryzyka związanego z istotnym modyfikowaniem zakresu rzeczowego projektu.
Projekty powinny mieć wymóg lepszego opisu tego co będzie zrealizowane, konieczny musi być dostęp do aktualnego planu prac,	Nie uwzględniono	Zadania weryfikowane są na podstawie spełnienia warunków wynikających z § 1-3. oraz § 17. ust 1. Weryfikacja odbywa się na podstawie przepisów obowiązującego prawa. Opisy projektów oceniane są w zakresie ich wykonalności a nie jakości. Jednostka oceniająca może wezwać wnioskodawcę do dokonania uzupełnień w zakresie niezbędnym do dokonania oceny projektu. Bieżący monitoring stanu realizacji zadań jest prowadzony a stosowne zestawienia publikowane na www.bip.krakow.pl .
Należy wydłużyć czas na przygotowywanie i zgłaszanie projektów. Obecnie jest to miesiąc na konsultacje, przygotowanie projektu, zbieranie podpisów, zaś jednostki na weryfikację mają dwa razy tyle czasu a z	Nie uwzględniono	Harmonogram ramowy budżetu obywatelskiego znany jest w momencie podjęcia przez RMK stosownej uchwały dając wnioskodawcom możliwość

reguły robią to w ostatnim tygodniu przed terminem.		wcześniejszego przygotowania się do przygotowania i złożenia projektu. Harmonogram uwzględnia optymalny czas, w którym jest możliwa ocena projektów czy ich składanie. Jednostka rozpoczyna ocenę merytoryczno-prawną projektu po zakończeniu oceny formalnej, której częścią jest dostarczenie listy poparcia.
***** Dzielnica I rekomendacja 1) W §8 projektu zmiany uchwały NR XXXV/903/20 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa Dodaje się ustęp 8 o treści: Powyższe zapisy regulaminu nie dotyczą Dzielnicy lub Dzielnic, które zgłoszą się do pilotażowego programu budżetu obywatelskiego. rekomendacja 2) Rekomenduje się, aby propozycja przedstawiona w "Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich" była realizowana w formie pilotażu w dzielnicach lub dzielnicach, które się zgłoszą, z założeniem: w dzielnicach lub dzielnicach, które się zgłoszą Budżet Obywatelski będzie realizowany jedynie w formie wypracowanej we współpracy z tymi dzielnicami na podstawie "Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich" jako czynnik zachęcający proponuje się zwiększenie puli środków tak aby suma była większa niż ta wynikająca z algorytmu przydziału środków na zadania dzielnicowe zapewnienie pełnego wsparcia UMK	Nie uwzględniono	Proponowane zapisy nie mogą zostać wprowadzone, gdyż nie określają zasad udziału w pilotażu. Pogłębione zostaną konsultacje społeczne w sprawie wypracowania nowego modelu składania projektów do BO.
***** wnioskodawca Algorytm podziału środków - proponuję, aby ustalony algorytm został wpisany na stałe do regulaminu. Tak aby uniknąć dyskusji na ten temat co rok, ale też, aby wszyscy mieli	Uwzględniono	Uwzględniono w Rozdziale 2 Podział środków.

świadomość co wpływa na podział środków w kolejnej edycji... Jeżeli w edycji 2021 będziemy brać pod uwagę frekwencję z 2020 to takie info powinno być znane wcześniej przed głosowaniem 2020, a nie zostać ustalone po głosowaniu - transparentność procesu:)		
***** Dzielnica I W § 20. 3. propozycji zmiany uchwały NR XXXV/903/20 RADY MIASTA KRAKOWA z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie Regulaminu budżetu obywatelskiego Miasta Krakowa. Zmienia się słowa: "Kolejność projektów na liście jest ułożona według kolejności wpływu projektów" na słowa: "Kolejność projektów na liście ustalana jest w drodze losowania."	Nie uwzględniono	Jak pokazały doświadczenia z poprzednich lat, losowanie wprowadzało niewskazane zamieszanie. Dodawanie numerów zgodnie ze zgłoszeniem ma także być czynnikiem mobilizacyjnym dla wnioskodawców oraz wspierać promocję projektów.
***** propozycja rekomendacji do Regulaminu BO Rozdział 4. Weryfikacja i uzupełnienie projektów Obecne brzmienie § 16. 1. W razie stwierdzenia podczas weryfikacji, że złożony projekt nie zawiera istotnych informacji potrzebnych do analizy lub jest niezgodny z limitami finansowymi, o których mowa w § 13 ust. 2 - 3, Wnioskodawca zostanie niezwłocznie poinformowany telefonicznie i pocztą elektroniczną o konieczności dokonania uzupełnień lub modyfikacji zakresu rzeczowego projektu. Propozycja zmiany § 16. 1. W razie stwierdzenia podczas weryfikacji, że złożony projekt nie zawiera istotnych informacji potrzebnych do analizy, jest niezgodny z limitami finansowymi, o których mowa w § 13 ust. 2 - 3, lub wskazana lokalizacja realizacji projektu jest niezgodna z kryteriami BO o których mowa w § 17 Wnioskodawca zostanie niezwłocznie poinformowany telefonicznie i pocztą elektroniczną o konieczności dokonania uzupełnień lub modyfikacji zakresu rzeczowego projektu.	Nie uwzględniono	Proponowane zmiany powodowałyby materializację ryzyka związanego z istotnym modyfikowaniem zakresu rzeczowego projektu. Wnioskodawca przed złożeniem projektu ma możliwość sprawdzenia terenu w MSIP lub skonsultowania swojego pomysłu.
Rozdział 4. Weryfikacja i uzupełnienie projektów Obecne brzmienie § 19. 3. Prezydent niezwłocznie organizuje spotkanie konsultacyjne z udziałem Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej oraz właściwych	Uwzględniono częściowo	ad. 1) Odwołanie jest rozpatrywane na posiedzeniu Rady Budżetu Obywatelskiego, które zwoływane jest niezwłocznie na wniosek Prezydenta

komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych. Nieobecność Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej nie wstrzymuje rozpatrywania protestu. Propozycja zmiany § 19. 3. Prezydent niezwłocznie organizuje posiedzenie Rady Budżetu Obywatelskiego z udziałem Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej oraz właściwych komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Krakowa lub miejskich jednostek organizacyjnych. Nieobecność Wnioskodawcy lub osoby przez niego pisemnie upoważnionej nie wstrzymuje rozpatrywania protestu. Rozdział 4. Weryfikacja i uzupełnienie projektów Obecne brzmienie § 19. 8. Opinia Rady Budżetu Obywatelskiego, o której mowa w ust. 7 podejmowana jest bezwzględną większością głosów. Propozycja zmiany § 19. 8. Opinia Rady Budżetu Obywatelskiego, o której mowa w ust. 7 podejmowana jest względną większością głosów.		Miasta Krakowa. ad. 2) Rekomendacja dla § 19 – przyjęto rekomendację, aby rozpatrywanie protestów odbywało się podczas posiedzenia Rady Budżetu Obywatelskiego, która podejmuje rekomendację zwykłą większością głosów.
Rozdział 4. Weryfikacja i uzupełnienie projektów Obecne brzmienie § 25. Prezydent podaje wyniki głosowania do publicznej wiadomości. Propozycja zmiany § 25. 1. Prezydent podaje wyniki głosowania do publicznej wiadomości. 2. Wnioskodawca drogą elektroniczną otrzymuje szczegółowe wyniki głosowania z podziałem na wartości punktowe dla swojego projektu.	Uwzględniono	Uzupełniono w § 25.
***** Rada Dzielnicy I Rekomenduje się by § 28. ust. 2. przyjmuje treść: „Modyfikacja, o której mowa w ust. 1 odbywa się w porozumieniu z Wnioskodawcą projektu. W przypadku braku zgody Wnioskodawcy na zaproponowaną modyfikację lub wykazania przez Realizatora istnienia obiektywnych przyczyn uzasadniających brak możliwości realizacji zadania, Prezydent na podstawie	Uwzględniono	Rekomendacja przyjęta.

rekomendacji Rady Budżetu Obywatelskiego w odniesieniu do projektu o charakterze ogólnomiejskim, a w przypadku projektów o charakterze dzielnicowym na podstawie opinii właściwej Rady Dzielnic, może podjąć decyzję o kontynuacji projektu poza budżetem obywatelskim lub o rezygnacji z projektu.“		
Zwiększenie dolnego pułapu wieku osób podpisujących listy poparcia i uprawnionych do udziału w głosowaniu do 15 lat.	Nie uwzględniono	Zgodnie z art. 5a Ustawy o samorządzie gminnym, budżet jako specyficzna forma konsultacji społecznych dotyczy wszystkich mieszkańców danej gminy.
Upoważniony do głosowania jest osoba zameldowana na stałe lub czasowo w Krakowie (lub potwierdzenie właściciela kwatery, gdzie mieszka)	Nie uwzględniono	Zgodnie z art. 5a Ustawy o samorządzie gminnym, budżet jako specyficzna forma konsultacji społecznych dotyczy wszystkich mieszkańców danej gminy.
Uściślenie procedury głosowania tzn. sprawdzenie tożsamości osoby oraz zabezpieczenie urny z głosami.	Uwzględniono częściowo	Nie dot. Regulaminu, a organizacji procesu głosowania. Niemniej jednak uwaga zostanie uwzględniona przy tworzeniu Regulaminu głosowania będącym załącznikiem do właściwego zarządzenia.
Obowiązkowe przedstawienie projektów dzielnicowych w Radzie Dzielnic.	Nie uwzględniono	Uwaga niejasna. Nie sprecyzowano, której części procesu dotyczy uwaga.
Ograniczenie górnego limitu wartości projektu do 20% przyznanego dzielnic limitu.	Nie uwzględniono	Kwestie związane z limitami i podziałem środków były przedmiotem dyskusji i rekomendacji Rady Budżetu Obywatelskiego.
Zapewnienie transparentności finansowania (możliwość outsourcing)	Nie uwzględniono	Nie dotyczy Regulaminu.
Uzasadnienie odrzucenia projektu przez Zespół jak też RBO powinno zawierać konkretną podstawę prawną	Uwzględniono częściowo	RBO jedynie rekomenduje Prezydentowi przyjęcie lub nie przyjęcie projektu do głosowania na podstawie przedstawionych podczas spotkania konsultacyjnego argumentów każdej ze stron. Dodano zapis w paragrafie 18 „(...) uzasadnienie wraz z podaniem podstawy prawnej rozstrzygnięć dla projektów odrzuconych.”.
Prezydent miasta powinien mieć prawo ostatecznej decyzji o dopuszczeniu projektu pod głosowanie.	Uwzględniono	Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym za kierowanie Gminą odpowiada organ wykonawczy gminy.
Negatywnie opiniowanie projektu przez instytucję miejską powinien poprzedzić etap negocjacji lub arbitrażu z projektodawcą.	Nie uwzględniono	Proponowane zmiany powodowałyby materializację ryzyka związanego z istotnym modyfikowaniem zakresu

		rzeczowego projektu. Wnioskodawca przed złożeniem projektu ma możliwość sprawdzenia terenu w MSIP lub skonsultowania swojego pomysłu.
W § 6.1. Dodaje się słowa: „Nie mniej niż 80% puli środków, o których mowa w § 5 przeznaczona zostanie na projekty dzielnicowe”	Uwzględniono częściowo	Zgodnie z rekomendacją RBO wprowadzono zapis § 6. 1. Projekty finansowane z budżetu obywatelskiego mogą mieć charakter dzielnicowy lub ogólnomiejski. Podziału środków dokonuje się w proporcji 80 % na zadania o charakterze dzielnicowym i 20 % na zadania o charakterze ogólnomiejskim.”
W §8 dodaje się ustęp 8 o treści: „Powyższe zapisy regulaminu nie dotyczą Dzielnic lub Dzielnic, które zgłoszą się do pilotażowego programu budżetu obywatelskiego.”	Nie uwzględniono	Proponowane zapisy nie mogą zostać wprowadzone, gdyż nie określają zasad udziału w pilotażu. Pogłębione zostaną konsultacje społeczne w sprawie wypracowania nowego modelu składania projektów do BO.
W §8 dodaje się ustęp 9 o treści „Podpisy, o których mowa w w §8 ust. 5 i 6 można składać również online w sposób, który zostanie określony w Zarządzeniu Prezydenta”	Uwzględniono częściowo	Zmiana planowana do wdrożenia latach kolejnych. Obecnie brak możliwości do zwiększenia funkcjonalności platformy BO.
W § 20. 1. Po słowach: “Z przyjętych projektów tworzona jest lista projektów, które poddane będą pod głosowanie mieszkańców.” dodaje się słowa: “Kolejność projektów na liście ustalana jest w drodze losowania.”	Nie uwzględniono	Jak pokazały doświadczenia z poprzednich lat, losowanie wprowadzało niewskazane zamieszanie. Dodawanie numerów zgodnie ze zgłoszeniem ma także być czynnikiem mobilizacyjnym dla wnioskodawców oraz wspierać promocję projektów.
§ 28. ust. 2. przyjmuje treść: „Modyfikacja, o której mowa w ust. 1 odbywa się w porozumieniu z Wnioskodawcą projektu. W przypadku braku zgody Wnioskodawcy na zaproponowaną modyfikację lub wykazania przez Realizatora istnienia obiektywnych przyczyn uzasadniających brak możliwości realizacji zadania, Prezydent na podstawie rekomendacji Rady Budżetu Obywatelskiego w odniesieniu do projektu o charakterze ogólnomiejskim, a w przypadku projektów o charakterze dzielnicowym na podstawie opinii właściwej Rady Dzielnic, może podjąć decyzję o	Uwzględniono	Rekomendacja przyjęta.

kontynuacji projektu poza budżetem obywatelskim lub o rezygnacji z projektu. “		
dodanie paragrafu o treści: „Szacowanie czasu realizacji projektu powinno odbywać się na podstawie 1) Terminów wynikających z przepisów prawa 2) W przypadku, gdy danego etapu realizacji nie da się oszacować według kryterium z punktu 1, ocena czasu realizacji powinna opierać się na podstawie danych o czasie realizacji wszystkich podobnych projektów lub podobnych etapów realizacji z ostatnich 5 lat. 3) Podczas oceny, o której mowa w punkcie 2 nie bierze się pod uwagę sytuacji konieczności ponowienia procedury wyboru wykonawcy, odwołań, przerw i opóźnień w realizacji ani innych nieprzewidzianych okoliczności wydłużających procedurę realizacji	Uwzględniono	Dopisano w Rozdział 4. Weryfikacja i uzupełnianie projektów
Dlaczego z uporem maniaka uchwałodawcy upierają się przy wakacyjnym terminie rozstrzygania projektów. Jak ma się odwołać w ciągu 7 dni ktoś kto jest na wakacjach. A może ma się poświęcić i dla BO – nie jechać na wakacje? To pokazuje, że BO – jest [nieczytelne] traktowany jak zło konieczne. Jest, bo musi być i nie wypada, aby go nie było, ale trzeba zrobić wszystko, aby obywatela [nieczytelne].	Uwzględniono częściowo	Uwaga jest opinią, nie wskazuje konkretnego propozycji zmiany zapisu. W wprowadzono korektę wydłużającą okres składania protestów do 10 dni.
1.Przynajmniej częściowy powrót do formuły ambasadorów BO, którzy byli rozpoznawalni, przedstawiali się i było wiadomo o co chodzi. 2.Stworzenie programu szkoleń, gratyfikacji i stałych relacji ze wspomnianymi. Program powinien trwać więcej niż rok i w czasie jego trwania UMK mógłby bardziej wykazać się zainteresowaniem działaniami ABO. 3.Obowiązek regulaminowy zamieszczania czytelnej informacji na projektach/przy o finansowaniu/współfinansowaniu ze środków BO. W przypadku projektów miękkich plansze na relacjach foto/wideo etc. 4.Całoroczna kampania komunikacyjna prezentująca realizację BO. 5.Zwrot w kierunku młodzieży (wedle strategii miasta osoba do 26 roku życia). Począwszy od Ambasadorów jak i możliwości głosowania w ich najbliższym otoczeniu. 6.Nagrywanie wideo wszystkich posiedzeń RBO. Nagrywanie odwołań, zmiana ich klimatu i podejścia jednostek opiniujących - mniej wojenek i klimatu sali sądowej. 7.Konstruktywne podejście, wyszukiwanie rozwiązań we wcześniejszych fazach a nie ścinanie projektów. 8. Zwiększenie puli środków na projekty ogólnomiejskie z 20% na 30-40%.	Uwzględniono częściowo	Ad 1. Nie dotyczy Regulaminu. Obecnie formuła Ambasadorów jest rozszerzona i zawiera również działania na rzecz Budżetu Obywatelskiego. Ad. 2. Nie dotyczy Regulaminu. Dla Ambasadorów został stworzony program szkoleń, działania są nieodpłatne i dobrowolne. UMK jest w kontakcie z Ambasadorami za pomocą korespondencji mailowej jak również i specjalnie dedykowanej grupy na Facebooku. Sugestia przedłużenie programu do trybu ciągłego jest możliwa do przyjęcia. Ad.3 Uwzględniono. Zapis obowiązkowego oznakowania projektów funkcjonuje w regulaminie. Ad 4.Nie dotyczy Regulaminu. Propozycja zostanie uwzględniona w koncepcji kampanii promocyjnej całego procesu. Ad 5. Nie dotyczy regulaminu.

9.Okrągły stół BO do reformy programowej i komunikacyjnej. 10.Efektywniejsze wyłapywanie liderów lokalnych, którzy pojawiają się w BO. 11.Konstruktywne podejście do wnioskodawców-dzielnicowych i "łatania budżetów dzielnicowych BO" 12.Uproszczenie procesu głosowania, ilości danych do podania i interfejsu logowania -> UX strony 13.Możliwość głosowania na projekty dzielnicowe z innej dzielnicy niż zamieszkiwana 14.Lepsza kategoryzacja projektów i ich sposób prezentowania na www.	Ad 6. Nie uwzględniono. Nagranie dokonywane jest wyłącznie w celu sporządzenie protokołu. Za atmosferę podczas protestów mogą być odpowiedzialni tylko uczestnicy, brak możliwości sformalizowania powyższego postulatu. Ad.7 Nie dotyczy regulaminu. Proponowana zmiana powodowałyby materializację ryzyka związanego z istotnym modyfikowaniem zakresu rzeczowego projektu. Wnioskodawca przed złożeniem projektu ma możliwość sprawdzenia terenu w MSIP lub dokonania innych czynności sprawdzających. Ad 8. Nie uwzględniono. Sprawa była już rozpatrywana na posiedzeniu RBO, która podjęła rekomendację podziału 80%-20%. Ad. 9 Nie dotyczy Regulaminu. Rada Budżetu Obywatelskiego jest ciałem doradczym Prezydenta w kwestii BO. Ad. 10 Nie dotyczy regulaminu. Program Ambasador Lokalnej Partycypacji ma służyć realizacji tego celu. Ad. 11 Nie dotyczy Regulaminu. Ad 12. Kwestia UX strony nie dotyczy regulaminu. Interfejs służący do logowania jest przygotowany w taki sposób, aby umożliwić czytelne logowanie. Brak konkretnych sugestii jak można usprawnić działanie interfejsu do logowania Nie mniej jednak sugestia do uwzględnienia w edycji budżetu obywatelskiego 2022. Wymagane dane mają służyć zabezpieczeniu przed niepożądanym wykorzystaniem danych i wielokrotnym logowanie. Wpisanie danych jest jednokrotne. Ad. 13 Nie uwzględniono. Budżet obywatelski jest
---	--

		narzędziem partycypacyjnym, który co do zasady odpowiada na potrzeby lokalnych społeczności. Ad. 14 Zmiana planowana do wdrożenia w związku z nową koncepcją BO w roku 2022. Obecnie brak możliwości do zwiększenia funkcjonalności platformy BO.
Dzielnica obligatoryjnie opiniuje zgłoszone projekty Dzielnicowe, które zostały poddane weryfikacji merytoryczno – prawnej przez jednostki.	Nie uwzględniono	Decyzję o projektach, które wypełniają potrzeby społeczności lokalnych podejmują mieszkańcy w ramach głosowania.
W przypadku gdy jednostka negatywnie będzie opiniowała dany projekt obligatoryjnie winna się skontaktować z wnioskodawcą i go o tym poinformować, celem podania przyczyny.	Nie uwzględniono	Proponowane zmiany powodowałyby materializację ryzyka związanego z istotnym modyfikowaniem zakresu rzeczowego projektu. Wnioskodawca przed złożeniem projektu ma możliwość sprawdzenia terenu w MSIP lub skonsultowania swojego pomysłu.

Status uwag pozostałych

Uwaga	Status uwagi	Uzasadnienie i komentarz
stworzenie przy radach dzielnic etatu odpowiadającego za pisanie projektów. Sama rada dzielnic miałaby zaś organizować i zachęcać mieszkańców do zgłaszania pomysłów	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Jednostki pomocnicze są odrębnym bytem organizacyjnym Gminy, o których organizacji i funkcjonowaniu stanowi statut.
utworzenie zakładki na stronie internetowej w formie Q&A	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Rozwiązanie planowane do realizacji.
***** wnioskodawca Rozpatrywanie protestów - głosowanie bezwzględną ilością głosów powoduje, że głos wstrzymujący się jest głosem przeciw, a to nie oddaje obrazu sytuacji w przypadku niektórych projektów np. ZA 5, Przeciw 5 Wstrzymujący się 3 vs ZA 5 Przeciw 8 (5+3)	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO.
Możliwość zadania przez dowolnego mieszkańca pytania jednostce miejskiej dotyczącej jednego ze zgłoszonych projektów poprzez platformę BO jeszcze przed formalną weryfikacją. Taka dyskusja pod każdym z zadań powinna być otwarta, by mogli wziąć w niej udział różni mieszkańcy, a jednostki miejskie powinny mieć obowiązek udzielania odpowiedzi.	Nie dotyczy	Zmiana planowana do wdrożenia w związku z nową koncepcją BO w roku 2022. Obecnie brak funkcjonalności platformy BO.
Udział przedstawicieli jednostek miejskich w dyskusji w banku pomysłów. Możliwość wywołania jednostki do odpowiedzi w danym wątku.	Nie dotyczy	Zmiana planowana do wdrożenia w związku z nową koncepcją BO w roku 2022. Obecnie brak funkcjonalności platformy BO.
Zapewnienie dyżuru eksperckiego, czy to osobistego, mailowego, czy telefonicznego, gdzie osoby przygotowujące dane projekt mogłyby uzyskać pomoc.	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO, ponadto proponowane rozwiązanie funkcjonuje.
Procedura odwołania od uwalniania projektów przez UMK.	Nie uwzględniono	Procedura składania odwołań (protestów) jest zawarta w § 19 Regulaminu.
Stworzenie „listy dobrych praktyk” pisanie wniosków lub „10 (lub więcej) przykazań” od ekspertów dotyczących najczęściej popełnianych błędów podczas pisania wniosku. W formie infografiki, czy tym podobnych narzędzi ułatwiających zrozumienie przekazywanego komunikatu.	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Rozwiązanie planowane do realizacji.
Bardzo brakuje solidnych FAQ od każdej jednostki ze zbiorem	Nie dotyczy	Uwaga stanowi ogólną refleksję dot. procesu BO. Nie dotyczy Regulaminu

najczęstszych problemów i pytań, oraz bardziej szczegółowym kosztorysem. Wszak po tylu latach każda jednostka zapewne już spotkała się z wieloma kwestiami wielokrotnie, a spisanie tego i opublikowanie ułatwiłoby życie zarówno pracownikom jednostek opiniujących, jak i samym wnioskodawców. Z kwestii jeszcze bardziej podstawowych: po prostu ułatwić odnalezienie informacji o tym jak skontaktować się z jednostką odpowiedzialną za dany typ projektu (w tym roku było to trochę ukryte przez chaotyczną organizację strony www).		BO. Rozwiązanie planowane do realizacji. Numery kontaktowe do jednostek są dostępne na stronie www w zakładce "DLA WNIOSKODAWCÓW" -> Ważne telefony
Dyżury jednostek miejskich do wstępnej konsultacji projektów powinny być dostępne przez cały czas - co najmniej jeden dzień w każdym tygodniu, aby autorzy mogli konsultować projekty jeszcze przed ich składaniem. Możliwość konsultacji powinno być elektronicznie, telefonicznie i osobiście.	Nie dotyczy	Uwaga stanowi ogólną refleksję dot. procesu BO. Nie dotyczy Regulaminu BO. Rozwiązanie planowane do realizacji. W zeszłorocznej edycji - w trzech ostatnich dniach składania projektów odbywały się dyżury specjalistów z poszczególnych KO UMK/MJO. Dodatkowo odbywały się tematyczne dyżury (Edukacyjno-sportowe, Kulturalne, Społeczne, Infrastrukturalne, Ekologiczno-zielone). Każdy z dyżurów trwał 2 dni.
Przygotowanie kilku tzw. Case Study gdzie osoby składające projekty mogły by się zapoznać z rzeczywistymi projektami, i zobaczyć co spowodowało, że dany projekt został przyjęty lub odrzucony.	Nie dotyczy	Uwaga stanowi ogólną refleksję dot. procesu BO. Nie dotyczy Regulaminu BO. Rozwiązanie planowane do realizacji.
Ogólnodostępna informacja o tym jakie powinny być zadania - sprecyzowane, możliwe do zrealizowania, określone w czasie, możliwe do zmierzenia ich efekty - to są podstawowe informacje, o których laik nie ma pojęcia, a które wpływają na jakość składanych propozycji. Może wraz z przykładami błędnie oraz prawidłowo formułowanych zadań, które pozytywnie przeszły weryfikację.	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Z myślą o wnioskodawcach corocznie przygotowany jest informator, w którym znajdują się niezbędne informacje dotyczące zasad budżetu obywatelskiego z uwzględnieniem jego harmonogramu oraz zasad dotyczących składania propozycji zadań. Informator pn. "ABC budżetu obywatelskiego" dostępny jest na stronie www BO.
Sprawdzenie opisu projektów pod kątem jakości i przekazanie opinii autorowi projektu.	Nie uwzględniono	Zadania weryfikowane są na podstawie spełnienia warunków wynikających z § 1-3. oraz § 17. ust 1. Weryfikacja odbywa się na podstawie przepisów obowiązującego prawa. Opisy projektów oceniane są w zakresie ich wykonalności a nie jakości. Jednostka oceniająca może wezwać

		wnioskodawcę do dokonania uzupełnień w zakresie niezbędnym do dokonania oceny projektu.
Wskazywanie przykładów projektów, potrzebnych w nich elementów by projekty do BO i inne miały lepszą jakość i nie były odrzucane.	Uwzględniono częściowo	Elementy niezbędne do złożenia wniosku zostały określone w Regulaminie. Przykłady projektów i case study zostaną opracowane w kolejnej edycji.
Pokazanie i upublicznienie modelowego wniosku	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Przykłady projektów i case study zostaną opracowane w kolejnej edycji.
Możliwość linkowania do dyskusji o konkretnym zadaniu na platformach społecznościowych (wykop, Facebook)	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO.
Stworzenie ogólnodostępnego forum pod każdym zgłaszanym projektem.	Nie dotyczy.	Nie dotyczy Regulaminu BO. Aktualna platforma nie posiada takiej funkcjonalności. Rozwiązanie rozważane do wprowadzenia w edycji BO2022
Możliwość otwartej dyskusji pod propozycjami.	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Aktualna platforma nie posiada takiej funkcjonalności. Rozwiązanie rozważane do wprowadzenia w edycji BO2022
Kontakt ze wspólnotami mieszkaniowymi i spółdzielniami w wielu dzielnicach może być sposobem na dotarcie z informacją do wielu mieszkańców.	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu. Akcja promocyjna kierowana jest również do wspólnot mieszkaniowych oraz spółdzielni. Informacje oraz materiały są przekazywane przez UMK.
Możliwość umieszczania przez mieszkańców komentarzy do zgłoszonych projektów na platformie budżet.krakow.pl. Możliwość zamieszczania pomysłów na projekty w formie krótkiego opisu do uzyskania opinii od mieszkańców na platformie.	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Aktualna platforma nie posiada takiej funkcjonalności. Rozwiązanie rozważane do wprowadzenia w edycji BO2022.
Spotkania z mieszkańcami celem konsultowania złożonych wniosków, możliwość ich poprawy i doprecyzowania	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Po złożeniu wniosku wnioskodawca nie ma możliwości edycji projektu. Przed złożeniem projektu wnioskodawca ma możliwość konsultacji jego założeń.
Więcej plakatów, jedna wspólna dobra platforma obecnie na stronie BO chyba nawet nie ma forum!?	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Aktualna platforma nie posiada takiej funkcjonalności. Rozwiązanie rozważane do wprowadzenia w edycji BO2022.
Należy zwiększyć listę organizacji i grup społecznych do których powinny docierać informacje oraz należy utworzyć coś w rodzaju newslettera BO dla mieszkańców Krakowa.	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Rozwiązanie rozważane do wprowadzenia w edycji BO2022.
Publikowanie pomysłów i propozycji zadań w Internecie na stronie BO, zbieranie pod nimi w tej formie głosów w dyskusji, a po ustaleniu	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Aktualna platforma nie posiada takiej funkcjonalności. Rozwiązanie rozważane do wprowadzenia w edycji BO2022.

ostatecznego kształtu również podpisów z poparciem.		
Możliwość kontaktowania się z autorami innych projektów przez platformę budżet.krakow.pl	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Aktualna platforma nie posiada takiej funkcjonalności. Rozwiązanie rozważane do wprowadzenia w edycji BO2022.
Przejrzysty portal, na którym każdy będzie mógł dodać swoje uwagi, z możliwością wysyłania linków do konkretnych elementów dyskusji powinien być wystarczający.	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu BO. Aktualna platforma nie posiada takiej funkcjonalności. Rozwiązanie rozważane do wprowadzenia w edycji BO2022.
Kampania informacyjna która będzie nastawiona na to co i jak można zmienić, a nie na procesie proceduralnym tak jak obecnie. Pokazywanie dobrych praktyk.	Nie dotyczy	Nie dotyczy Regulaminu Budżetu Obywatelskiego. Przykłady projektów i case study zostaną opracowane w kolejnej edycji.
Wydaje mi się, że zbyt małą uwagę poświęca się reklamowaniu efektów BO. Jest spora kampania promująca BO i zachęcająca do głosowania, ale brakuje ciągłego informowania o korzyściach wzięcia udziału w głosowaniu. Mam na myśli spoty reklamowe (przedstawiające jakie projekty zostały zrealizowane, może historie osób, które zgłosiły swój projekt i miały możliwość zrealizowania go), mailing do głosujących osób z informacjami o realizacji projektów, akcja w mediach społecznościowych (dedykowany post raz w miesiącu na różnych platformach dotyczących miasta Krakowa).	Uwzględniono częściowo	Taki zapis w regulaminie funkcjonuje. Wzmocnienie działań promocyjnych jest zasadne.
Kontakt ze wspólnotami mieszkaniowymi i spółdzielniami w wielu dzielnicach może być sposobem na dotarcie z informacją do wielu mieszkańców. - jak wyżej.	Nie dotyczy.	Nie dotyczy Regulaminu BO. Akcja promocyjna kierowana jest również do wspólnot mieszkaniowych oraz spółdzielni. Informacje oraz materiały są przekazywane przez UMK.
Zob. podpunkt B w pytaniu 3 (umożliwienie dyskusji nr. projektów online, przy każdym projekcie) oraz odpowiedź na pytanie 4 (zachęcenie istniejących grup do zgłaszania projektów) powyżej.	Uwzględniono częściowo	Rekomendacja przyjęta. Od 2020 jest prowadzony systematyczny monitoring stanu oznakowania projektów. Wybór sposobu oznakowania jest zależny od charakteru projektu.
No i oczywiście wyraźne oznaczanie zrealizowanych projektów, aby mieszkańcy widzieli co z BO można zrobić, i że warto się zaangażować.		W odniesieniu do pierwszej części uwagi - brak odniesienia. Rekomendacja przyjęta. Od 2020 jest prowadzony systematyczny monitoring stanu oznakowania projektów. Wybór sposobu oznakowania jest zależny od charakteru projektu.
Promocja zrealizowanych zadań. Aktywizacja szkół.	Uwzględniono częściowo	Zapis dotyczący promocji efektów realizacji zadań funkcjonuje w Regulaminie BO. Zasadnym jest wzmocnienie promocji.

		Promocja zrealizowanych projektów trwa całorocznie. Szeroko pojętej aktywizacji szkół jest prowadzona min. poprzez zachęcanie do udziału w procesie składania wniosków czy głosowaniu w drodze mailingu masowego.
Możliwość kontaktowania się z autorami projektów przez platformę budżet.krakow.pl	Nie dotyczy.	Nie dotyczy regulaminu BO. Aktualnie kontakt z wnioskodawcą jest możliwy po wyrażeniu odpowiedniej zgody.
Stworzenie na stronie BO atrakcyjnego miejsca o dyskusji nad pomysłami BO. W tym celu potrzebne są zmiany jej funkcjonalności, większa interaktywność.	Nie dotyczy.	Zmiana planowana do wdrożenia w związku z nową koncepcją BO w roku 2022. Obecnie brak funkcjonalności platformy BO.
Budżet Obywatelski jest tematem tylko raz w roku, a tak nie powinno być. Strona www i kampania informacyjna powinna być żywa cały rok i obejmować status realizowanych projektów z mapą ich powstawania. Komunikaty prasowe powinny być wypuszczane nie tylko na etapie realizacji w terenie, ale też po skończeniu projektowania wraz z opublikowaniem wizualizacji. Zgłaszanie i weryfikacja pomysłów powinno odbywać się cały rok i być procesem ciągłym, a jedynie głosowanie odbywać raz w roku. Wówczas ludzie będą się mogli zaangażować w momencie powstania pomysłu, będzie wystarczająco czasu na weryfikację, urzędy nie będą obciążone wieloma wnioskami w krótkim czasie, a partycypacja wraz z tworzeniem się grup roboczych będzie procesem bardziej naturalnym.	Uwzględniono częściowo	Taki zapis w regulaminie funkcjonuje. Wzmocnienie działań promocyjnych jest zasadne. Propozycja ciągłego składania i weryfikowania projektów koliduje z harmonogramem planowania, uchwalania i realizacji budżetu miasta. Obecnie są prowadzone całoroczne działania informacyjnej nt. budżetu obywatelskiego.
Udział online we wszystkich częściach włączając to spotkania i zbieranie poparcia muszą być częścią procesu z góry zdefiniowana, a nie dodawane doraźnie z powodu pandemii.	Uwzględniono częściowo	Jedynym niemożliwym obecnie od strony technicznej do realizacji w trybie on-line etapem jest zbieranie podpisów na liście poparcia.
Mniej formalizmu, mniej formalizmu i jeszcze raz mniej formalizmu. Składanie wniosku przez tel. lub specjalną prostą intuicyjną apkę. Mój adres *****@***** Pozdrawiam serdecznie *****	Nie uwzględniono	Formalizacja z uwagi na bezpieczeństwo procesu i zapewnienie bezpieczeństwa przetwarzanych danych osobowych jest konieczna. Obecnie możliwe jest składanie wniosków poprzez platformę w sposób czytelny oraz jasny. Strona www.budzet.krakow.pl jest responsywna (telefon, tablet).
Najgorszą rzeczą, która mogła spotkać wiele projektów w tym mój	Nie uwzględniono	Rekomendacja odrzucona. Jednoroczność została wprowadzona z

na osiedlu Zielone 2 jest tak zwana jednoroczność. Nie rozumiem tej idei, co ona miała zrobić. Do tego zachowawcze działania urzędników utracają tak ważny dla lokalnej społeczności projekt. A piszę o projekcie 7 miejsc parkingowych. Więc jeśli w rok nie potrafimy zrobić takiego małego projektu jak 7 miejsc parkingowych to z dużymi projektami? Brak uzasadnienia przy odrzuceniu projektu przez prezydenta jest tak frustrujące dla mnie i dla 200 mieszkańców, że odchodzi ochota zajmowania się tym w ogóle. Zaostrożenie kryteriów można było zrobić ilością głosów w głosowaniu.		uwagi na wymogi ustawowe. Oceny merytoryczno-prawnej projektu dokonują KO UMK/MJO zgodnie w wytycznymi zawartymi w regulaminie budżetu obywatelskiego. Podanie przyczyny odrzucenia projektu jest obligatoryjne dla jednostki w przypadku złożonego protestu i jego uznania, jednostka dokonuje ponownej oceny na podstawie, której Prezydent podejmuje decyzję o przyjęciu projektu pod głosowanie. Wymóg minimalnej liczby głosów, aby projekt był zrealizowany nie jest możliwy z uwagi na zamiany w ilości mieszkańców miasta lub Dzielnic.
Pozytywnie opiniuje się zapisy proponowane w „koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich”, zwłaszcza zwiększenie roli spotkań i współpracy mieszkank i mieszkańców, wprowadzenie deliberacji i dyskusji o potrzebach lokalnych społeczności oraz wsparcia specjalistycznego wnioskodawców i wnioskodawczyń podczas tworzenia projektów, a także tworzenia Bazy Pomysłów. Rekomenduje się, aby propozycja przedstawiona w „Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich” była realizowana w formie pilotażu w dzielnicach lub dzielnicach, które się zgłoszą, z założeniem: - w dzielnicach lub dzielnicach, które się zgłoszą Budżet Obywatelski będzie realizowany jedynie w formie wypracowanej we współpracy z tymi dzielnicami na podstawie „Koncepcji zmiany formuły VIII edycji Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa w zakresie wypracowywania propozycji zadań ogólnomiejskich” - jako czynnik zachęcający proponuje się zwiększenie puli środków tak aby suma była większa niż ta wynikająca z algorytmu przydziału środków na zadania dzielnicowe - Nabór na warsztaty będzie	Nie uwzględniono	Proponowane zapisy nie mogą zostać wprowadzone, gdyż nie określają zasad udziału w pilotażu. Pogłębione zostaną konsultacje społeczne w sprawie wypracowania nowego modelu składania projektów do BO.

prorowadzony jest w trybie otwartego naboru zapewniającego jak największą reprezentatywność uczestników warsztatów oraz zapewniającego udział defaworyzowanych grup społecznych mieszkańców Krakowa - zapewnienie pełnego wsparcia UMK		
Negatywnie odnoszę się do pomysłu „kanalizacji” projektów ogólnomiejskich. To zabije i tak nikłą aktywność obywatelską i poczucie autorstwa. To ja wymyśliłem, wpadłem na pomysł itp. Brzmi dumnie. I [nieczytelne]. Dlatego też wnoszę, aby osoby, które czują się na siłach mogły [nieczytelne] składa projekty na dotychczasowych zasadach.	Uwzględniono	Pogłębione zostaną konsultacje społeczne w sprawie wypracowania nowego modelu składania projektów do BO.